

24,006 II Cg

a / 30

ŠMARNICE

Marije Device.

Spisal

L. Jeran,
duhoven ljubljanske škofije.

Z dovoljenjem Visokočastitljivega škofijstva ljubljanskega.

V Ljubljani.

Natisnil Jožef Blaznik. Založil pisatelj.

1870.

I 24.006, 69

F.V.
D. (25.4.25)

IN=030007607

Vvod.

Sv. Janez apostelj in evangelist je vidil v skrivnem razodenji prečudno prikazen. Pisano je namreč v 12. poglavji: „Veliko znamenje se je na nebu prikazalo: Žena s solncem obdana, in luna pod njenimi nogami, in na njeni glavi krona z dvanajst zvezdami“:

Ta žena je v prvem pomenu Marija presveta Devica, Mati Kristusa Jezusa, našega usmiljenega Odrešenika. V drugem pomenu je ta žena Cerkev Božja, nevesta Jezusa Kristusa, ktera mu neprenehoma rodi duhovne otroke v svojih vernikih. Ta žena se imenuje veliko znamenje, ker ima v sebi veliko skrivnost; prikazalo se je to znamenje na nebu, ker Cerkev ima po Kristusu svoj začetek v nebesih; ogernjena je s solncem ali svitlobo, ker Cerkev ima spoznanje pravega Boga, njegovega razodenja in sklepov; luno, znamenje spremenljivosti, ima Cerkev pod nogami, ker je povišana nad vse, kar je nestanovitnega, minljivega; na glavi nosi krono dvanajsterih zvezd, to so dvanajsteri aposteljni,

njeni prvi poglavarji in pastirji. Ta prelepa Jezusova Cerkev je kakor zala njiva, na kateri zorí zlato klasje za nebeške žitnice. Dobro je pogledati večkrat na to njivo in kak klas, kak nauk z nje za-se ubrati. Da bodo lepši naše letošnje Šmarnice, in da bo vsak vidil, kako srečni smo na njivi katoliške Cerkve: vam bom vsak dan nar poprej podal zlat klas iz Jezusove Cerkve.

Taka-le je teh Šmarnic

Osnova.

1. Zlati klas z njive Jezusove Cerkve; 2. rožica utergana iz Marij-nega verta; 3. cvetek in majhna naloga za odhod: to bodo letošnje kratke Šmarnice. Pridno jih obiskovajte, v zveličanje si jih obračajte!

Pervi dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Jezusova Cerkev.

Pervi zlati klas, ki ga vam podajam, je Jezusova Cerkev sama. Pri Cerkvi pa se morate dve reči razločiti: vera in cerkev. Bog v nebesih kraljuje med svojimi angeli in izvoljenimi, kjer se v obličje viditi daje, dasiravno je nevidoma povsod pričujoč; človeka pa je postavil na zemljo, da bi si tukaj nebeško čast zaslužil. In veste, kaj je storil Bog, da bi se mu mi na zemlji ne zgubili? Zlati pas, vez ali verigo je z nebes k nam na zemljo spustil, kakor se tonjencu v vodo verv podá, da se za-njo prime in reši. Dobro se te zlate vezi primimo, terdno se je držimo! Tej zlati vezi se pravi vera.

Vsi pa, kateri se té vezi deržijo, so med seboj v zvezi, v družbi, ki ima svoje ude po vsem svetu in imenuje se Cerkev.

Vera in Cerkev ste eno; vera je duša, cerkev je pa telo. Oboje zedinjeno pa je keršanstvo. To dvoje se ne dá ločiti, kakor duša in telo ne; drugač bi bila smert. Keršanstva začetnik je Jezus Kristus; on je keršanstvu dal dušo in telo, to je, vero in cerkev. Vera, duša tega telesa je duhovna in nevidna; cerkev, njeno telo ali papež s škofi itd., pa je vidna, zunanja. Verska edina resnica, svetost, kopenenje po Bogu, to se ne vidi v Jezusovi cerkvi, to je njena duša; cerkveni očitni, vidni red ali vravnava (hierarhija), poglavar svete Cerkve in vsi pastirji z verniki, očitna služba Božja itd., — to je zunanje, to je vidno, to je telo. Oboje je Bog postavil in zedinil ter sklenil, in noben človek nima oblasti tega ločiti.

Cerkev je ravno tako božja kakor vera; sej Cerkev ravno vero uči, ohrani in brani v imenu Boga samega, in ako bi tudi hotli razloček delati med Cerkvijo in vero, je vender nemogoče oboje ločiti, kakor je nemogoče dušo ločiti od telesa, kdor hoče življenje ohraniti. „Človek naj ne loči, kar je Bog zvezal;“ to je vélika postava za versko življenje človeštva. Protestanti in drugi krivo-
verci so Cerkev zaverгли, s tem pa tudi keršanstvo razdjali in vero zgubili; oni so telo odpahnili, zaverгли, — s tem se jim je pa tudi duša zgubila; zakaj keršanstvo in Cerkev — to je eno.

Ali vidite tedaj prelepi zlati klas pervih Šmarnic? Varujte telo in dušo, cerkev in vero; zakaj ako veri umerjete, ali se Cerkvi izneverite, bo to večna vaša nesreča.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija zaklenjen vert.

„Zaklenjen vert si ti, moja sestra, moja nevesta!“ Tako se bere v visoki pesmi (4, 12). — Dobro vam je znano, prijatli, otroci in častivci naše Matere Marije Device, da Marija je tista, ktero nebeški ženin zaklenjen vert imenuje. Jezusova nevesta, Jezusova sestra, Jezusov zaklenjeni vert je Marija. O lepe in zale lastnosti! Marija, blagoslovljena med ženami, je prejela od Boga nezmérno polnost vsih milost in lepotij; to ji priča naj vikši vsih angelov, ker jo „polno milosti“ pozdravlja (Luk. 1). To cvetičje vsih lepot, ti preimenitni sadovi vsih sladkost pa so v vertu zaklenjeni, so varni pred tatinsko roko in roparskimi zvermi; torej po tem vertu in iz verta duhté in kakor reke tekó nebeške sladkosti in ljubeznive vonjave na vse strani po zemlji, pa tudi proti nebeškim višavam. Zavoljo tega je Marija, ta zaklenjeni vertec, pred Bogom kakor naj bolj blažena v naj vikši lepoti in ljubeznjivosti. O kako bi vas, Marijni otroci, hotel tukaj opomniti, da varite, skrivajte, hranite, zaklépajte lepote, kolikor

jih še imate, kakor Marija, da vas Ženin ne prišteje enkrat med neumne in zaverženja vredne zapravlјivce in zapravlјivke, ki naj boljših in naj imenitniših lepotij niso vedili ne ceniti, ne ohraniti!

V starodavnih časih so imeli neke posebne verte, ki ste se natora in človeška umetnost poskušale v njih tako silno imenitne lepote napraviti, da je oko stermelo in serce se topilo o njih gledanji, in so torej te verte k nekim svetnim čudežem šteli. V neskončno veličastnišem pomenu pa vidimo čudeže lepote v Marii, tem zaklenjenem vertu, ki si ga je Stvarnik svetá sam v začetku za svojo lastíno izvolil, ga obdeloval in varoval, in s čudodelno roko iz njega stvaril delo, ki v svoji lepoti in častitljivosti vse dela natore in umetnosti preseže, tako da kaj tacega ni bilo narejenega v vsih kraljestvih (3. Kralj. 10). Nikar se tedaj ne čudimo, de sveti očetje s tehtno besedo imenujejo Marijo čudež čudežev. In ali bi mogel kdo lepoto tega zaklenjenega verta lepše preslavlјati, kakor Ženin nebeški, ki kliče neomadežani nevesti: „Vsa lepa si, moja prijateljica, in ni ga madeža v tebi“ (Vis. p. 4). Ta brezmadežna lepota je Sinú Božjega nagnila, v njeno naročje priti in v njem kakor

v ljubeznjivem vertu svojega veselja iskati.

Ali vidiš iz tega, občutljivo keršansko serce, kaj je lepo, kaj je drago, kaj tvojemu nebeškemu Ženinu dopade in s čim se mu prikupiti zamoreš? O zaklepaj svoj vert, kakor so ga zaklepali in varovali sv. Alojzi, sv. Stanislav, sv. Terezija, sv. Katarina, sv. Barbara, sv. Elizabeta Kraljica, in toliko tisuč družih. Sadi pa na ta vert lepo dišeče cvetlice zatajevanja, pokore, miloserčnosti, dokler koli si v življenji, in vedi in dobro pomni, da tvoje — le tvoje bo, kar koli lepega, dobrega, hvale vrednega zasadiš na tem vertu.

Cvetek.

Navajeni ste že na cvetlice, torej vam jih tudi letos ne smem odreči. Druge leta ste jih dobivali seboj na dom; to leto vas pa povabim, da bi jih sami Jezusu in Marii nosili, — namreč duhovnih cvetic Ena natornih cvetic se imenuje goreča ljubezen. Cvetek gorečo ljubezen tedaj pošite in ga jutri k Šmarnicam prinesite — gotovo v svojem sercu, če tudi ne v

rokah. *) Da bote pa ložej našli cvetlico „gorečo ljubezen“ do Boga, vam jo blaženi Albert Véliki, ratisbonski škof, blizo tako-le popisuje:

Ljubezen do Boga je prav prava in čisto popolnoma, kadar se duša z vsimi svojimi močmi goreče v Boga izliva, ne iše dobička, temuč jo vleče k Bogu le samo zavoljo Njegove izvirne dobrote, svetosti, popolnamosti in blaženosti. Blaga duša namreč to kakor studi, da bi Boga samopridno in za dobiček ljubila. Sej tudi Bog vso svojo dobroto in ljubezen v človeka lije, dasiravno Bog od človeka nikoli nič dobička ne upa, temuč ga le hoče svoje lastne blaženosti vdeležiti. Kdor pa Boga ljubi le samo zato, ker je njemu dober, in pa posebno zato, da bi mu svoje

*) Če pa kateri bolj umnih ali učenih šmarčnih obiskovavcev to cvetlico denejo v pesmico, ali zložé kratek spisan premislek, ali molitvico, ali v iskrico kacega zdihljeja, in jutri položé ta spisani darček na altar Marii na čast, bodo Šmarnice še bolj mikavne.

zveličanje podelil, naj verjame, da ima nepopolnoma ljubezen.

Naloga.

Sv. Janez Zlatoust imenuje Marijo „zakladnico Božje ljubezni“; vaša kratka molitvica pri več priložnostih do jutri naj bo torej ta-le:

**Ljubezni Božje, o Zakladnica!
Ljubezen pravo spros' nam od Boga.*)**

*) Vsak dan prinese za sklep enake verstice, ki imajo kak dober nauk v sebi. K lepoti in večemu sadu Šmarnic bi utegnilo pripomoči, ako bi se vsaki dan zadevne verstice z različnimi čerkami spisane na šmarnični altar postavile, da jih ljudje lahko berejo in ložej v spominu ohranijo. Ravno tako utegneš, ti ljuba mladina, storiti, kadar pred domačim altarčkom Šmarnice opravljaš.

Drugi dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Zakaj zamore le ena Jezusova
prava Cerkev biti?

Bog je le eden; Kristus le eden, vera le ena, kerst le en sam: torej zamore tudi cerkev le ena biti, to je, le ena sama družba, ki ima pravo vero, ki ima edino pravi čisti nauk; ki edinega pravega Boga, edinega pravega Kristusa Jezusa prav spozná in moli.

Cerkev je Božja poslanka ali poročnica na zemlji, ona v imenu Božjem zbira človeške otroke v njegov ovčnjak k čisto ohranjenemu nauku, k Božji službi, ter k daritvi, kakoršna se edino Bogu spodobi: Jezus pa nima dveh poročnic in namestnic na zemlji,

kakor tudi nima dveh vér, dvojnega uka, dvojnega kersta. Cerkev je ena, kakor je Jezus Kristus eden in ker je Jezus Kristus le eden. Cerkev je njegova edina in ljubljena nevesta. Torej tudi aposteljni pravijo v apostoljski veri: „Verujem v sveto Cerkev“, ne pa, „v svete cerkve“, kakor da bi jih bilo več. In prvi vesoljni cerkveni zbor v Niceji je to resnico še bolj jasno izrekel, ker pravi: „Verujem v Cerkev, ktera je Ena“.

Ali ni pa to naj lepši zlati klas — ta edina prava in neomadežana Jezusova Cerkev? In kdo bo našo srečo popisal ali tudi le izrekel, da smo mi zernje v tem prelepem zlatem klasu, da smo otroci te edine Jezusove Cerkve! Bog daj, da bi bili lepo, polno, čisto — ne pa gluho in sentjavo zernje!

Rožica iz Marijnega verta.

Marija zaklenjen vert.

Pripovedujejo, da cesar Maksimijan, odloživši cesarsko krono, je svoje verte z lastno roko obdeloval; za ljudstvo pa je bilo sladko veselje, po teh vertéh se sprehajati, pod drevesi hladiti, in radovati se nad cveticami, ki so jih cesarske roke sadile, varovale in jim prilivale.

Tudi Kralj vsih kraljev je vert zasadil, na katerem se je pasel in lilije tergal, ktere je v šopiček vsih čednost povil. Ta šopek ali venček, kakor prečudno lepoto unega verta, je On razkazoval prebivavcem nebeškega raja kakor imenitno dražčico, ktero je našel na zemlji. Da je Marija to prezalo cvetičje in lepotičje, sem vam že zadnjič razlagal.

Marija pa ni le samo vert poln ljubeznjivih cvetic: Marija je tudi zaklenjen vert; zaklenila ga je sama sveta Trojica. Moč Očetova ga je zavarovala zoper moč satanovo, modrost Sinova zoper goljufijo sovražnikovo od vekomaj, dobrota sv. Duha zoper hudobijo pekla. Marija je zaklenjen vert, ker prekletstvo greha ni zadelo njenega serca; zaklenjen vert,

ker moža ni poznala, je s sv. Duhom obsenčena Zveličarja sveta spočela in je čistost device s častjo matere v sebi zedinovala. Marija je zaklenjen vert, nikoli niso smele vanj pogledati oči njega, ki je sovražnik vsega dobrega; zaklenjen vert, v kterega se smertivna kača splaziti ni smela. Med njo in kačo je sovrašтво postavljeno. Prečista je kači sovražljivo glavo sterla, in zastonj jo je v peto zalezovala. (1. Moz.).

Ravno zato pa, ker je bila Marija tako čista po milosti Božji in svojem lastnem zasluženji, da hudobni sovražnik ni nikoli imel deleža pri nji, jo nebo in zemlja tolikanj hvali in povelčuje. — „Cedeče satovje so tvoje ustnice, nevesta,“ jo pozdravlja Ženin v Visoki pesmi (4); „méd in mleko je pod tvojim jezikom, in duh tvojih oblačil je kakor duh kadila“. To je: Kadar ti, moja nevesta, govoriš od božjih reči, je pohlevna, prijetna, ljubeznjiva tvoja beseda, kakor sladki méd in belo mleko, ker teče iz nedolžnih ust in spodbuduje, tolaži in poživlja k dobremu stare in mlade. „Duh tvojih oblačil je kakor duh kadila,“ to je, tvoje dobre dela in tvoja lepo zbrana molitev se vzdigujejo neprenehoma pred mene, tvojega ženina, kakor blagodišeče

kadilo. Sveti opat Rupert pravi: „Vse dobrotljivosti, vsi nagoni božje milosti, ki se jih vdeležujemo, so tvoj sadež, o Marija!“

Verh tega sadú nam je pa v Marijnem vertu zrastel Sad, ki v sladkosti in vrednosti vse druge preseže, Sad, ki ga takrat uživamo, ko se nam v naj svetejšem Zakramentu Bog sam v živež dá. „En sam sad Device,“ pravi opat Gvilelm, „je tisti, ki se po tem, da je zveličanje obrodil, Jezus imenuje; ali v tem Sadu je zapaden mnogoter en sad; v Jezusu, Enem Odrešeniku vsih, je Marija njih prav veliko v zveličanje rodila; s tem, da je življenje rodila, jih je veliko k življenju rodila; in tako je mati veliko udov, ker je mati Glave“.

O vert milosti, o raj veselja, veliko lepši kakor je bil uni, ki ga je bil Gospod zasadil v začetku. (1. Moz. 2.). O preljubi! ne pozabite na ta vert in njegovo lepoto, ki je vam v zgled dana; — ne pozabite na njegov neprecenljivi Sad, sv. Rešnje Telo, ki je vam odločeno v živež za večno življenje.

Cvetek.

Zelenega beršljana prinesite prihodnjič Mariji v dar. Le-tá objema s svojim lepim zelenjem vse, kar mu je blizo brez razločka, bodi si ternje, skalovje in staro zidovje. Pomeni naj torej duhovno cvetlico: ljubezen do bližnjega. Sv. Albert Véliki pojasnuje to čednost nekako tako-le: Prava ljubezen do bližnjega je: ljubiti bližnjega kakor sam sebe, prijatla in sovražnika. Iz ljubezni prijatla se še ne more prava ljubezen ceniti. Zakaj prijatle tudi sami neverniki ljubijo. Temveč pa se v ljubezni sovražnika prava ljubezen ceni ali spozná. Ljubijočega namreč ljubiti, je reč natore; in to ni zaslužljivo. Ne ljubijočega pa ljubiti, to je reč gnade ali milosti.

Naloga.

Sv. Bernard imenuje Marijo „Luč slepih“. Kadar koli ti tedaj hoče serce zatemniti jeza ali nejevolja do bližnjega, reci in zdični:

**O Marija, slepih luč!
Sprosi mi ljubezni ključ.**

Tretji dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Le katoliška Cerkev sama je cerkev
Jezusa Kristusa.

Da je katoliška Cerkev sama prava cerkev Jezusa Kristusa, je lahko dopričati. V katoliški Cerkvi je zlata, nepretergana versta od Pija IX pa do sv. Petra prvega papeža nazaj, kakor je tudi zlata, nepretergana, mnogoternata versta od naših, današnjih škofov pa do aposteljnov, od mašnikov pa do učencev nazaj. Vsak pa vé, da je Jezus sam sv. Petra in aposteljne po svetu poslal učiti. Vsak tudi vé, da je Kristus sv. Petra poglavarja svoji Cerkvi postavil. Ker ima Cerkev v nepreterganih verstah svoje aposteljne, to je, apostoljske

naslednike ali škofe, torej se imenuje apostoljska; in ona je tudi rimska od svojega začetka, odkar si je sv. Peter, njen prvi papež, svoj sedež v Rimu izvolil in je tamkej za vero kri prelil. Tudi zdaj je papež, naslednik sv. Petra in vidni poglavar sv. Cerkev, škof v Rimu, in vsa Cerkev je zavoljo tega vesela, da se rimska Cerkev imenuje. Sv. keršanska katoliška ali rimska Cerkev je tedaj prava cerkev Jezusa Kristusa, ker ona naravnost od Njega izhaja; druge tako imenovane cerkve niso bile od začetka, temuč so se tako začele, da so se v teku časa od vélike in svete katoliške, apostoljske in rimske Cerkve ločile, kakor veje od drevesa, — in so se ravno zato tudi ločile od Jezusa Kristusa samega, kakor udje od glave, — so zgubile torej milost Božjo in niso več neveste Kristusove. — Zgodovina ima zapisano, kdaj so se začele, to je, ločile od Boga, in že imena znanih

človekov tega ločenja so neoveržljive znamnja in priče, da take ločine niso Božje delo. Tako je ločenje greško-ruske cerkve na jutru napravil brezbožni patrijarh Focij; odpadstvo protestantske cerkve na Angleškem je storil Henrik VIII in njegova nevredna hči Elizabeta v 16. stoletji. Ločenje protestantskih ločin po Nemškem, Francoskem in drugod so storili: odpadnik mnih Luter, Kalvin in drugi enaki ljudje, ki so vsi ločeni od Jezusa Kristusa in aposteljnov, ločeni pa ne le samo zato, ker so še le pozneje svojo vero začeli, temuč tudi, ker imajo nauke, ki so pravi apostoljski veri naravnost nasproti, ker so sv. pismo pokazili in ga napak razlagajo, ustno in besedno izročilo ali zaverгли, ali pa ga tudi spačili.

Naš častitljivi rojak in misijonar v Ameriki gosp. Frančišk Pirc je o svoji pričujočnosti na Kranjskem dopovedoval prav mično v to reč zadevajočo dogodbo, ki se nekako tako-le

glasí: Indijanskim divjakom se ponuja neki angleški predikant, da naj ga poslušajo, češ, da ravno to uči, kar katoliški duhovni, in pravi med drugim: „Če se jest v obleko katoliškega duhovna napravim, sem ravno to, kar je on.“ Neki dobro poduččen Indijan pa mu odgovorí: „Ti že praviš tako, tode Véliki Duh (Bog) te ne bo za tacega spoznal, ti nimaš te oblasti itd.“ Predikant: „Mi imamo ravno tisto sv. pismo, kakor katoličanje“. Indijan: „To ni res; vi ste sv. pismo na več kot 180 krajih pokazili. — Ko bi oče svojim otrokom spisal poslednjo voljo ali testament, in eden njegovih sinov bi lepo shranil sporočilo, kakor je spisano, drugi bi ga pa prepisal in bi po svoji volji izpustil in prenaredil, kar mu ni všeč, potlej bi pa oče nazaj prišel in bi svoje poslednje sporočilo od obéh tirjal: kaj bo rekel sinoma? Ne bo li družega zavernil in posvaril, da mu je njegovo sporočilo skazil in da

to ni njegova poslednja volja. Le samo prvega testament bo spoznal za svojega, drugega pa bo zaverigel, kakor skaženo in podverženo reč. Ravno tako je z vašim sv. pismom, ki ste ga skazili in ni več tisto, kakor ste ga od Boga prejeli.“ Gosp. misionar je pravil: da so bili Indijani v ti reči tako skerbni, da so več dni daleč k njemu poslali dva nekako dvajsetletna mladenča, ki naj ga prašata, če smejo protestanške učenike poslušati ali ne? Ko sta se bila vernila in sporočilo oznanila, izmed vsih tudi ne en sam ni poslušal predikanta, dasiravno mu je bilo več tavžent tolarjev letnega plačila odmenjenega in bi bil med Indijani ondi brez njih stroškov tempelj napravil, ko bi bil mogel le eno samo indijansko deržino za svoj nauk pridobiti.

Med odpadi in zmotami krivovercev pa gre katoliška Cerkev skoz stoletja naprej, kakor barka čez nezumno morje. Ona je in ostane zmiraj

nespremenljiva v svojem uku, zmiraj ena v svoji vstanovi in vpravnavi, v svoji veri, v svojih djanskih pravilih in zapovedih; zmiraj rodi svetnike, skazuje čudeže, zavračuje človeške zmote, in kjer koli se vstanovi, razširja luč prave olike in življenje prave vere.

Bodimo torej Bogu hvaležni, da smo udje te cerkve, ki vemo, da je res cerkev Jezusa Kristusa, Sina Božjega, in živimo po njenih naukih in vodilih, sprejemajmo vredno in zvesto njene zakramente, — zlasti o velikonočnem času, da nas bo ta cerkev tudi zveličala.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija zaklenjen vert.

Marija je zaklenjen vert, ker Sinu Božjemu se je spodobilo le od device rojenemu biti, ktere duša ni bila nikoli v oblasti hudobnega duha. Marija je zapert vert, angeli so stali pri tem vertu na straži,

da nikoli ni mogla nobena strupena sapa ali škodljiv veter opihati prelepega cvetja njenih čednost, in nobena sovražna stvar ga ne pokaziti. Vsi prijatli Božji so nezmerno razveseljeni, kadar premišlujejo lepoto in ljubeznjivost Marijnega verta, in hvalijo in preslavljajo jo z nar lepšimi besedami. Rajmund Jordan prečuduje Marijno lepoto in častitljivost ter kliče: „Vsa lepota si, preslavna Devica; ne v nekterih ozirih, ampak vsa si lepa, in nobenega madeža greha, ne izvirnega, ne odpustljivega, ne smertnega ni, in ga ni bilo v Tebi.“ S takim poviševanjem pa sveti in modri možje ob enem naznanjajo, kolika cena, kolika vrednost, kolika čast je v tem, da človek z grehom ni ognjušen. To čutilo se je pri kristjanih močno zgubilo; ali ni žalost, ali ni sramota, ali ni strah, da se mnogi s svojo pregreho in nesnago še ponašajo in skorej hvalijo? Ali se ne pravi to noč v dan in dan v noč spremenjati? Gorjé človeku, kateri je zgubil občutek za to, kar je dobro, lepo, sveto! — Čutilo za dušno lepoto se je celó pri umniših nejevernikih živo ohranilo; od človeka pa, ki gnjusobo ljubi, po pravici že pregovor pravi, da se je poživinil!

Kako častitljiva pa je Marija, od ktere govori sv. Lavrencij Justinijan: „Po pravici je v Mariji nerazdeljena v obilni meri vsa čast, vsa blagost, ktera je v posameznih prebivala“.

Cvetek.

Poišite si cvetlice: „lilije med ternjem“ in jo seboj prinesite k prihodnjim Šmarnicam. Ta cvetek naj vam pomeni „ljubezen do sovražnikov in razžalnikov“. Lilija ternju nič žalega ne stori, dasiravno jo ternje od vsih strani neusmiljeno šiplje; tako tudi ti kristjan ne smeš sovražniku hudega s hudim povračevati, če te tudi pika in žali. Zveličani Albert Véliki pravi:

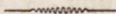
Tacega ljubiti, ki nas ljubi, je natorna reč: tacega, ki nas ne ljubi, z dobrotami k ljubezni vleči, to je reč popolnamosti. In dasiravno nikogar zapoved ne veže, sovražnika toliko in tako goreče ljubiti, kolikor prijatla; bi bil vender srečen, in doveršeno popolnoma, kteri bi mogel toliko

in bolj ljubiti sovražnika kakor prijatla, in mu dela usmiljenja bolj skazovati, kakor prijatlu.

Naloga.

Sv. Peter Damijan imenuje Marijo „altar usmiljenja“. Kadar koli tedaj te skušnja moti, da bi razžalivca sovražil, zdihni in reci:

**O Marija, usmiljenja altar!
Sprosi mi do vsih ljubezni dar.**

Četerti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Zunaj katoliške Cerkve ni zveličanja.

Ker je resnica le ena in Jezusov nauk le en sam pravi in resnični nauk, in ker je ravno tako gotovo, da je ta resnica in ta nauk le samo v katoliški Cerkvi; torej je ravno tako gotovo, da mora vsak saj po znotranjem, po duhu, v ti Cerkvi biti, kdor hoče Bogu dopasti in se zveličati. — Res je, da tudi zunaj katoliške Cerkve so mnogi, ki so čisto dobre volje, ki resnice išejo in želé, ki so sicer v zmoti, pa njih zmota je nezadolžena; oni bi precej pravo vero sprejeli, samo ko bi védili, da so v zmoti. Upajmo, da so taki po znotranjem udje katoliške Cerkve,

če tudi ne po zunanjem, in nikar jih ne sodimo. Ker vsak, da se zveliča, mora vsaj po znotranjem biti v cerkvi Jezusovi, — ravno zavoljo tega je resnica nepremakljiva, da le v katoliški Cerkvi je zveličanje. (Ab. de Segur.)

Pristaviti se pa mora: Kdor resnico spozna in je ne sprejme: taki nima izgovora. Kdor resnico ima in ga mesénost k odpadu zapelje: taki nima izgovora. — Kdor resnico ima, in po nji ne živi; taki nima izgovora. In če je že tolikanj težko, se zveličati tistim, ki so po zunanjem v Cerkvi in imajo vse pomočke prav živeti, koliko težej je še le tistim hudo premagovati, spodobno in pravično živeti, ki so sicer po znotranjem v Cerkvi, pa teh pomočkov nimajo! Hvalimo tedaj neskončno Usmiljenega, da smo od katoliških staršev rojeni — v pravi katoliški cerkvi, zunaj ktere ni zveličanja; — pa nikar nobenega ne

pogubljujmo in ne obsojimo, kateri ni naše vere.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija skrivnostna roža.

Ko tukaj imenujem cvetlico rožo, ménim cvetlico vertnico, gošavko, šipek, ali gartrožo, mislim si pa rožo Marijo. — Roža je imenitna zavoljo svojega ljubeznivega dúha, imenitna zavoljo prelepe podobe in zavoljo zdravilne močí. V vsih teh prednostih se nam skazuje skrivnostna roža Marija. Imenitnost rože je takorekoč natora sama spoznala, ker ji je ternja dala, da bi si z njim varovala in branila svojo lepoto in imenitnost. S tim pa je njena vrednost še le povikšana; zakaj tiste rečí imajo sploh veliko ceno, ktere se zamorejo le s premagovanjem doseči. Roža ima dvojno barvo, rudečo in belo, in v kako prelepi popolnamosti ste obé! Vertnica je zarés prelepa roža. — Zdaj pa poglejmo rožo Marijo.

Marija je bila roža, ki je v nedolžnosti cvetla, in da bi se ta lepota toliko skerbnejše ohranila, jo je ternje terpljenja obdajalo, to je terpljenje je

zvikševalo lepoto in vrednost njenih čednost. Ker je pa roža Marija čisto nezadolžena terpéla, jo moramo le še tolikanj bolj ljubiti in občudovati. Sv. Bernard prav prijazno piše in pravi: „Marija roža je bila bela s svojim devištvom, rudeča z ljubeznijo; bela z gorečo čednostjo, rudeča z zamerzo do greha; bela, ker je svoje nagnjenje lepo obravnavala, rudeča, ker je telesno gibanje v sebi mertvila; bela s svojo vdanostjo do Boga, rudeča, ker je meč britkosti njeno dušo presunil.“ — Roža je prečudna lepota med cvetlicami; zdaj jo imenujejo kraljico cvetic, lepoticico vsih rastlin; zdaj doveršeno lepodišje, v ternjevi posodi zaklenjeni škerlat, prijateljico zvezd. — Ako se pa roža, ta pri vsi svoji imenitnosti tako naglo veneča hčerka spómladi, tako časti in toliko povzdiguje; koliko bomo še le uno preslavljali, ki je skrivnostna roža, brez madeža spočeta, in ki vekomaj cvete? S kakošno hvalo bomo njo povzdigovali, ki sv. pismo od nje govori: „Kakor roža v Jerihi sem rasla!“ Zakaj, ali ni Marija kraljica svetnikov, ki kakor cvetlice stojé krog sedeža Božjega in razširjajo lepodišje svojih čednost in svoje svetosti? Ali ni izvoljena izmed vsih stvarí, — lepota izmed

Evinih hčerí, ker je polna milostí in je bil Gospod z njo? Je li posedvala kaka stvar toliko svetost, kakor Marija, in ali je varovala ktera svojo čednost pred kužno sapo greha tako, kakor Marija? — O da bi pač veliko naših róž bilo prijatlic, častivk, posnémavk rože Marije! „Blagor jim, kateri njene pote najdejo in jih ohranijo!“

Cvetek.

Jutri prinesite k Šmarnicam solnčnico, ki se celi dan za solncem obrača; solnčnica nam je s tim znamenje pokoršine do Boga in do ljudi. Po nauku sv. Alberta Vélikega si ti do Boga prav in popolnoma pokoren, ako zvesto in velikrat premišljuješ, kar je Bogu naj bolj všeč, vsak čas všeč in povsod všeč, in k čemur je modri Bog tebe posebno odmenil, ter si z vsimi močmi zmiraj prizadevaš ravno taisto spolnovati.

Od pokoršine do namestnikov Kristusovih (in sploh do višjih) pravi ravno ta svetnik: „Prava pokoršina do namestnikov

Jezusa Kristusa pa je, kadar podložni tudi tisto, kar mu je naj bolj nasproti, zvesto in rad spolnuje, ko nikoli ne pokaže. ne z besedo ali z djanjem, da mu je zapoved zoperna.

Naloga.

Sv. Bernard imenuje Marijo: „zdravilno rožo“. V skušnjavi zoper kakoršno koli pokoršino recite:

**O Marija, Roža ti zdravilna!
Bodi tvoja mi pomoč obilna.**

Peti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kdo je papež?

Beseda papež izhaja iz latinske besede papa, in papá še dandanašnji po otročjem jeziku pomeni očeta. Papež namreč je oče vernikov, oče keršanske deržine, ki je sicer po vsem svetu razširjena, pa je vendar v eni cerkvi zedinjena, ktere duhovni poglavar je papež. On tedaj je vidni poglavar pravoverne keršanske deržine, katoliške Cerkve na zemlji, ktere nevidni poglavar je Kristus v nebesih. Papež je tedaj namestnik Kristusov na zemlji, on je naj višji mašnik, naj višji postavodajavec, naj višji sodnik v duhovnih rečéh, naj višji dušni pastir vernikov in nebeški ključar. — Ako primeriš katoliško Cerkev s po-

slopjem, je papež vkladni kamen; ako jo primeriš s čedo, je on najvišji pastir; ako jo primeriš z deržino, je papež gospodar, oče; ako jo primeriš z vojsko, je on vikši vojvoda; ako jo primeriš z ladijo, je papež kermilnik. On je tedaj glava katoliške Cerkve, katoliškega keršanstva. To je papež.

Kdo je pa papeža za to naredil, kdo papeštvo postavil? Kdo mu je tako oblast, čast, opravilo dal? Kristus sam je to storil. Kako se je to dogodilo, bo drugikrat povedano; danes samo to rečem: Ko bi bili sv. Petru ljudje to oblast dali, bi mu jo zamogli tudi vzeti, in bili bi mu jo že davno vzeli; in ko bi se bil sam te časti in oblasti lotil ter se vrinil za poglavarja sv. Cerkve, bi ga tudi vérniki mógli in mógli odstaviti. Zamogli bi ga poprašati, kakor una Egipčanka Mojzesa: „Kdo te je postavil čez naji sodnika?“ Mojzes na to ni bil nič odgovoril, temuč bežal je;

zakaj takrat ga res še nihče ni bil postavil sodnika. Pozneje pa je bil Mojzes res od Boga samega postavljen sodnik, in obnašal se je Mojzes za sodnika, in nobeden mu ni te oblasti odrekoval, razun nekterih hudobnežev, kakoršni so bili Kore, Daton in Abiron, ktere je pa zemlja žive požerla zavoljo njih rovarstva in upora.

Tudi papeža je postavil poglavarja vse Cerkve Kristus Bog; postavil ga je najvišjega pastirja in vidnega poglavarja; postavil ga je svojega namestnika na zemlji. — To vse je zapisano v sv. pismu in je tako spričano, da zamore tajiti le tisti, kdor iz zaslepljenosti ali pa iz hudobije noče verovati.

Kakor so oni Mojzesa, tako marsikteri rogovileži, prekucuhi, krivoverci ali celó zanikerni katoličanje včasi tudi papeža zaničujejo, in išejo mu pri dobrih ljudéh spoštovanje vzeti. Pa večidel se takim hudobnežem slabo izide. Posebno zdaj nekaj lét je na

Laškem, pa tudi pri nas dosti tacih. Bog pa se vojskuje sam za svojega namestnika.

Kratek zgled vam bo to bolj pojasnil. Pred malo leti o predpustu so laški puntarji v nekem mestu hotli papeža s svojimi pustnimi burkami v zasramovanje pripraviti; — več zanikarnežev se stepe skupaj in posnemajo zaničevaje sv. Očeta v tistem stanji, kadar svojim imenitnišim duhovnom (prelatom) zaslišanje dajejo. Eden je namestoval papeža, drugi pa imenitne duhovne pred njim. To spakovanje je bilo na očitnem tergu v več razstavah, in vsaka razstava je drugo v bogokletji presegala. Po dokončani komediji in odpravljenih oblekah in šemarijah se domú verne hudobnež, ki se je za papeža pačil. Ravno pa ko na prag stopi, ga mertvud udari. . . . Le samo besede: „hitro po mašnika!“ je še izrekel. — Neki duhoven, ki je ravno tisti trenutek mém šel, precej priteče, toda . . . nesrečni

spakovavec je bil že med mertvimi!!!
(Armonia.)

Glej kristjan, kako nevarno je poglavarja sv. Cerkve zaničevati. Mi pa se velikoveč v svojih molitvah radi spominjajmo poglavarja sv. cerkve, sosebno v sedanjih žalostnih časih, ko sv. Cerkev s svojim poglavarjem vred toliko preganjanja terpi. Ne le pri Božji službi, ampak tudi domá za-nj molímo s cerkvenimi besedami, rekoč: „Vsegamogočni Bog! usmili se svojega služabnika, našega papeža Pija, in vodi ga po poti večnega življenja, da bo s tvojo pomočjo, kar je tebi prijetno, želel in z vso močjo storil. Amen.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija skrivnostna roža.

Sv. Ambrož v edinosti s sv. Bazilijem méni, da v začetku stvarjenja je bila vertna roža v sv. raju brez ternja. Pravi namreč: „Bila je v začetku med drugimi nežnimi

cvetlicami pognala roža brez ternja, in kakor prečudna ljubeznjiva cvetica je cvetla brez šuma; še le potlej so obrasli terni blago cvetico in so jo storili podobo človeškega življenja; zakaj kakor po Adamu ni nobenih vertnic brez ternov, tako tudi tukaj na zemlji ni nobenega veselja brez britkost.“

Vender je bila pa tudi po grehu naših prvih staršev še ena vertna roža brez bodečih ternov. Ta roža je bila Marija, naj čistejši Devica, ki je bila popolnoma brez vsacega zadolženja, ker je bila obvarovana madeža izvirnega greha, in po tem takem kakor se roža povzdiga izmed ternja, ki jo obdaja, in nima nič na sebi, kar bi ranilo, tako je bila tudi Marija sama med vsimi Evinimi hčerami brez smertnega ternja, to je, brez greha.

Sv. Bernard pravi v oziru na te besede: Eva je bila tern, Marija je roža; Eva je bila zato tern, ker je ranila, Marija je zato roža, ker po njenem posredvanji se zacelijo vse rane greha; Eva je bila tern, ker je z grehom vse ljudi do smerti ranila, Marija je roža, ker po nji je vsim zveličanje povernjeno.“

To cvetlico Marijo je prav posebno častil zveličani Herman Jožef; svojo rožo

jo je imenoval. Iz tega češenja in pomoči Marije Device je izviral prečudna čistost tega mladenča, — pa tudi posebna zaupljivost do Božje Matere, ktera se mu je velikrat razodéla, se z njim celó po duhovno zaročila. Pač srečna je taka zaročitev z Marijo, pri kateri cvetó nebeške rožice in prijetni duh razširjajo, angelci svatovske vence pletó, in svatovske svetila nosijo, ki so vlite iz naj čistejšega voska — devištva! Pri taki nebeški svatovšini angelci pojó svatovske sladke pesmi, kakoršne peti je dano le samo tistim, katerim rože poštenosti cvetó na obličji, na jeziku, v sercu. Zakaj sv. Hieronim pravi: „Kakor je lilija znamnje svete čistosti, tako je roža podoba deviške sramožljivosti in pametnosti“. Marija je bila vsa prava roža; ona je bila sedež sramožljivosti, ogledalo pametnosti in ponižnosti, zgled krotljivosti.

O blagor mladosti, ki Marijo posnéma; 1000krat blagor keršanskim deklicam, ki ta prelepi zgled vsih čednost pred očmi imajo in se po njem ravnaajo!

Cvetek.

Cvetica „dobra misel“, kakor tudi več družih, ima tako lastnost, da še le

potlej prav lepo diši, ko njeno peresce v roki zmencáš. Dobra misel naj bo torej podoba poterpežljivosti, ki tudi takrat lep duh daje, ko se ji krivica godí. — Pravi pa sv. Albert Véliki od poterpežljivosti:

„Poterpežljivost je prava in popolnoma, ko človek poterpežljivo prenaša krivice, ne le kadar je zadolžen, ampak tudi kadar je nedolžen.“

Naloga.

Sv. Epifanij imenuje Marijo „angelsko lilijo“. Kadar koli te tedaj, o kristjan! nepoterpežljivost lomi, zdihni:

O Marija, lil'ja angelska!

Prosi v skušnji za-me grešnika!

Šesti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kdo je papeža postavil poglavarja
svete Cerkve.

Kristus sam ga je postavil, postavil ga je pa v sv. Petru. Peter, ali prav za prav v začetku Simon, Jonov Sin, med aposteljni ni bil naj starši v letih, njegov brat Andrej je bil stareji; tudi ni bil njega Kristus naj prvega poklical v apostoljstvo, izvolil je bil pred njim že več družih; tudi ni bil tako rekoč naj imenitniši, Jakop in Janez sta bila vendar imenitniši, ker sta bila z Jezusom celó v rodu; naj učenejši tudi ni bil, — učeni vsi niso bili. Vendar je bil zmiraj in povsod prvi med aposteljni, njih glava. Zakaj pa ravno on? Zato ker je Kristus tako hotel. On mu je

izročil to čast, to pravico. In znati je, da mu je to čast njegova ponižnost pridobila. Peter tudi ne pripoveduje tega sam od sebe, ampak drugi evangelisti.

Zgodbo, kako je Jezus sv. Petra poglavarja postavil, pripoveduje sv. evangelist Matevž v 16. postavi, od 13—19. verste, kjer pravi: „Prišel je pa Jezus v kraje Cezareje Filipove in je vprašal svoje učence, rekoč: Kdo pravijo ljudje da je Sin človekov? Oni pa so rekli: Nekteri, da je Janez Kerstnik; nekteri pa, da je Elija, nekteri pa, da je Jeremija, ali prerokov kdo. Jezus jim reče: Vi pa, kdo pravite, da sem? Je odgovoril Simon Peter in rekel: Ti si Kristus, Sin živega Boga. In Jezus mu je odgovoril in rekel: Blagor ti, Simon, Jonov sin! ker meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jest povém tebi: Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenske vrata

je ne bodo zmagale. In tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva; in kar koli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih; in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.“

Te besede so jasne, očitne, lahko razumljive. Te besede so tudi v Lutrovem in v staroverskem sv. pismu, in lahko bi oni vidili, da je bil sv. Peter s svojimi nasledniki zares postavljen poglavar sv. Cerkve. Toda Luter in njegovi sledniki so sv. pismo sem ter tje pokazili, in ga razlagajo, kakor se jim bolje prileže, ali kakor sami vedó in znajo, ker nimajo Cerkve, da bi jim ga razlagala.

Ker je bil sv. Peter, v njem pa ravno tako njegovi nasledniki, od Boga postavljen, torej je tudi spoštovanje in ljubezen do sv. Očeta nekaka naravna reč, ktere se tudi pošteni drugoverci ne morejo znebiti. Sv. Očetu, kakor je znano, so prekucuhi večidel posestev poropali, torej

jim dobri katoličanje po več krajih darove zbirajo; in veselo je slišati, da večkrat tudi protestantje lepe darove v ta namen dajó.

Tudi naslednja dogodbica je prav mična. V začetku l. 1861 sreča neki duhoven iz Reutlingen-a v Liberak-u tujega človeka, kateri mu je pripovedoval grozovitnosti, ki se godé po Laškem. Med pogovorom tujec duhovnu to-le razodene: „Jest sem protestant; pri vsem tem pa sem za papeža, in grem zapisat se med papeževe dobrovoljce. Zaročen sem s katoličanko. Rekla mi je ona: Jest bom dala za denar sv. Petra (to je, za papeža), kar sem si prihranila. In odgovoril sem ji: Jest pa bom dal samega sebe. In zdaj, kakor me vidite, se ravno ravnám svojo obljubo spolnit.“

Pri taki pošteni ljubezni drugovercev do sv. Očeta, bi bilo toliko bolj sramotno in pregrešno, ako bi katoličan merzel ostal!

Rožica iz Marijnega verta.

Marija skrivnostna roža.

V skrivnostni roži Marii je prelép duh za slehernega človeka, posebno za čiste mladenče in device. Sv. Ambrož popisuje to lepo dišečo in ljubeznjivo cvetečo rožo in pravi: „Marija je bila devica ne le po telesu, ampak tudi po duhu, v katero se ni nobeno počutno nagnjenje vlezlo, ki bi bilo njeno čisto serce omadežalo. Bila je iz serca ponižna, spodobna v govorjenji, modra v duhu, previdna, resnobna in čedna v besedah, neutrudljiva v spremišljevanji. Nikogar ni užalila; do vsih je bila dobroserčna; staršem je skazovala spoštovanje; do sebi enacih je bila brez vse zavidnosti; ogibala se je vsake precenitve same sebe, v vsem se je ravnala po pameti, in bila je goreča v spolnovanji zapoved. . . . Z njenega vedenja je govorila ponižnost, v njeni hoji se je kazala spodobnost, v njenem djanji se je razodevala ljubezen do čednosti. In tako je bilo njeno zunanje podoba njenega posvečenega znotranjega, skazovanje njene visoke čednosti.“

Po tem ogledalu popolnoma čednosti, marijanski prijatli in prijatlice, po ti prelepi roži ravnajte svoje življenje! Veste,

da Marija, lepo dišeča Roža, tudi zvesto skerbi za svoje rožice, ki se ji v britkosti priporočajo. Zapisnik dobrovske Božje poti pri Ljubljani ima prav veliko zgledov, ki to poterjujejo. Leta 1755 — 24. vel. serpana je bilo iz Polhovega gradca na Dobrovo to-le naznanjeno: Majhno dekelce, Marija Križaj, je bilo prav hudo bolno; ko so jo pa na Dobrovo obljubili, je bilo kar precej ozdravljeno.

Priporočajte se Roži Marii na Dobrovi, da bi rožice otročiče tudi dušne bolezni obvarovala, in na duši bolne ozdravila. Vi že odrašeni pa bodite sami rože lepodišeče pred Jagnjetom Božjim v cerkvi tukaj na zemlji, in enkrat tamkej v Božjem kraljestvu.

Cvetek.

Tiho vijolico si prilastite in jo seboj prinesite, zakaj le-ta je znamenje zmed naj pervih in naj potrebnih čednost, namreč ponižnosti.

Sv. Albert Vel., ki čednost popisuje v nar večih popolnomasti, kakor so bile pri svetnikih, od ponižnosti pravi med drugim: „Ponižnost je prava in popolnoma, kadar

se prezira skazana čast, in se ne poželi čast, ktera se ima skazati. V resnici ponižni, če se mu čast skaže, je v sercu užaljen, ker vé, da le samemu Bogu gre čast in hvala. V resnici ponižni se nikoli ne hvali s kako častjo ali dobroto, razun če méni iz tega pri poslušavcih čast na Boga obračati. Če se od njega govori kaj časti vrednega ali dobrega, posluša on to z zaničevanjem samega sebe, ker vé, da le Bogu gre, kar se njemu pripisuje. Prav nikogar ne zaničuje, kakor le samega sebe.

Naloga.

Sv. Justin imenuje Marijo „hišo sv. Duha“. Ker sv. Duh zamore le v ponižnem sercu stanovati, torej zdihnite, kadar vas napuh moti:

**O Marija, hiša sv. Duha!
Vari, vari me napuha.**

Sedmi dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kdo je Petra postavil poglavarja
svete Cerkve?

Unikrat smo slišali besede iz sv. evangelista Matevža, s katerimi je Jezus sv. Petru obširno, jasno in razločno naznanil, da on je skala ali podstava, na katero bo zidal svojo napravo v zveličanje vernikov, svojo cerkev. Obljubil mu je tako moč, tako stanovitnost za to cerkev, da tudi sama peklerska moč nič ne bo premogla zoper njo. Zagotovil mu je nebeške ključe, vso oblast v cerkvi in čez cerkev na zemlji. Spremenil mu je ime in ga je namesto Simona imenoval Petra, Skalnika, kar ima poseben pomen in veliko tehtnost in imenitnost, česar Jezus pri nobenem drugem apostelju ni storil. Koliko pa da je

Jezus deržal do novega imena „Skala, Skalar, Skalnik,“ to naznanuje sam pri sv. Matevžu, kjer pravi: „Kteri sliši te moje besede, in jih spolnuje, bo podoben modremu možu, kteri je sozidal svojo hišo na skalo; in ploha se je ulila, in prišle so vode, in vetrovi so pihali, in so se v tisto hišo vperli; — in ni padla, zakaj vstavljena je bila na skalo. In vsak, kteri sliši te moje besede, in jih ne spolnuje, bo podoben neumnemu možu, kteri je sozidal svojo hišo na pések; in ploha se je ulila, in prišle so vode, in vetrovi so pihali, in so se v tisto hišo vperli, in je padla, in njena podertija je bila velika.“ (Mat. 7, 24—27.)

Kakor na skalo zidane hiše ne morejo plohe razmočiti, ne vode spodnesti, ne viharji prekucniti; tako na skalo sv. Petra postavljene Jezusove Cerkve ne morejo premagati, ali v zmoto spraviti, ali razdreti — ne plohe mesénosti, ne povodnji sveta, ne viharji hudobnega duhá.

Kar je bil pa Jezus sv. Petru z imenovanimi besedami napovedal, to mu je po svojem vstajenji še posebej določil, izročil in zaterdil, kakor popisuje sv. evangelist Janez. Pripoveduje namreč, da po svojem vstajenji se je Jezus svojim učencem prikazal ob tiberijaškem jezeru, in je z njimi jedel. Potem se oberne k Petru in mu začne tako-le govoriti: „Simon Janezov, me ljubiš bolj kakor ti-le? Mu reče (Peter): To je da, Gospod! ti veš, da te ljubim. Mu reče (Jezus): Pasi moje jagnjeta. — Mu reče spet (Jezus): Simon Janezov, me ljubiš? Mu reče (Peter): To je da, Gospod! ti veš, da te ljubim. Mu reče (Jezus): Pasi moje jagnjeta. — Mu reče v tretjič: Simon Janezov, me ljubiš? Peter je žalosten bil, ker mu je v tretjič rekel: Me ljubiš? in mu je rekel: Gospod! ti vse veš; ti veš, da te ljubim. (Jezus) mu je rekel: Pasi moje ovce.“ (Jan. 21, 15—17.)

Tudi drugi aposteljni so bili pri-

čujoči, kadar je Kristus Petru te besede govoril, in vendar je le Petra postavil pastirja svojih jagnjet in ovac, to je, vsih vernikov: mladih in starih, učenih in neučenih, imenitnih in priprostih, duhovstva in ljudstva.

Pri unih besedah, ko je le sam Peter odgovoril Jezusu: „Ti si Kristus, Sin živega Boga“, je Peter pokazal, da ima bolj razsvitljeno vero mém družih aposteljnov. Tukaj pa, kar se je ob tiberijaškem jezeru godilo, je Peter s trikratnim priterjenjem pokazal tudi svojo gorečniši ljubezen mém družih aposteljnov. Močen v veri in ljubezni tedaj je bil pač pripraven za poglavarja Kristusove cerkve.

Ker nas je tedaj sam Jezus za ovčice izročil po sv. Petru rimskemu papežu, bodimo torej vselej njegove dobre in pokorne ovčice, in ne spreminjajmo se v druge rogate živine, ki ni lepo jih imenovati, še manj pošteno pa takim biti.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija skrivnostna roža.

Rimski vojvoda Scipijon je bil svoje dni premagal mesto Kartago; pri napadu so bili vojaki 8. kerdela prvi, ki so vzeli kartagenski stan in pa zastave ali bandera sovražnemu vojvodu. Rimski vojvoda je na to sklenil, da hoče sloveče obhajati glasovito zmago, in zapovedal je, naj uni serčni vojšaki 8. kerdela ta častitljivi dan nosijo venec iz rož vertnic v roki, pa tudi pozneje, da naj bo roža na škitu njih znamnje. Še poznejše čase je ukazal tudi drug Scipijon po razdjanji Kartage, da vojščaki, ki so bili prvi na zidove splezali, naj nosijo rože na škitih in v rokah; tudi Scipijonov slavozmagoviti voz je bil z rožami vertnicami ovenčan, in cveteče rože so oznanovale imenitno zmago nad puniškim zopernikom.

Tako čislanje cvetečih in dišečih rož naj pa tudi nam bode v zgled in nauk. Kaj hoče skrivnostna Roža Marija družega, kakor da naj tudi njeni zvesti častivci nosijo rože v rokah, rože na čelu, rože na ustnicah, rože na vsem životu. Rožica sramožljivosti naj bo na čelu, rožica zderžnosti v rokah, belo-rudeča rožica nedolž-

nosti na licih, blagodišeča rožica čistosti na ustih, rudečežametna rožica spodobnosti in poštenosti naj bo na škitu vsega tvojega življenja, v otročnosti, v mladosti in starosti. Vsakemu, ki na te rože pogleda, naj se ljubezen k čistosti in vsaki čednosti obudi. Marija hoče, da vsi tisti, ki pod njeno brambo pribežé, naj tudi v Marijne stopnje stopijo, da naj tudi oni vojsko napovedo škodljivemu telesnemu nagnjenju, da naj nedolžnost varujejo, hudo poželenje kroté, spodobnost, sramožljivost in čistost v časti imajo. — O Kristusovi vojšaki in vojšakinje! o marijanski prijatli in prijatlice! ko bi vi pač vedili, kakošno slavno zmagoslovje angeli pripravljajo vam, ki bote ostali stanovitni! O kolika sreča, kolika čast vas čaka! Z rožami tolikih čednost ozaljšani, z lepim dišilom dobrih déel olepšani, od angelov peljani, od Marije in vsih nebeščanov blagrovani, med petjem kerubinov in serafinov spremljani pridete v nebeški procesiji naj bližej k Jagnjetu. Zapisnik vašega življenja bo kazal, s kakošnimi sovražniki ste se vojskovali, kakošne zopernosti ste premagali, kakošno plačilo ste zaslužili. O blagor rožicam pred Božjim sedežem; blagor serčnim vojskovavcem za čednost; „blagor jim, kateri so čistega serca: Boga bodo gledali!“ „Blagor jim, kateri so

svoje oblačila očistili v kervi Jagnjetovi (po resnični pokori), na vekomaj bodo Boga hvalili!“

Cvetek.

Ne vém bolj primernega cvetka, kakor je šmarnica sama, katero saj v sercu k šmarnicam prinesite. S prelepimi belimi cvetkami, kakor tudi z ljubeznjivim duhom vam je ta cvetlica imenitna podoba čistosti in sramožljivosti. Njeno posušeno perje boje kihanje napravi. Kihanje je neko zgrozjenje nature; tako se zgrozi pa tudi čista duša nad vsim, kar je nečisto. Govori pa sv. Albert Véliki od čistosti tako-le: „Čistost je prava in popolnoma, kadar se ne le telo obvaruje mesenega omadežanja, temuč se tudi duša mesenega poželenja čista ohrani, po zgledu Sare, ki je rekla: Ti veš, o Gospod! da nikoli nisem moškega poželela, in sem čisto ohranila svojo dušo vse poželjivosti. (Tob. 3, 16.) Pa tudi tega se čisti varuje, kar daje priložnost k poželenju. In to je ravno na tistem kraju

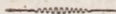
izrečeno: „Nikoli se nisem med igravce mešala, in s tacimi, ki lahkovoljno živé, se nisem pečala“. (Tob. 3, 17.) To je: Med plesavce, nespodobne smešnike, noroglavce, burkaste sitneže, ki z grešnim razveseljevanjem kratek čas delajo, — med take nisem nikoli v družino hodila. (Sv. pis. Ant. Alojz.) O lepi zgled modre Sare za vso mladost, in vse tiste, kateri se želé čiste ohraniti in zveličati, ker „nečistega nič ne pojde v Božje kraljestvo!“

Naloga.

Sedanji papež Pij imenujejo Marijo „ljubeznjivi raj nedolžnosti“. V skušnjavah zoper sveto čistost torej kliči sleherni:

O Marija! „ljubi raj nedolžnosti“!

Vari, vari mene v sveti čistosti.

Osmi dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kdo je postavil Petra poglavarja svete Cerkve?

Slišali smo že sveta evangelista Matevža in Janeza pričati, kako je Kristus postavil sv. Petra poglavarja svoje cerkve na zemlji. Imenitno je tudi, kar piše sv. Lukež evangelist za to reč. Ta evangelist namreč pripoveduje, kako so se aposteljni pri zadnji večerji besedovali, kateri izmed njih bi bil večji; pri ti priložnosti pa Jezus vmes reče Petru: „Simon, Simon! glej, satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal kakor pšenico. Jest pa sem prosil zate, da ne jenja tvoja vera; in ti, kadar se boš nekdej spreobernal, poterdi svoje brate.“

Kaj pomenijo te besede? S temi besedami je Kristus to-le naznanil:

Peter, ti podstavni kamen moje cerkve: satan bo motil in nadlegal tebe, tvoje brate aposteljne in vaše naslednike, nadlegal bo tudi vse vernike, da bi od moje vere v kakem uku odstopili, da bi vero popačili in skazili: ali jest sem Očeta zate prosil, ker si ti poglavar in je vse na tebi ležeče, — prosil sem zate, da tvoja vera v Kristusa, kakoršnega si spoznal, nikoli ne jenja. Ti boš nezmotljiv učenik družih aposteljnov in učencev. Omalhal boš sicer tudi ob nekem času, pa se boš spreobernal, in po svojem spreobernjenji boš tudi ti poterdoval v veri svoje brate. Tukaj je Gospod poglavarju sv. Cerkve očitno obljubil tako stanovitno in terdno vero, da bo zamogel poterlovati tudi svoje brate; tako vero, ki jo satan sam nikoli ne bo mogel razvéti in razdjati, ko bi se še toliko péhal jo pretresovati in presejati. To bi se pa zgodilo, ko bi poglavar sv. cerkve s škofi, svojimi brati vred, očitno zmoto učili, ali pa

se va-njo vdali in va-njo privolili. To pa se nikoli še ni zgodilo, in se ne bo; zakaj: cerkev Kristusova je zidana na skalo.

Aposteljni in učenci so prav dobro umeli Jezusa, kaj jim je s temi besedami hotel naznaniti, posebno potlej ko so bili od sv. Duha razsvitljeni; zakaj poprej je hotel vsak prvi biti: zdaj pa so vsi spoznali sv. Petra za poglavarja. Kjer koli so aposteljni naštet, vselej je Peter prvi, Juda poslednji. Sv. Peter je prvi pridigal binkoštni dan; on je nasvetval, da naj se namesti Juda Iškarjota drugi apostelj izvoli; on je kerstil prvega malikovavca; on je storil prvi čudež v imenu Jezusovem; on je sklical prvi cerkveni zbor v Jeruzalemu in je v vsih imenu sklep izrekel; on je prvi za Kristusa terpel preganjanje, bičanje, ječo. — Tudi sv. Pavel je po svojem spreobrnjenji v Jeruzalem popotval, da se je sv. Petru skazal ter bil od njega spoznan in opravičen,

kakor pravi od Kristusa poklicani apostelj.

Ob kratkem: Kristus sam je sv. Petra izvolil in postavil naj višjega pastirja svoje čede in poglavarja sv. Cerkve, ali kar je ravno to: postavil ga je papeža.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija skrivnostna roža.

O lepa rožica sramožljivosti, Marija, prelepo znamenje za sinove in hčerke neomadežane Božje Matere! To rožico, ali venček iz tacih rožic naj nosijo vsi Marijni otroci kakor verižico na vratu in na sercu, in kakor drago lepoto na čelu. Od tacih rožic govori sv. Bernard z navdušenimi besedami in pravi: „Kaj je ljubeznjivšega kakor čeden mladeneč? Kakó se bliskeče v tako prečudnem sijanju dragi kamen krotkosti in pohlevnosti v obnašanju in na obličji! Kako je le-ta čednost znamenje imenitnih zmožnost, ki opravičujejo k naj lepšemu upanju za-nj! Ta čednost je šiba za krotenje in red, bojevavka zoper vse hudo, škit za brambo svete čistosti, znamenje mirne vesti, stražnica dobrega imena,

lepotica življenja, sedež kreposti!“ Kazavec na uri nam pravi, kakošno je tiste ure znotranje delo, če je dobro ali slabo, če kolésje enoméno gre ali ne: enako pa je spodobnost, ta družica in stražnica čistosti, ako se v zunanjem kaže, zanesljiva mera, po kateri se zamore znotranje razsoditi, dokaz je, da v sercu prebiva čednost.

Pohlevna rudečica rožice spodobnosti pa ima tudi dobrotno moč do vsacega, kateri to čednost vidi zaznamnjano nad družimi. Ta rožica, ki se iz znotranje čednosti na zunanjem razcvéta, je zmožna tudi v družih ljubezen do te čednosti obuditi. Ako se tedaj v pobožnem premišljevanji ozreš na Marijo, bodi si svest, da iz te skrivnostne rože te bo obsenčevala rudečica spodobnosti in krotkosti, ljubezen do čistosti. Upati smeš, da en sam pogled na naj čistejši Devico ti bo nesnažni plamen v sercu pogasil, in pa da že sam dobroserčen ozir na to podobo je zmožen zaverniti nedopušene čutila in hudo poželenje.

Torej piše goreč častivec Matere Božje nekemu pobožnemu mladenču: „Prav serčno te prosim in opominjam, obračaj pogosto svoje oko na podobo preblazene Device. Ta pogled ti bodi ljubeznjivši in prijetniši mem vsega družega, kar ti pride pred oči, ker večkrat ko to podobo premišljuješ,

toliko bolj se ti bo sercé vnemalo za Njo, katero podoba kaže; ker to premišljevanje budí voljo k dobremu, vžiga gorečnost k čednosti; ker poslednjič tisti, kateri je oči na to podobo navadil, se navdušuje z enakim češenjem do nebeške Kraljice, kakor za posnemanje njene deviške čistosti.“

Cvetek.

Cvetlice mimoze ali nedotike*) poišite, kdor je nima ali je ne pozná. Le-ta ima tako lastnost, da pri vsakem pretresu ali dotiku svoje razširjene peresca zvije, skrije in pobesi, dokler nevarnost ne odide. Mimoza je torej podoba sramožljivosti, zato se po latinskem imenuje „mimosa pudica“, to je, sramožljiva mimoza. — Piše pa sv. Albert Véliki od te čednosti in pravi: K ljubezni čistosti nas mora nagibati zgled Jezusa Kristusa, njegove Matere, in svetih devic, ki so svoje dni, da bi čistost ohranile, kraljestva sveta zaničevale, in življenje prostovoljno darovale, kakor sv. Neža, Katarina, Agata in neštevilne druge tem enake. Posebno pa tudi čistost celó neverskih žen in

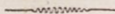
*) Sinnpflanze.

devic, ki sv. Hieronim piše, da so si smert izvolile, da bi sramožljivost ohranile. K čistosti nas mora priganjati in vabiti tudi snaga in prostost (ali svoboda), ki čistost nasledvate. Enako pa tudi častitljivost (ali slava), ki jo je Gospod Jezus Kristus čistosti obljubil. Kdor bo premagal — namreč poželjivost mesá —, je rekel, mu bom dal sedeti seboj, na mojem tronu. . . . (Skriv. raz. 3, 21.) — Čistost pa ohranijo in k nji naganjajo: zmérnost v jedi, neskerbnost za lišp, telesna nezložnost, in pa da se človek varuje kraja in časa, ki je nesramožljivosti vgóden. Ako bi bila Dina, Jakopova hči, tako storila, ne bila bi vjeta, kadar je prišla na (neversko) praznovanje gledat ženske tistega kraja.

Naloga.

Sv. Gregorij imenuje Marijo „brezmadežno cvetlico življenja“. Kadar koli tedaj znotranji ali zunanji sovražnik tvojo sramožljivost zalézva ali napade, takrat zdihni:

**O brezmadežna v življenj' Cvetlica!
Vari greha me, Marija D'vica.**

Deveti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Sv. Petra čast in oblast živí v njegovih naslednikih.

Kristus je za vse prihodnje čase postavil svojo Cerkev s svetimi zakramenti in njenimi mašniki; torej je bilo potrebno, da je bil tudi poglavar za vse prihodnje čase, kakor mora pri vsaki dobro vravnani hiši vselej gospodar biti. Kakor pa pri nobeni hiši gospodar zmiraj ne živí, pa vendar vsaka dobro vravnana hiša nikoli ni dolgo brez gospodarja, tako je tudi v Jezusovi cerkvi ob vsih časih gospodar ali papež. Bog je hotel, da naj njegova cerkev do konca svetá ostane; torej hoče tudi, da naj Peter v svojih naslednikih zmiraj živí, ali z družimi besedami: Bog hoče, da

naj Cerkev zmiraj do konca svetá ima svoje poglavarje ali papeže.

Ko bi ne bilo več papeža, bi ne bilo več skale, na katero je Kristus svojo cerkev zidal, in zmagale bi jo peklenške vrata. Kakor tedaj ni mogoče po Jezusovih besedah, da bi peklenške vrata Božjo zaterl; tako tudi ni mogoče, da bi cerkev brez poglavarja, brez papeža ostala.

Ravno zavoljo tega so bili od Petra pa do sedanjega sv. Očeta Pija IX zmiraj papeži, in keršanstvo jih je častilo in spoznalo za namestnike Kristusove na zemlji. Sv. Peter je v Rimu učil, vladal sv. Cerkev in je umerl tamkej na križu. Njemu je precej nasledval Lin (od l. 67—78), Linu Klet (78—91), Kletu Klemen, in tako zmiraj dalje. Dasiravno ob tistih časih ni še bilo prav veliko kristjanov, pa so vendar vsi ti, kar jih je že bilo po zemlji, spoznali rimskega škofa ali papeža za poglavarja sv. cerkve. Še celó, ko je sv. Janez

še živel, in je bil prvi papež sv. Peter že davno poprej križan, vendar verniki niso spoznali sv. Janeza, škofa v mali Azii, za poglavarja sv. cerkve, ampak Petrovega naslednika, rimskega papeža. — Korinčani n. pr. so ob tistih časih v nekem prepiru pisali sv. Klemenu papežu v Rim, in on jim je odgovoril in njih pravdo rešil, in ne sv. Janez apostelj, česaravno je še živel, in sicer takrat veliko bližej, v Efezu.

Papeža so takrat rimskega škofa imenovali, pa to ime je ravno to pomenilo onim nekdanjim kristjanom, kar nam zdaj pomeni beseda papež, namreč poglavarja vse svete Cerkve in namestnika Kristusovega na zemlji.

Rožica iz Marijinega verta.

Marija skrivnostna roža.

Polemon, mladeneč na Greškem v Atenah, je živel samopašno. Slišal je pa neki dan modrijana Ksenokrata, ki je učil nauk

od zderžnosti in krotljivosti. Ostri pogled in rezne besede tega moža so mladenča tako presunile, da je sklenil svoje zani-karno obnašanje in življenje spremeniti, je trezno in čisto življenje začel, in bil je stanoviten tako, da je pozneje sam s svojo modrostjo in čednostjo dosegel veliko slavo.

Kaj pravite k temu? Če so pogled in besede čistega in treznega moža vetrastega mladenča bile zmožne tako spremeniti, kakšno moč do serca in volje mora imeti še le pogled naj čistejši Device, — pogled na tisto Devico, ki nosi lilije in rože čistosti v svojih očéh, lilije in rože čistosti na svojem obličji, lilije in rože čistosti na svojih ustih, in ktera z vsim obrazom tako jasno oznanuje hvalo čistosti, spodobnosti, ponižnosti? Silo in moč takega pogleda je občutila neka nesramnica. Pred vsem svetom je ni bilo groza njenih pregreh in ostudnost: pri pogledu neke prav žive in ljubeznjive podobe Matere Božje pa jo je sramota spreletela in strah ji kosti tako pretrese, da je stanovanje zapustila in drugam bežala; — bila je namreč na steni tiste sobe podoba čiste Kraljice nebes in zemlje. —

Takó, glejte otroci in prijatli prečiste Marije Device! takó zna Ona na serce

govoriti, tako od hudega odvracati. O kako dobro je tedaj imeti lično podobo Božje Matere v stanovanji pred očmi! Kako še vse bolj zveličavno pa, tudi oči pogosto va-njo vpirati! S takim pogledom se prepričate, kaj ona premore s svojo nadangelsko ponižnostjo, ktera sije iz njenih čistih oči; — kaj premore s tisto deviško čistostjo, ki je razlita čez vse njeno obličje. S tega obličja si tergajte za-se priserčno cvetlico pametnost in modrost; tukaj si uberite škerlatasto rožo sramožljivost, in lepšajte se ž njo, ker ta cvetlica se vam tolikanj lepo poda. — Od te Device se učite, kako se morajo ušesa zapirati vsemu, kar je nespodobnega, kolika previdnost je potrebna v govorjenji, boječljivost v družini, previdnost v vsih rečéh; kako snažne morajo roke biti v duhovnem oziru. — Od nje posnemite nauk, kaj se pravi, Božje časti iskati v vsem svojem djanji. To tedaj je lepota v Marii, — to je učenost za nas, — zato je ona skrivnostna roža.

Cvetek.

Ne vém vam danes bolj primerne cvetlice priporočiti, kakor je znani drenov cvét. Ta lés naj vam pomeni močno-

dušnost ali serčnost. — Prava in popolnoma serčnost je, pravi sv. Albert Vél., samega sebe gospodariti, kadar duha skuša prevzetnost, nevošljivost, jeza, nečistost, lakomnost, prazna čast, meséna dopadljivost in radost. Tisti ima pravo serčnost, ki svoje ude in počutke zatira v tem, kar ni pripušeno.

Znamnje lažnjive, celó naj zanikarniši serčnosti je pa to, če kdo ima prederznost mnogotere in velike reči zoper Boga početi. Od tega pravi sv. Anzelm: Grešiti ni prostost, tudi drobec prostosti ni to. Grešiti se velikoveč pravi, da taki ne premore nič (ali kakor prav po domače pravimo: taki ni za nič!). Kdor koli to premore, kar mu ni koristno: pri njem je tako, da kolikor bolj on to premore, toliko več premore nesreča in hudobija zoper njega. Torej pravi Izaija takim (žalostnim junakom): „Gorjé vam, ki ste mogočni v in o piti, in serčni možje za mešanje pijanosti!“ — To serčnost (za hudo) so imeli nekđaj preganjavci sv. Cerkve, kralji in poglavarji;

imajo jo še dandanašnji mnogi, zlasti lažnjivi časnikarji in tako imenovani „liberalci“; in imeli jo bodo v prihodnje antikrist in njegovi tovarši.

Naloga.

Sv. Janez Damaščan imenuje Marijo „Kraljico, kateri je moč dana v nebesih in na zemlji“. — Kadar koli tedaj te hoče serčnost zapušati in hudo premagati, takrat zakličì te-le besede, ali pa kaj enacega:

**O Kraljica, „moč ti dana
Je v nebesih in na zemlji;“
Ti v pomoč si nam poslana:
Maloserčnost nam odjemlji!**

Deseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Tudi neverniki spoznajo, da so rimski papeži poglavarji vesoljne keršanske cerkve.

Od prvih papežev ne vémo posebno veliko, ker le-ti so bili še pod neverskimi cesarji in mógli so prav tiho in skrito živeti. V podzemeljskih mostovžih, hodiših in duplinah, ki so še zmiraj v Rimu in se rake ali katakombe imenujejo; — v tacih so mógli prvi papeži Božjo službo opravljati, svete zakramente deliti in se dostikrat skrivati, da neverniki vsakterega niso zdajci v ječo zaperli in umorili. Celó rimski cesarji so namreč vedili, da kristjanje vesoljnega svetá časté rimskega škofa za svojega poglavarja, in ravno

na te so torej mérili, da bi jih pokončali in odpravili. Mislili so si namreč: ko bo glava mrtva, bo ta „ločina“ sama razpadla. Izmed sedem in trideset prvih papežev so torej le samo štirje umerli natorne smerti; tri in trideset je bilo od nevernikov pomorjenih. Tako hudo je bilo preganjanje. Rimski cesarji so pa papeže sovražili tudi iz napuha in nevošljivosti. Vidili so namreč, kako so papeži v svoji ponižnosti ljubljani, spoštovani; kako jim je vse pokorno, kar koli je dobrega; kako papeži po vsem svetu povelja dajejo in vsi njih ukazi se na tanko spolnujejo. To je bilo nevošljivcem ravno tako, kakor ko bi zavidnemu rokodelcu ali pa tergovcu kdo ravno pred očmi enako delavnico ali pa prodajnico postavil, ali pa kakor je sosed sosedu včasih nevošljiv, ako na sosedovi njivi bolje raste, kakor na njegovi. Neverskim cesarjem so torej papeži bili tern v pêtih, in preganjali in v sramoto so jih devali,

kakor koli so mógli. Enega papeža so bili obsodili, da je mógel hleve čediti, ter jim biti konjski hlapec; družega (sv. Klemen) so pregnali daleč iz Rima med divjake, da je mógel kamnje lomiti. — Dandanašnji, kakor morebiti sami imate večkrat priložnost skušati, mnogi novi nejeverci niso dosti bolji od nekdanjih nevernikov. V nekem pomenu so še gerši, zato ker oni so keršeni za katoličane, so katoliško podučeni in odrejeni, so v posestvu žive resnice, dobro vedó, da je papež namestnik Kristusov: vender iz hude volje vse hudo govore in pišejo zoper poglavarja sv. Cerkve, ktera je naša mati.

Ko je bil pa cesar Konštantin keršanstvo sam sprejel in Kristusovi veri vse pravice dal, je bila veljava rimskih papežev že tolika, da se cesarju ni več prav prileglo v tem mestu, ker je imel tako častitljivega moža zraven sebe, ki je slovel po vsem svetu; zavoljo tega je svoj cesarski

sedež prestavil v Carjigrad ali Konstantinopol. — Bil je rés sicer tudi v Carjigradu škof, toda tega škofa častí in veljave se cesarji niso bali, ta po njih misli jih ni mogel zatemnovati, ker ta je bil le samo škof in ne papež, kakor uni v Rimu.

Tako tedaj so precej v začetku keršanstva spoznali kristjanje in nejeverniki, da keršanski škof v Rimu ali papež je vse kaj več, kakor drugi škofje po mestih, da on je duhovni poglavar vesoljnega svetá, — in zato ima tudi čast, kakoršne noben škof, noben kralj, noben vladar in noben človek na zemlji nima. Ravno zato so pa tudi vsi dobri ob vsakem času papeža silno spoštovali in ljubili; vsi hudobni pa so ga zavidovali, čertili in iskali mu škodovati, kakor se godí še dandanašnji. — Mi smo verni katoličanje, nam je papež oče, poglavar vse Cerkve in namestnik Kristusov.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija dišavna gredica.

Naj večji lepoticje vertov so tiste lične gredice, ktere so obsajene s plemenitimi cvetlicami in zélmi in torej ne le da silo ljubeznjive dišave iz sebe na okrog duhté, temuč tudi oči z mnogoterimi živimi barvami razveseljujejo. — Tudi Marijanskega ogradnika naj imenitniši lepoticja je gredica, na kateri rasejo naj ljubeznjivši in naj plemenitiši cvetlice. Lepota te gredice ravno tako mika okó, kakor njen blagi duh dišilo razveseljuje. Kdo bi ne hvalil te gredice, ker jo hvali preblažena Devica s samimi besedami sv. pisma, ko pravi v Visoki pesmi (1, 11): „Kadar je kralj na svojem počivališu, daje svoj duh moja narda.“ Besede, ki jih večna modrost govori v Sirahovih bukvah (24, 40. 21), se Marii prilastujejo, namreč: „Kakor izbrana mira sem dajala prijeten duh od sebe, . . . in kakor dišava ali kadilo iz nenarezanih dreves sem svoje stanovanje z dišavo napolnila.“ In Ženin sam jo v Visoki pesmi (4, 14) imenuje „zaperti vert ali raj z nardo, žefranom, kásijo in cimedom, z vsimi drevesi z Libana, z miro in stoletnico (lopatiko ali alóo) in z vsimi pervimi ma-

zili“. — Narda, kadilo in mira tedaj so zlasti tiste cvetlice in dišavne zéliša, ki nam kažejo darove in čednosti Božje Matere. Te lepote in dražčice njenih čednost in dražih darov so se v prečudni ljubeznjivosti razcvetale od začetka na gredici Marijnega serca, in njih prijetni duh je hladno vel na vse strani. Nebesa same je ta zala gredica razveseljevala s toliko lepoto in blagim duhom vsih čednost in hvale vrednih dél.

Iz narde, kadila in mire in družih dišav se je pripravljala tista kadilna dišava, ki se je v jeruzalemskem tempelju na kadilnem altarji ob jutrih in večerih Bogú v dar zažigala, se v dimnatem oblaku proti nebu dvigala in je s svojim prijetnim duhom Božjo hišo napolnovala. Ljubeznjivši pa kakor duh tega dišečega kadila je bil pred Bogom blagi in preblagi duh Marijnih čednost. Kakor svitli oblak s prižganih naj dražjih dišav — tako se je dvigala njena duša proti nebu kviško, ko je svoje lepo, na nobene nečimernosti ne navezano serce Bogu darovala, — tisto serce, ki ni bilo nič skaljeno, nič otemnjeno, nič omažežano. In ta ljubeznjivi duh njenega darú je napolnoval nébesne višave in Božjo hišo svetega raja, da so angeli razradováni mógli klicati: „Kdo je ona, ki se iz pušave

vzdiga kakor dimni steber iz dišáv in mire in kadila in mnogoterega prahú dišavarjevega?“ Pušava je svet in njegovo znanje, ki v hudem tičí; duhteče dišave so prijetni duh dobrih dél, duh zanesljive zaupnosti v Boga, duh molitve in premišljevanja. Pomen je tedaj: Kdo je ta Devica, ki zapustivši pusto zemljo se k nam v nebesa vzdiga s svojim srcem, ki jo vidimo ozaljšano z vsimi milotami in čednostmi kakor izvoljeno Božjo hčer, — ki duh njenih serčnih lepot gre celó do sedeža božjega Ženina, Sinú Božjega, pa ga tudi nagne, da sam doli stopi na to gredico, to je, v naročje prečiste Marije Device?

Te besede pa veljajo tudi tebi, čista duša! Tebi govori čisti Ženin nebeški, tebi govorijo ž Njim vred angeli in nebeški stanovavci in pravijo: Le pogledjte jo, ljubljeno deviško dušo, ki beží pred pohujšanjem, zapeljevanjem, nevarnostmi tega sveta in se k nam vzdiguje s svojim srcem, s svojim duhom, in razveseljuje svojega Ženina s prijetnim duhom lepih zgledov, ki jih po zemlji razširja, z nehinavsko ponižnostjo, s pokoršino brez hlinjenja in zopervanja, s čistostjo brez šopirjenja, s krotkostjo brez razdražljivosti, z lepim življenjem brez ošabnega skazovanja, z molitvijo, z vero, upanjem in ljubeznijo!

Marija nam sprosi, Bog nam daj, kar nam manjka cvetja in dišav na gredicah naših serc!

CveteK.

Prinesite k Šmarnicam cvetlico lučnik, ki raste po sicer suhih in kamnitnih, pa solnčnih krajih, — se ne na levo ne na desno ne obrača, ampak kakor sveča naravnost proti nebu visoko sega, in v taki družbi zgoji prelepo dišeče in zdravilno cvetje. Pomeni naj vam torej lučnik: **s v e t o v e s e l j e**. — Sv. Albert Vél. pravi: Posebno ohranilo čistosti je: v Gospodu se veseliti; zakaj potem je človeku vse drugo malo vredno. Kadar namreč kdo duha okusi, mu vse mesó več ne diši. Torej pravi sv. Gregorij: Kogar ljubezen posvetnih reči premaga: on se v Bogu nič več ne razveseli.

Naloga.

Sv. Efrem imenuje Marijo „presladko veselje zemeljskih prebivavcev“. Kadar tedaj te kako grešno ali sicer preveč posvetno veselje obhaja, zdihni in reci:

○ Marija, sladko veselje!

K nebu obračaj vse moje želje.

Enajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Cerkev se od papeža ločiti ne dá.

Ali se dá papež od sv. Cerkve, ali Cerkev od papeža tako ločiti, da bi kdo papeža ne spoznal, pa vendar pravovernik ostal? Tako ločenje se ravno tako malo zamore zgoditi, kakor malo se more telo od glave ločiti, da bi človek še živel. Sklenitev glave s truplom je prva pogoja, da more človek živeti; in sklenitev vernikov s papežem je enako potrebna pogoja, kdor hoče pravovernik biti in po duhovno živeti. Kristus je svojo Cerkev postavil, da bi ona živela in življenje razširjala, in pa živela in razširjala življenje do konca svetá; ravno s tem je pa tudi vterdil edinost med glavo in udi, edinost med pa-

pežem, škofi, duhovni in vsimi družimi verniki. Zakaj vsi ti skupaj so telo ali život sv. Cerkve.

Papež je oče velike deržine Božje na zemlji, zato ga tudi imenujemo svetega Očeta; svetega ga imenujemo, ker njegova očetovska čast je zares vsa duhovna, sveta, je od Boga. Kakor je deržina celota, ki ima očeta, mater in otroke; tako je tudi Cerkev celota, in ima papeža, škofe, duhovne in druge vernike. Kdor bi se od očeta odtergal, on ne gre več k deržini, zgubi vse pravice, zgubi živež, zgubi vse. In kdor se loči od papeža, njemu se godí enaka, on zapravi ves duhovni živež; on zapravi duhovno življenje.

Prav primerno pravi k temu sv. Frančišk Salezijan: „Papež in Cerkev sta eno, in kdor se od papeža loči, se loči tudi od Cerkve; to je verska resnica, in kdor bi jo hotel tajiti, bi bil krivoverec. Kdor na papeže maha, zadeva z ravno tistimi mahljeji tudi

celo Cerkev. Kdor pa se od Cerkve loči, kdor Cerkev zaničuje in po nji maha: on se loči od Jezusa Kristusa, on Boga zaničuje, on se vzdiga zoper Boga. „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“

Zakaj pa brezbožni ljudje tudi papeža napadajo? Zato, da bi Cerkev Jezusovo zaterli; Cerkev pa hočejo zato zatreti, da bi roke zoper Njega stegnili, kterega so že enkrat križali, in zoper kterega jih satan neprenehoma draži s skrivno pa nezmožno jezo in togoto. Dandanašnji jih je dosti, kateri vsake priložnosti išejo, da bi se saj z besedo znosili zoper naprave Božje, zoper duhovstvo, zoper škofo ali celó zoper poglavarja sv. Cerkve. Taka jeza in togota je pri njih očitno znamenje, da so v satanovi službi.

Mi pa bodimo vselej spošтовavci Kristusovega namestnika, dobri otroci sv. matere katoliške Cerkve in tako bomo tudi dobri otroci nebeškega Očeta.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija dišavna gredica.

Ena naj drajših cvetlic našega skrivnostnega verta je sicer nizka, pa ljubeznjivo dišeča narda. Razlagavci sv. pisma pravijo, da narda je podoba ponižnosti. Od nje govori Marija Devica z nevesto v Visoki pesmi (1, 11): „Kadar je Kralj na svojem počivališu, daje svoj duh moja narda“. Ta kralj je Sin Božji, in njegovo počivališje je naročje njegovega nebeškega Očeta. Kadar tedaj je bil Sin Božji še v naročji svojega nebeškega Očeta, je že narda, ponižnost Marije Device, razširjala svoj lep duh po zemlji. In ta lep duh se je vzdigal kviško k Bogu, in bil je Bogu silno prijeten, — prijeten tako, da si je zdajci izvolil to cvetlico ponižnosti za Mater svojemu Sinu, ki se je imel včlovečiti, in s tem veselim poročilom je poslal na zemljo svojega angela Gabriela.

Kaj pa je nagnilo Božjega Sina, da si je izvolil Marijo za Mater? On sam pravi: „Ranila si moje serce, moja sestra, moja nevesta, ranila si moje serce z enim svojih oči in z enim lasom na svojem vratu“. (Vis. pes. 4, 9.) Z enim svojih oči je Marija ranila Jezusovo serce, to je, s svojim

krotkim, priprostim in pohlevnim pogledom, ki izvira iz naj ponižnišega in naj čistejšega serca, — s tem se je Jezusu prikupila, da si jo je Mater izvolil. Zastran lasa enako pravi sv. Rupert: „Ta las je ponižnost; kaj je neznatniši kakor las, kaj neočitniši kakor ponižnost? Las se zgubi skorej pred pogledom: ponižnost se skriva in beži pred vso imenitnostjo.“

Ponižnost tedaj je bila tista cvetlica na gredici Marijnega verta, ki je serce Božjega Sina gnala, da je tej ponižni in čisti Devici daroval vso svojo ljubezen in si jo je hotel Mater imeti. —

Marijno devištvo je bilo gotovo Bogú nezmérno dopadljivo; vendar je pa to devištvo le z naj bolj natanko zvezo s ponižnostjo Devici Mariji pridobilo ljubezen Božjo v naj višji meri. Sv. Bernard to dobro zaznamnuje, ker pravi: „Med čednostima devištvom in ponižnostjo je lepa razméra, in pred Bogom je tista duša neizrečeno ljubeznjiva, pri kateri je devištvo s ponižnostjo presvitljevano, in ponižnost z devištvom poveljevana: koliko ljubeznjivši in častitljivši mora pa še le Ona biti, pri kateri je ponižnost s sveto rodovitnostjo povišana, in devištvo z materstvom posvečeno!“

Glej in glej, o duša! ki si čista, da se pri tebi tudi ponižnost ne bo pogrešala, ker še le tako si res nevesta Kristusova.

Cvetek.

Šentjanževe ali sladke koreninice naj vam bodo danes v spomin priporočene. Te nikakoršne človeške potrežbe ne potrebujejo, pa vender skorej leto in dan temne loge s svojim gostim zelenjem zaljšajo, znotraj pa sladkost skrivajo, ki je prijetna za usta in zdravilna za persi. Ta prosti sadež nam bodi znamenje zderžnosti. — Sv. Albert Véliki pravi: Zderžnost je prava in popolnoma, kadar si človek tégne samo potrebni živež in obleko, in si čisto odtegne tisto razveselivno in odvečno, kar se s čezobilno prizadevnostjo nareja in z velikimi stroški napravlja. Apostelj pravi (1. Tim. 6, 8): „Ako imamo živež in obleko, bodimo s tem zadovoljni“.

Naloga.

Sv. German imenuje Marijo „Rešenico iz naših okovov“. Eno naj hujših železij in

okovov je nezmérnost; kadar te tedaj kaka nezmérnost moti, zdihuj za pomoč, rekoč:

O Marija, „iz okovov Rešenica!“

Bodi ti v skušnjavah moja pomočnica.

Dvanajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papež je namestnik Jezusov, pa zato še ni svetnik.

Ppapež je sicer Kristusov namestnik na zemlji, zato je pa vendar še slab človek, kakor so sv. Peter in aposteljni bili tudi slabostim podverženi ljudje. Prosta volja za dobro ali pa za hudo mu zato ni odvzeta, ker je namestnik Kristusov. Papež, kakor vsak drugi, mora nebesa s premagovanjem zaslužiti. Zato je tudi mogoče, da bi papež sam za-sé grešil, tudi v kake veči grehe padel; dasi-

ravno se to ne zgodí lahko. Krivo-
verski zgodovinarji, ki dostikrat to
pišejo, kar ni bilo, to pa opustijo,
kar je bilo, so večkrat iskali in išejo
papeže v zaničevanje pripraviti; marsi-
kterim papežem so veliko hudega
pripisovali, in so jih to naredili, kar
nikoli niso bili. In vendar tudi ti, ki
toliko strežejo, da bi mógli katoliško
vero ob dobro ime pripraviti, poznajo
le malo papežev, katerim bi zamogli
po pravici kaj očitati. Pa tudi od
resničnih slabost in pogrškov ne-
kterih papežev pravi še celó prote-
stanški pisavec Herder: „Njih slabosti
so se vidile le zato tako velike, ker
so bile slabosti papežev“. To se pravi,
pri družih velicih in imenitnih ljudéh
bi se svet za to malo zménil, in rajši
se jim nekoliko spregleda; papeži pa
se veliko ojustrejšše sodijo, kakor drugi
ljudje.

Marsikterim papežem tedaj so njih
sovražniki prav veliko hudega umis-
lili, kakor tudi zdaj umišljujejo za-

nikarnosti tako svetemu in velikemu terpinu Piju IX.

Pa kaj hočejo s tem hudobneži? Bodo mar omajali skalo, na katero je postavljena sv. Cerkev? Kratko in malo ne! Slabost ne vzame in ne zmanjša papežu veljave, ko bi tudi res kaj zagrešil. Tvoj mojster, tvoj vikši, tvoj gospodar morebiti ni ravno svetnik, in ali morebiti zato on ni več tvoj mojster, tvoj vikši, tvoj gospodar?

Sovražniki včasih tudi očitajo in pravijo: „Pa sta bila včasih po dva ali več papežev ob enem.“ Mi pa pravimo, kar je resnica, da pravi papež je bil vselej le en sam. Namerilo se je, da je kak' cesar ali kralj ali mogočnik koga za papeža vsiloval, ki ni imel pravice, pa Cerkev tega ni poterdila, in vse take hude poskušnje, kadar so se naključile, je srečno premagala sv. Cerkev.

Kristusova beseda, ki je svojo „Cerkev zidal na skalo“, se še nikoli

ni omajala, in se ne bo. Hvalimo torej Boga, da smo v varnem zavetji, ker smo otroci te zanesljive matere, svete keršansko - katoliške Cerkve. Molimo pa za cerkvene vikši, za papeža, škofe in duhovne, ne le samo, da bi sveto Cerkev vladali naj boljši, kar koli je mogoče, in zročene ovčice na dobro pašo vodili, ampak tudi, da bi sami zamogli vselej tako živeti, da ko druge učijo, tudi sami sebe zveličajo.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija dišavna gredica.

Nebeški Ženin imenuje svojo nevesto raj ali paradiž, v katerem zraven narde tudi kadilno drevo raste. Indijansko kadilno drevo raste po hribih izhodnje Indije in ima to imenitno lastnost, da narezano daje kadilno tekočnost, ki se na zraku posuši in je tisto sloveče rumenkasto-belo kadilo, ki so ga že davno davno zažigali po tempeljnih; tudi sv. trije Kralji so ga novorojenčku Božjemu Kristusu Jezusu v dar prinesli. To kadilo že samo na sebi

lepo diši, še prav posebno pa, kadar se na živo oglje vsuje, in se v lepodišečem oblaku kviško dviga.

To kadilno drevo raste tudi na gredici Marijnega verta. Kaj je to blagodišeče kadilo na gredici neomadežane Kraljice? Naznanuje nam sveti pevec v 140. psalmu, ko pravi: „Moja molitev pridi ko kadilo pred tvoje obličje, vzdigovanje mojih rok bodi ko večerna daritev“. Molitev tedaj je enaka kadilu, ktere preblagi duh oblake predere in molivca, ponižnega molivca dela tolikanj prijetnega pred obličjem Božjim. Goreča molitev, priserčno premišljevanje Boga in nebeških skrivnost — to je bilo pri Mariji tisto kadilo, ki ga je vžigal ogenj njene ljubezni. Ogenj ljubezni je gorel v Marijnem čistem deviškem sercu, kadilo molitve je na ta ogenj sulo, višnjevorangeči plamen je iz tega ognja švigal, in nezmérno lepodišeč dim se je dvigal v svetlih oblakih proti sedežu Božjemu. Sveti očetje zato Marijo imenujejo kadilnico in kadilni oltar, na katerem je gorel kadilni dar. In ta dar je bil Bogu prijetniši kakor vse in vsaktere kadilne daritve.

S tega Bogu ljubeznjivega oltarja pa se je neprenehoma dvigal prijeten duh nakviško, zakaj v Marijnem sercu je ogenj ljubezni zmiraj gorel, in njena sveta duša

je bila vedno z Bogom sklenjena. Sv. Bernardin pravi: „Marija je bila med svojim ponočnim počivanjem bolj globoko zamaknjena v premišljevanje vikših reči, kakor vsak drugi človek celó takrat ko čuje“.

— Ko bi nam bile dane duhovne oči, marijanski častivci, vidili bi, kako iz serca vsacega človeka vse njegove žive dni neki duh vstaja, in ta duh se ali kviško k Bogu dviga, ali se po zemlji raztresa ali se celó v nesnažne kraje razgubi. Ko bi imeli duhovne oči, vidili bi, kako iz vsacega človeškega serca vse njegove dni nekaka reka teče. In ta reka je ali čista studenčina, ki rosí na polja, njive in gredice na okrog, in kamor koli zadene, rastejo naj slajši dišeče cvetlice in preimenitne sadne drevesa, ki zmiraj zmiraj rodijo nov prelep sad; ali pa je ta reka kalna mlakuža, polna strupenega hlapa, ki vse zelenje okuži in pomorí, kamor koli se zlija, mladim in starim škoduje, čez vse naj bolj pa sercu samemu, iz kterega izvira. V prvem primerljeji je pri človeku vse njegovo djanje in mišljenje šteto za neprenehljivo molitev; v drugem pa je morivna posvetnost, ki večjih dobrót in lepot ne pozna in poznati noče.

Koliko ceno ima eno, in koliko drugo, to ste zmožni sami prevdariti.

Cvetek.

Po travnikih raste necenjena cvetlica gladež (*Ononis spinosa*, Hauchechel), ki s svojim bodičevjem reže; pa vendar tudi gladi ali češe. S tim bodičevjem ravno pa svoje prav lepo rudeče in belo cvetje varuje zoper sovražnike in je dober pomoček za živinske bolezni. Taki pomoček za ohranjenje belega cvetja čiste vesti in zoper živinske bolezni v duhovnem pomenu je rezna ojestrost in zatajevanje. — Sv. Albert Véliki pravi: Tisti pravo zderžnost ohrani in ljubi, kateri se ne le rad zderži veselivnih reči, katerih nima, in ktere mu niso dopuščene, temuč se tudi lastnovoljno in čisto zavolj Boga ogiba veselivnih reči, ki jih ima, in ki jih zamore imeti, ktere bi smel brez prepovedi in vredno vživati, naj si bodo drage, ali slabe. . . . Sv. Avguštin pravi: Tudi slabe jedí, če se s pohlepnostjo ali poželenjem vživajo, zaderžujejo čednost popolne zderžnosti. Ni se pa zderžati samo telesnih sladnost (kdor hoče popolnoma

biti v zderžnosti), ampak tudi tistih, ki duha razveseljujejo, namreč nečimernosti, praznih pogovorov, časnega veselja. . . . Ta zderžnost je bolji in tudi veči hvale vredna, kakor una.

Naloga.

Sv. Ildefons imenuje Marijo „svetišče sv. Duha“. Kadar te torej kako preobilno časno, ali pa celó grešno veselje navdaja, zdihni in reci:

**O Marija, „svetega Duha svetišče!“
Vnemi v sercu mojem svetih želj ognjiše.**

Trinajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papež „sveti Oče“.

Zakaj imenujemo papeža „svetega Očeta“, ko se vendar v življenji od nikogar ne more za gotovo reči, da ta ali ta je svet? Tako bi utegnil kdo vprašati. To ime je primek ali naslov, kakor imenujemo cesarje in kralje „veličanstvo“ in druge imenitne gospode „blagorodne“, „presvitlè“, „prevzvišene“ itd. Tega primka si papeži niso sami dali, tudi niso tirjali ali želeli, da naj jih kdo tako imenuje. Pač pa je gotovo že marsikteri papež v svoji ponižnosti zdihoval, kakor sv. Francišek Salezijan: „Oh, imenujejo me svetnika, pa nisem; po smerti za-me še molili ne bodo, ker mislijo, da nisem potreben“.

Pervi kristjanje so se v začetku sami imenovali „svete“, in tudi aposteljni so jih tako imenovali, ker so bili s svetimi zakramenti posvečeni, Bogu darovani in so res sveto živeli. Ti prvi kristjanje so tudi papeža „svetega Očeta“ ali „Očeta svetih“ imenovali. To ime se je ohranilo, dasiravno le prevečkrat otroci, podložni papeževi niso „sveti“, ampak „nesveti“.

Sicer se pa tudi ta primek papežu po pravici spodobi zavoljo svete službe, katero opravlja, zavoljo svetih opravil, ktere spolnuje, zavoljo neskončno svetega Kristusa, kterega na zemlji namestuje. Papež je sadanje čase duhovni oče že čez dvesto milijonov vernikov, ki so vsi k svetosti poklicani; Pij IX sami svetosti primerno živé, in upamo, da bodo enkrat med svetniki.

Svetost se skaže posebno tudi s tim, da človek tudi svoje sovražnike ljubi in jim dobro dela. To lepo last-

nost najdemo prav lepo vpodobljeno v sedanjem papežu Piju IX. Med toliko dobrimi verniki so tudi po vsem svetu papeževi sovražniki, sv. Oče pa za nje neprenehoma molijo; cerkvene kazni, ki jih ne morejo čisto uderžati, izvolijo naj mečji, kolikor je le moč; spreobrnjene tako pohlevno sprejemajo kakor oče v evangeliju zgubljenega sina, in dostikrat velike hudodelstva čisto odpusté brez vsega strahovanja, če jim je le mogoče.

En sam izgled izmed toliko družih naj vam to pojasni. Neki dan je policija vjela človeka, kateri je razširjal prav hudoben spis zoper Pija IX., v katerem so imenovani „vsiljen papež in sovražnik svete vere“ itd. Papež Pij ga ukažejo pred-se pripeljati in ga nekatere reči poprašajo. Iz njegovih odgovorov so sv. Oče spoznali, da je zadolženec močno potert zavolj ojstrih kazen, ki ga čakajo, in rečejo mu nazadnje z dobrovoljnim srcem: „Moj

prijatelj, ker vaše hudo djanje le samo mene zadeva, torej vam odpustim“. Ves ginjen se verže jetnik papežu pred kolena in jim hoče naznaniti tiste, kateri so te hudobne obrekovanja spisali. Papež pa rečejo: „Ne, ne; njih hudo delo naj pokriva molčanje groba; samo, da bi ga obžalovali!“ Tako se mašujejo papeži. . . .

Rožica iz Marijnega verta.

Marija dišavna gredica.

Sv. Pavla je živela v obljubljeni deželi in obiskovala je svete kraje, koder je Jezus hodil, učil, čudeže delal in dobrote skazoval, pa na zadnje terpel. Zdelo se ji je pa, da se mora znotranjega veselja serce stopiti, kadar je pred Gospodov križ pokleknila, ali Zveličarjev grob obiskala in vidila, kuševala ter s solzami močila kamen, ki je bil na grob Jezusov zavaljen, ali kadar je Boga častila v betlehenskem hlevcu, kjer so stale jaslice. Živa ljubezen ji je serce prešinovala, kadar so se pri cerkvenih opravilih ponavljale skrivnosti, ki so se nekdej tam godile in s katerimi je Sin Božji svet odrešil!

Pa še vse bolj živa ljubezen je svoje dni topila serce Marijno, ker je sama pričujoča bila, ne pri ponavljanji, ampak pri izviru teh skrivnost! S. Anzelm pravi: „Marijna ljubezen do svojega Božjega Sina in nezmerna sladkost, s katero se je topila njena duša v Bogu, svojem Gospodu, preseže ljubezen in sladkost vsih stvari skupaj“.

— In kolika sladkost je prešinovala presveto Devico, v koliki ljubezni se je tajalo njeno serce tudi potlej, kadar svojega Sina ni sicer več v rokah imela, temuč ga je pri obhajanju svetih skrivnost v serce prejela in se z Njim čisto in popolnoma sklepala! Bila je tako posoda „preimnitne pobožnosti“, ker enako „skrinji zaveze“ je hranila v sercu presladko mano, Kristusa Jezusa. Sprejemala ga je s tisto priserčno ljubeznijo, s kakoršno ga je nekdaj nosila v naročji, ko je še vidno na svetu bil!

Ljubezen in priserčnost do Jezusa si je pa Marija zmiraj v sercu ogrevala in vžigala z molitvijo in s preišljevanjem. Tako je devala neprenehoma na ogenj tisto že imenovano kadilo, ki je rastlo v gredici njenega rožnatega verta, in življenje Marijno je bilo vedno darovanje. — Zakaj je pa tvoje serce tako malo vneto v ljubezni, ljubi kristjan?

Zato, ker si preveč posveten; ti ne skerbiš za sveti ogenj v sercu, in še na ta ogenj, kolikor ga je, ne pridevaš kadila zveste molitve in bogoljubnega pre-mišljevanja.

O človek! Prizadevaj si, da se iz tvojega serca vzdiga v nebesa duh bogoljubnosti in ljubezni. Vari pa se, da se iz njega ne valí čern dim posvetnosti, ter ne bo tvoje serce ognjiše greha, kovačnica pogubljenja!

Cveteek.

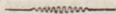
Po samotah rastejo cvetlice strašnice, ki jih blezo zoper strah imajo. Tudi vi jih poišite ter naj vam pomenijo strah pred grehom. Pravični strah je britkost in skerbljivost, da bi človek kake božje ali cerkvene zapovedi ne prelomil, da bi ne grešil. K strahu nas mora napeljevati žalostni padec angelov, ki Job pravi: Glej, kateri Njemu služijo, niso stanovitni, in v svojih angelih je našel hudobijo; koliko bolj bodo oni, ki v ilovnatih hišah prebivajo, kakor od mola pokončani! (Job. 4. 18, 19.) . . . Znamnje pravega strahu je,

če si tako skerblijiv za vse Božje, da nikoli in nikjer nič ne zanemariš, kar ti je mogoče storiti, in če tudi, kolikor moreš, taisto goreče opravljaš. Znamnje napčnega strahú je, če ne zavolj Boga, ampak zavolj časnega življenja dobro delaš in hudo opušaš.

Naloga.

Sv. German imenuje Marijo „Moč naše slabosti“. Kadar koli tedaj te hoče napčni strah pred svetom premagati, zakliči Marijo, rekoč:

**O Marija, vse „slabosti sladka Moč!“
Pridi meni hitro na pomoč.**

Štirnajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Ljubezen in spoštovanje do sv. Očeta.

Uzri se nekoliko po vesoljnem svetu, kristjan! ki si kaj bistroumen, in prikazala se ti bo začudovanja vredna reč v človeški družbi. Vidil boš v Rimu živeti vélikega mašnika, kterega spoštuje in ljubi naj veči del olikanih narodov. Spoštuje in ljubi ga čez 122 milijonov evropejcev, čez 22 milijonov amerikancev, čez 3 milijone azijancev, dobra 2 milijona afrikanov, gotovo nad 3 milijone otočanov ali avstralcev. — Kje je cesar, kralj, kje kak človek, da bi ga vesoljni svet tako spoštoval in ljubil, kakor papeža? Ali ne kaže že samo to, da tukaj vlada višji moč?

To pa ne terpi le kake leta, kakor je bilo pri nekterih slovečih možeh. Pri papežu ta ljubezen in spoštovanje terpi od rodú do rodú že od Jezusovega vnebohoda. Pojdimo nazaj za tri stoletja, in našli bomo v Rimu sv. Očeta, kakor dan današnji; pojdimo nazaj šest, devet, dvanajst stoletij, ga ravno tako najdemo; podajmo se nazaj petnajst, celo osemnajst stoletij, stopimo tje do zibeli keršanstva: vselej srečamo papeža, in vselej najdemo, da je od vsih dobrih vernikov spoštovan in ljubljén. Kakor zlata nit, tako gre nepretergana versta papežev skoz vso zgodovino keršanskega časa. Kje so vélike kraljestva, ki so imele čez sto milijonov podložnikov? Kje so kraljeve rodovine Medijanov, Perzijanov, Sircev, Grekov, Rimljanov? Koliko časa so gospodarili Cir, Aleksander Véliki, Cezar, Napoleon ali kateri njih naslednikov? Kam je zginilo toliko krivoverskih glavarjev s svojimi krivoverami, ki so o mnozih

časih motili pravo vero? Vse je minulo; in kar je še zdaj bolj mlajšega krivoverstva na svetu, tudi že gine. Verstva, krone, narodi, vladarske rodovine — vse je utonilo in zginilo v dereči reki stoletij. Le ena sama krona je stanovitna, je ljubljena, je spoštovana skoz vse stoletja, to je, trojnata krona apostoljskega Sedeža, ki se neotemnjena, nezdobljena, nepoškodvana preseljuje z glave na glavo Kristusovih namestnikov.

Posebno spoštovanje do papeža so verniki ob vsih časih skazovali tudi s častitljivimi primki, ki so mu jih dajali že v sinji nekdanjosti. Imenovali so papeža: naj vikšega mašnika, škofa vsih škofov, očeta vsih očetov, na apostoljskem verhu stoječega preblaženega gospoda, pastirja in varha keršanske čede, apostoljskega moža, stražnika Kristusovega vinograda. Greški očetje ga imenujejo namestnika Kristusovega, pastirja in učenika vsih kristjanov. Sv. Janez Zlatoust ga kliče

glavo keršanske deržine, — sv. Avguštin predsednika sv. Cerkve.

Ta zapisnik bi se dal še deleč deleč snovati, pa zadosti nam je to, da se učimo, kako smo dolžni tudi mi po zgledu vsih časov papeža ljubiti, spoštovati, in če je treba za-nj se potegovati, ako želimo, da nas bo Kristus, kterega papež namestuje na zemlji, enkrat prištel med zveste ovčice.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija dišavna gredica.

Na Marijni dišavni gredici raste med družimi cvetlicami tudi prijetno duhteča mira. Presveta Devica sama se primerja z miro, ker pravi: „Imam prijeten duh, kakor naj bolj izbrana mira“. Mira je podoba terpljenja, pri Marii posebno podoba tistih britkost, ki jih je čutila v sercu za volj Jezusovega terpljenja. To je zaznamnjano tudi v žalostni pesmi z besedami: „Velika kakor morje je moja žalost“. (Žal.

2, 13.) Kakor je v morji vsaka kaplja polna grenkost, tako je bil vsak Mariin dihlej z britkostjo spremljan. Marija, terpeča z Jezusom vred, je bila kakor v morje samih britkost potopljena. Prav primerno pravi sv. Bernard: „Ne jezik ne more izreči, ne misel zapopasti, kolike bolečine vdelujejo po Marijnem sercu.“

Velikost Marijne ljubezni do Jezusa je bila primerna velikosti njenih dušnih bolečin, kadar je vidila Sina terpeti. Ta sila njenih dušnih stisk je razvidna iz razodenja sv. Brigite, v katerem Marija govori: „Moj božji Sin je bil na križu darovan, jest v sercu; on je bil dar po telesu, jest po duhu z dolgim mučenstvom, ki se je bilo že takrat začelo, kadar mi je božje Dete z navskriž djanimi rokami počivalo na naročji in mi je kazalo podobo svoje prihodnje smerti. O koliko solz, enako mirtinim kapljicam me je stala Golgata, hrib, na katerem je moj Sin smert preterpel za grešnike; kolikokrat sem móгла v duhu na-njo iti in govoriti: „Pojdem k gori mire in k hribu kadila“. (Vis. p. 4, 6.) Tedaj mi je bilo v delež, kar je prerok govoril: „Nasitil me je z grenkostjo“. (Žal. p. 3, 15.) K gori mire in k hribu kadila sem šla, da sem vam zgled dala,

kako naj bo z gorečnostjo v zatajevanji sklenjena gorečnost v molitvi.“

Kadar tedaj si tudi ti v britkostih, o ljubi kristjan, prenašaj jih voljno, terpi, molči, nikar ljudi ne kriviči, ne toži, ne pogublaj; toliko bolj pa moli in se v Božjo voljo zročuj! Ob takem času britkosti in terpljenja Gospod dušo za svoje darove pripravlja, ako mu zvesta ostane. Marija sama je sv. Bonaventuru v nekem razodenji zaterdila, da njeni duši ni bila nobena milost v delež razun le samo po terpljenji in molitvi. Rekla je: „Ljubite čistost? Vedite, da le v zatajevanji se dá pridobiti; ako vas napade skušnjava, oborožite se zoper njo s škitom molitvijo.“

Cvetek.

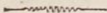
Cvetlica deteljica naj bo vam priporočena, ktera brez zamére in zamerze zopet raste, ako se pokosí. Naj vam torej letos deteljica pomeni pohlevnost. Od te čednosti pravi sv. Albert Véliki: Prava pohlevnost je, ko se zavoljo storjenih krivic serce ne razdraži. Zgled je Jezus, kateri ni ust odperl, ko je bil kakor jagnje pe-

ljan na moriše. . . . Znamnje pohlevnosti je, kadar serce v stiskah ne godernjá, in ne vjeda nasproti tistih, ki njega z besedami vjedajo, pa tudi na obrazu ne kaže grenkosti, temuč zmiraj ohrani mirnega duha.

Naloga.

Sv. Janez Damaščan imenuje Marijo „zdravilo za vse bolečine našega serca“. Kadar koli tedaj ti hoče jeza ali sovraštvo serce skaliti, zdihni k Marii:

**O Marija, „naših serc zdravilo!“
Bodi zoper jezo mi hladilo.**

Petnajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Ljubezen in spoštovanje do papeža.

Tudi celó nasprotovanje sovražnikov nam prav posebno pojasnuje ljubezen in spoštovanje do Kristusovega namestnika. Kakor res je, da ob vsih časih je milijone ljudi po vsih deželah papeža preserčno spoštovalo in častilo, tako res je, da je bilo in je veliko taci, ki so ga sovražili in preganjali in ga še sovražijo in preganjajo. To se ravná namreč po tem, kakor je kdo iz kraljestva luči, ali pa iz kraljestva teme. Če si tedaj ti iz kraljestva luči, spoštuješ papeža; če si pa iz kraljestva teme, ti je zopern namestnik Kristusov, in zoperno ti je kraljestvo svitlobe. Na-

sprotniki in sovražniki svetega Očeta so razdeljeni v tri kerdela: kerdelo v mesénosti, kerdelo v posvetnosti, kerdelo v peklu. Razlagati vam jih ni treba odveč, ker ta reč je sama po sebi jasna. Mesénež namreč sovraži vse, kar ga v njegovi pregrehi ustavlja in k čistosti budí; posvetnjaku je zoperno vse, kar ga od sveta odterguje in na boljši dobrote zavrača; satan pa je morivec od začetka in zatiravec vsega dobrega.

Kaj pa papeževe sovražnike v oči kolje, kaj jim ni prav?

Ravno ljubezen, spoštovanje, pokoršina kristjanov do papeža so jim rése, ki jih skeleče bodejo in jim pokoja ne dajo. Da se papež spoštuje kakor namestnik Kristusov nad vse kralje in cesarje na zemlji, akoravno je velikrat iz prav nizkega stanú; da pri imenitnih slovesnostih na tronu sedi in ga k Božji službi v častitljivem obhodu nesejo; da ljudje poklekujejo, ko jim blagoslov delí; da mu

pri obiskovanji celó nogo ali križ na čevlju kušujejo . . . to in brez števila družih rečí hudovoljnim, napihnjenim in nevošljivim ljudem ne dá pokoja. Pa boli jih tudi, da ima papež toliko oblast, da nosi ključe nebeške; da seže njegova roka tudi v vice in ubogim, terpečim dušam odpustke delí; da vérske resnice s škofi določuje; da ima nekoliko zemljice in je tudi svetni vladar, in še marsikaj družega. Vse to zaslepljeni sovražniki in nasprotniki vse drugač obračajo in prevračajo; — dostikrat tako zapeljivo in zvijačno govoré, da bi lahko mislil, da prav imajo, kdor ni dobro poučen, in kdor njih prekanjenosti ne pozná. Ni vredno, da bi vam na drobno pravil hudo, kar judje, krivo-veci, pa tudi odpadni in zanikarni katoličani po brezbožnih časnikih, tako imenovanih „romanih“ in družih spisih zoper Kristusove namestnike govorijo in lažejo. Opomniti in ome-

niti pa je bilo treba na take reči, da veste, od kod izhajajo in koliko jim je verjeti. Pa tudi zato posebno sem to omenil, da bolj živo spoznate, kako velik greh je tako počenjanje.

Mi pa bodimo vselej spoštljivi otroci vesoljnega očeta, rimskega papeža, da nas ne bodo zadevale besede: „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje“.

Take, ki tako prederzno greše zoper Cerkev in Kristusovega namestnika, pa šiba prav pogosto udari tudi že na tem svetu. Pred malo leti je neki laški pisavec to-le naznanil: Malo mescev je, ko se je neki „liberalec“ ali prostomiselnik, ne deleč od Genove, hvalil in veselil, kako dobro da punt napredva, in djal je: „Zdaj ga pa imamo papeža na eni nogi!“ To mora biti neki zaničljiv laški pregovor. Ne vém, kaj se je z njim potlej godilo, pravi pisavec; to pa je očitno, da zdaj je zanikarni zaničevavec tako bolan

na obeh nogah, da se ne more več ganiti; in še bolj posebno je to, da noben zdravniški dohtar ne more spoznati njegove bolezni.*)

Rožica iz Marijnega verta.

Marija dišavna gredica.

Izmed dišav, ktere naj v naši duši prijeten duh razširjajo, imenuje presveta Devica zlasti cimet in balzam: „Duhtéla sem kakor cimet in lepo dišeč balzam“. Lepi duh Mariin je bil — po razlagi sv. Bonaventura — kakor cimet po zunanjem v njenem govorjenji, kakor balzam po znotranjem v njeni pobožnosti; kakor mira v grenkosti njenega zatajevanja. Lepi duh Mariin je bil dalje kakor cimet v njenem djanji, kakor balzam v pre-mišljjevanji, kakor mira v terpljenji. „O zares bogata je bila, ki je bila tako napolnjena z blagodišečim balzom sv. Duha!“ kliče ta svetnik. Iz tega se pa tudi mi učimo, kakošne lepe dišila hoče Božja Mati, da jih razširjajmo. Govorjenje

*) „Casi“ iz Apologista di Modena.

tvoje, preljubi kristjan, naj je res prijetnega duha, kakor cimet, lepi duh pameti in spodobnosti naj veje iz njega; molitev tvoja naj se godí z znotranjim zbranim duhom, telesno mertvenje pa s sveto resnobo. Iz narde, mire in kadilnega germiča si tudi mi spletimo šopek, ki ga nosímo skritega v nedrijih, in duhtí naj iz njega na vse strani naj lepši duh. Molitev v tem šopiču bodi kadilo; premagovanje hudobnega poželenja mira; narda naj pomeni ponižnost, ker ta cvetka toliko ljubeznjivši diši, kolikor nižej raste; premišljevanje terpečega Zveličarja poslednjič pa cimet, ki dela jedi okusne, zoperno stori prijetno, grenkobo oslajša. Take vaje ti bodo voljni balzam za vse tvoje življenje; ti bodo šopek iz Marijnih cvetic, ki bo tudi druge s prijetnim duhom napolnoval. Grofa Eleazarja je nekdo vprašal, od kod je to, da ga nobena reč nikoli ne zbéga in ne vjezí. Odgovoril je: Kolikorkrat me kaj zopernega naletí, se hitro spomnim, kakošne krivice je Kristus terpel, in precej se mi jeza utolaži ter vse nasprotno z voljo prenašam. O kristjan! tudi ti se spomni v tacih hudih okolišinah na terpljenje Gospodovo, pa na šopek z dišavne gredice Device Marije. Priporočujmo se tej

dobri Materi, naj nam sprosi pri Jezusu, da se napolnijo naše serca z lepo dišečim duhom vsih čednost; da odverne od nas strupeno sapo greha; da zbudi v nas prav posebno blagodišeči duh ponižnosti, svete čistosti, molitve, zatajevanja.

Cvetek.

Namesto cvetice se ozrite na plemenito domačo jelko. Prosto se jelka izmed družih dreves kviško dviguje: torej naj vam bo podoba tako silno hvaljene prostosti ali svobode. Prostost je prava, pravi sv. Albert Véliki, če človek ni zvezan z vezmi grehov, kakor je pisano: Hudobnega vjamejo njegove hudobije, in vezi njegovih grehov ga zvežejo. On bo umerl, ker ni sprejel krotitve, in po obilnosti svoje nespameti bo ogoljufan. (Prov. 5, 22. 23.) Pravo prostost ima, kdor ni vjet v poželenje časnih reči, ne v meséno prijaznost, ali hlapčevski strah, ne v radovanje zavoljo minljivega veselja. . . . Znamnje prave prostosti ima, kdor nič tega ne poželi, kar dušo od družbe z Bogom odvráča. . . .

Znamnje sužnosti ima, kdor jarem pokoršine zaničuje, kdor bratovsko posvarjenje studi; kdor ima vedoma in terdovratno s čim opraviti, kar je zoper Boga in vest, ali zoper voljo višjih. . . . Bog je dal človeku prosto voljo. Postavil je pred-te vodo in ogenj: k kateremu hočeš, stegni svojo roko. Pred človeka je postavljeno življenje in smert, dobro in hudo. Kar hoče, mu bo dano. (Preg. 15, 17. 18.)

Naloga.

Sv. Bernard imenuje Marijo „jutranjo zarjjo pravega Solnca“. Kadar koli tedaj te motijo okovi lažnjive prostosti, pokliči Marijo:

**○ Marija. „jutranjega Solnca zarja!“
Vari me lažnjive svobode viharja.**

Šestnajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kako papeža izvolijo?

Gotovo rad bo vsak katoličan slišal šego, kako v Rimu papeža volijo. Ni brez koristi tako branje, ker vsaki se lahko prepriča, s koliko vestnostjo se to preimenitno djanje opravlja.

Kadar véliki zvon s Kapitola Rimljanom naznani smert papeževo, se ponavlja to zvonjenje po vsih cerkvah katoliškega svetá, in povsod zvonilo kliče osirotene otroke, da naj molijo za ranjcega; moliti je pa treba k Bogu tudi za srečno novo volitev. Kardinali imajo v Rimu voliti novega papeža. Zbor kardinalov, če je cel, ima sedemdeset oséb, namreč šest kardinalov škofov, petdeset kardinalov duhovnov, in štirinajst kardinalov di-

jakonov. Le-ti zbori kardinalov se včasih kar z enim glasom zedinijo, da tega ali tega hočejo imeti novega papeža (inspiratio); ali pa kardinali volitev enemu ali večim izmed njih izročé (compromissio); ali pa pri volitvi vsak posebej glasujejo, kterega kdo želi. Taka glasovalna volitev je naj bolj navadna. Da pa volitev veljá, mora izvoljen naj manj dve tretjini glasov dobiti.

Ta volitev se tako-le godi. Kadar prejde čas cerkvenega žalovanja za poprejšnim papežem, se zberejo kardinali k sv. maši v stolno cerkev sv. Petra, in eden kardinalov jih v latinškem ogovoru ali pridigi opomni, kako imenitna in veliko pomenljiva je nastopna volitev. Nato gredo kardinali v procesiji in med petjem svetih pesem v volilnico (konklave), ki je navadno ali v Vatikanu (papeževem navadnem poslopji), ali pa v Kvirinalu (papeževem poletnem stanovanji). Tukaj se vsakemu z vadljanjem posebna

sobica ali celica odmeni. Dekan kardinalov ima nad tem čuti, da se prav in natanko vse spolnuje.

Volitev se godi v kapeli, v kateri se kardinali dvakrat na dan zberejo, da sv. Duha na pomoč kličejo, zjutraj ob 6 in zvečer ob 9, in tamkaj tudi svoje listke oddajajo. V sredi volilne kapele je miza, na mizi pa dva keliha in posoda z volilnimi lističi. Po opravljeni skupni molitvi gredo kardinali zaporedoma k posodi, vsak vzame iz nje listič in pri drugi mizi na strani zapiše ime tistega, ktere ga hoče voliti za papeža, in listek zapečati. Ko imajo vsi svoje lističe pripravljene, gredo zopet zaporedoma k altarju, vsak nese listič vzdignjen pred vsih očmi, poklekne, malo moli, vstane in priseže, da pred Bogom, ki ga bo sodil, tistega voli, ki méni da se mora po Božji volji voliti. Potem dene listek v enega dveh kelihov in se verne na svoje mesto. — Če ima kateri tako dve tretjini glasov, je izvoljen papež; če

pa ne, zamorejo kateri na novo svoje glasove takemu dati, ki jih že več ima; če se pa tudi s tem ne zedinijo, se vsi lističi sežgó in voli se v drugo in na novo, tako dolgo, da se zedinijo in eden dve tretjini glasov dobi.

Ako izvoljenec volitev sprejme, se verže na kolena, moli k sv. Duhu in pové ime, katero želi kakor novi papež sprejeti. Zdaj ga naj starši kardinala dijakona med-se vzameta, ga peljeta k altarju, kjer opravijo tiho molitev, ga spremita v zakristijo in oblečeta novoizvoljenega v papeževo obleko ali ornat. Ta obleka je: Bela svilnata sutana (talar), pas z zlatimi čopki, bele nogovice, bela kapica, bel roket, rudeča mozeta, rudeča z zlatom vezena štola in čevlji iz rudečega žameta, na katerih je vvezen ali vštikan zlat križec. Ta križec se papežu kušuje, kadar ima kdo pri njem zaslišanje, in nad tem kuševanjem se veliko spodtikujejo — krivo-verci in hinavci.

Tako napravljen gre papež nazaj v kapelo in sprejme pred altarjem prvo pozdravljenje kardinalov. Vsak se podá k novemu sv. Očetu, mu roko kušne in ga dvakrat objame. Potem mu poda kardinal kamernik ribčev perstan, naj starši kardinal dijakon pa gre za križem ven na pomolje ali balkón, in naznani veliki množici ljudstva: „Oznanim vam veliko veselje: tega in tega prevzvišenega in prečastitljivega gospoda, ki si je tako ime dal (tukaj ime pové), imamo papeža.“ Tisti trenutek se oglasé vsi zvonovi po mestu in topovi z Anđelovega gradu glasno naznanujejo osirotenemu katoliškemu svetu, da je v novo dobil očeta. Po še nekterih opravilih se podá novi papež v sv. Petra cerkev, tamkaj se opravi zahvalna pesem, novi papež dá zbranemu ljudstvu apostoljski blagoslov, in potem prične svoje apostoljsko delo.

To delo papeževo pa je hudo in težavno, ker papež tako rekoč ves

katoliški svet na sercu in na vesti ima; torej molimo zlasti za sedanjega sv. Očeta, da bi jih usmiljeni Bog z vsegamogočno roko v njih velikih poskušnjah in britkostih močno podpiral.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija lilija.

„Kakor lilija med ternjem, tako je moja prijateljica med hčerami,“ govori Jezus od Marije v Vis. pesmi (2, 2). Srečnim, ki so devištvo ohranili, se daje lilija v roko in venec cvetečih vertnic na glavo, kadar se malajo ali sicer pred oči stavijo. Lilija je bila že pri nejevernikih znamenje nedolžnosti; častili so pogani nekake Vile ali Nimfe, ki so menili, da so nedolžne device; imeli so jih v tolikem čislu, da so jim lilije darovali.

Keršanska umetnost v kaj imenitnem pomenu prilastuje lilije nebeškim prebivavcem. Poglejte angela Gabriela na kateri koli si bodi podobi, pogledajte nebeškega poslanca! Kaj nese v roki, kaj je njegova poslanška palica? Prelepa, preljubeznjiva

lilija se mu razcveta v roki, — in komu to znamenje veljá? Počastiti hoče z lilijo naj čistejši Devico; zakaj čistost je prijateljica angelov, in za drugú naj nedolžniši vsih devic se pač dobro spodobi, da nosi znamenje čistosti, da nosi belo lilijo. — Trikrat čista in brez greha spočeta Devica se slika ali mala z lilijo v roci, lilija je znamenje njene neomadežanosti, — ob enem pa z nogo kači glavo tare.

Čez vse imenitne so besede, s katerimi sv. Duh sam Marijo lilijo imenuje: „Kakor lilija med ternjem, tako je moja prijateljica med hčerami“. Kakor se namreč lilija med ternjem razkazuje, tako se razloči naj čistejši Devica Marija izmed vsih Adamovih hčer, ki so v primeri s to Devico le ternje in osat.

Cveteča lilija v Visoki pesmi je pa tudi podoba sv. Cerkve in podoba vsih pravičnih duš; in ternje je podoba hudobnih in pregrešnih duš. Tudi od tebe tedaj, o neomadežana duša! nebeški Ženin govori in ti serčnost daje, rekoč: „Moja ljubljena, z menoj sklenjena duša cvetè s čednostmi ravno tako kakor lilija, stoji pa v sredi ternja; njene čednosti dosežejo cvetje popolnomasti med skušnjavami in preganjanjem hudobnih. (Bern.) O glej

tedaj, verno serce, da boš enkrat prišteto med tiste, ki so bili lilije, in ne med une, ki so bili ternje na zemlji.

Cvetek.

Pšenični klas — tega prinesite k Šmarnicam; on je Marii Devici posebno ljub in dopadljiv. Ker pa pšenični klas vidite z vinsko terto vred večkrat na tabernakeljnu in zraven sv. Rešnjega Telesa, torej naj vam zraven te naj višji skrivnosti pomeni tudi pobožnost in duhovno življenje. Sv. Albert Veliki pravi: Pravo pobožnost ali duhovno življenje zaznamnuje sv. Jakop, rekoč: „Čista in pred Bogom in Očetom neomadežana pobožnost je ta: obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi, in neomadežanega se ohraniti pred tem svetom.“ (Jak. 1, 27.) Tisti se neomadežanega ohrani pred tem svetom, kateri se posvetnosti čisto odpove, in se mesenih in pa duhovnih grehov varuje, kolikor le more. Znamnje duhovnega življenja ali pobožnosti ima tisti, čigar duša ima popolnoma oblast

čez mesó; ki tako hitro čuti slabost na duši, kakor slabost na telesu; in se ravno tako ogiblje kraja, časa, in ljudi, kjer in po katerih bi se utegnil na duši poškodovati, — kakor kjer utegne na telesu poškodovan in ranjen biti; in kateri si prizadeva tako hitro dušo ozdraviti, kakor telo, — in toliko bolj dušo kakor telo, kolikor več je vredna duša mem telesa.

Naloga.

Sv. Rupert imenuje Marijo „učenico pobožnosti ali bogoljubnosti in vere“. Ako se tedaj čutiš slabega v razumu vere in prave pobožnosti, poprosi in reci:

**Bogoljubna si brez mere,
Si vsa vérna, o Devica!
Bodi meni svete vere,
Bogoljubja učenica.**

Sedemnajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kronanje izvoljenega papeža.

Dan kronanja nesejo papeža v slovesnem obhodu na častitljivem prestolu v šenpetersko pervostoljno cerkev. Obdajajo ga kardinali, prelati, naj višji deželski in vojaški vradniki, kamerniki, papeževe častne straže in drugi gospodje. Po nekterih molitvah se kronanje prične s tim, da obredovnik ali ceremonar trikrat stopi pred sv. Očeta in mu pred obličjem sežgè kôsem prediva ter kliče: „Pater sancte! sic transit gloria mundi.“ — „Sveti Oče! tako-le mine svetna čast!“ Potem poklekne papež pred altar in Boga ponižno prosi za odpušenje vsega zadolženja.

Zdaj stopi dijakon predenj in mu podá oblačilce, ki se imenuje plajš ali „pallium“, in mu reče: „Sprejmi pallium, znamenje papeške oblasti, v čast vsegamogočnega Boga, prečastitljive Marije Device, ss. aposteljnov Petra in Pavla in svete rimske cerkve.“ Je pa pallium nekako štoli malo podobno opasilo, ki gre krog pléč; smé ga nositi papež zmiraj in povsod, vikši škofje tudi, pa le po svojih okrajinah in le ob dnevih od papeža pripušeni. Sv. Oče kušne pallium, se usede z njim ogernjen in sprejme poklon kardinalov, patrijarhov, vikših škofov in škofov, infuliranih opatov in apostoljskih penitencijarjev ali vradnikov v oziru na zakrament sv. pokore, kateri vsi ga počasté in za papeža spoznajo.

Prične se potlej sveta maša s posebnimi šegami, izmed katerih je to lastno, da pred listom gredo v podzemeljsko cerkev, kjer počiva truplo sv. Petra, in ponižno prosijo Božjo

pomoč novemu papežu; potem se dalje bere sv. maša v nadzemeljski preslavni stolnici sv. Petra.

Po sv. maši se podajo v ravno takem odhodu na verh ali plan šenpeterske cerkve nesoči sv. Očeta na slavnem nosilu. S te ravnote nad cerkvijo se gleda na veliki prostor pred šenpetersko cerkvijo, kjer je zbrano ljudstvo rimskega mesta. Tisti trenutek, ko se prikaže novi papež na ravnoti šenpeterske stolnice, vstane slovesna tihota med ljudstvom spodej. Papež se vsede na prestol, duhovstvo poje svete pesmi. Kardinal dekan in prvi kardinal-dijakon vzdigneta nakviško trojnato krono (tijaro), in jo postavita na glavo novemu papežu, rekoč: „Sprejmi s tremi kronami ozaljšano tijaro, in vedi, da ti si oče knezov in kraljev, vladavec svetá, namestnik našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa, kteremu bodi čast in slava vekomaj. Amen!“ Sveti Oče nato vstane in podelí neštevilni

množici vernikov trojnati apostoljski blagoslov (žegen). Nato zagermé kanoni z Angelovega grada, vse razstavljeno vojaštvo papežu naznani pozdrav s streljanjem, glasbe polkovske zadonijo, bobni zadrenčijo, zvonovi po vsem mestu se glasé in vse se na glas veselí. Še po nekterih šegah papež odloží svojo praznično cerkveno obleko in priprosto napravljen se verne v svoje poslopje, ki se imenuje Vatikan. Rim pa tudi večer kronanja s prelepo razsvitljivo počasti.

Zdaj še nektere besede, kaj te rečí pomenijo. Papeža na zalem prestolu nosijo, da s tim veliko spoštovanje skazujejo, ki ga imajo do Kristusovega namestnika. V šenpetersko cerkev ga nesejo, ker je naslednik sv. Petra. Predivo pred njim zažgejo v pomen, kako naglo mine posvetna čast, in kako malo veljá v posvetnem oziru, če je tudi naj večí na zemlji. S plajšem ali palliumom ga opravijo, da naj keršanstvo že po obleki spozna

svojega očeta. K svetinjam ss. Petra in Pavla pod zemljo gre, da naj pred altarjem sv. Petra naj pred prosi razsvitljenja in usmiljenja in potem naj svetejši dar opravlja. Ko papežu trojnato krono na glavo devajo, poje ljudstvo, „kirije elejzon, usmili se, o Gospod,“ ker vidi, da slabemu človeku se težka krona namestnika Kristusovega na glavo deva, naj mu Bog moč dodelí, da jo bo mogel vredno nositi.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija lilija.

Marija sama je bila lilija brez ternja, lepota brez madeža, svetloba brez maroge, slast in čist mik za oči. Vse, kateri so jo pogledali, je navdajala z ljubeznijo do čistosti; njen pogled je zaterl pri gledavcu nečisti ogenj. Sv. Ambrož torej pravi: Tolika je bila milost ali gnada v Marii, da ni le samo za-se devištva ohranila, temuč tudi tistim, na ktere se je ozerla, je lepotičje čistosti podelila.“ In sv. Rupert

pravi: „Marija je lilija, druge device pa so ternje, nekaj ker niso več brez zadolženja, in mikanje greha v sebi nosijo, nekaj ker če so tudi same čiste in brez madeža, pa so vendar družih očem kakor ternje, ki ranijo pri naj manjšem dotaknjenji in še pri radovidnem pogledu. Marija je lilija brez ternja, lilija prečudne lepote; ne oko ne serce se nad njo ne spotakne, ker v nji ni nobenega greha in nobene iskre, ktera bi zamogla poželjivost družih podžigati.“

Lepi duh in prečastitljiva lepota Device Marije je mikal angele še preden je bila rojena, ker klicali so: „Kdo je ta, ki vstaja kakor jutranja zarija?“ Lepo se svetí jutranja zarija, tode še lepši se je v čednostnem sijanju svetila ona, ktero si je žar večne svitlobe sam mater izvolil. Razveseljuje nas lilije brezmadežna čistost; čistejši pa od lilije je bila Ona, v ktere naročje je stopil On, ki se med lilijami pase. Lilija visoko vzdiguje svojo glavo, Marija je vedno k Bogu vzdigovala svoje čisto serce... Tudi med nočnim pokojem ni odvernila od ondod (od sv. raja) svojih dušnih oči, — imela jih je tudi takrat v Božje preišljevanje vperte. Nad lilijo se hvali zdravilna moč; prav varno zdravilo zoper pik stare

kače, vélikega zmaja pa je klicanje v sladko in mogočno ime „Marija“.

O koliko lepih lastnost za posnemanje Evinim otrokom je v liliji Marii! Zanesite se in verjemite, da zato jih vam Bog po sv. Cerkvi tolikrat pred oči stavi, da bi se tudi vi po njih ravnali in bili enkrat prišteti k lilijam, ki cvetó pred tronom neomadežanega Jagnjeta.

Cvetek.

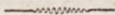
Vinsko tertó si zasadite v svojih sercih in jo nosite k Šmarnicam, zakaj ona ni le samo podoba presv. Rešnjé kervi, ampak zamore tudi služiti za znamenje prave bogoljubnosti, kakor smo včeraj rekli od pšeničnega klasa. Kdor hoče biti zares duhovnega življenja, pravi sv. Albert Véliki, mora bežati pred mesno zložnostjo in jo sovražiti, to je, merziti in zaničevati mesno poželenje, ki se vojskuje zoper dušo, kakor pravi sv. Peter (1. Pet. 2, 11). Znamenje bogoljubnega in duhovnega veselja ima, kdor se toliko veseli nad duhovnimi jedmi, kakor nad telesnimi; in bi tako nerad za-

mudil kako uro duhovno jed, kakor telesno ; in se tako sili k duhovnim jedém, kadar nima slasti do njih, kakor se bolnik sili k telesnim jedém, kadar se mu studijo.

Naloga.

Sv. Katarina Sienska imenuje Marijo „naj slajši luč naše duše“. Kadar tedaj čutiš merzloto ter ti hoče bogoljubnost in znotranje duhovno življenje pešati, prosi in reci:

**Luč, Marija, si v temoti:
Sveti v dušni mi praznoti!**

Osemnajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Cerkvena vlada.

Kakošna je cerkvena vlada? Taka kakor dobro vravnana vojska. Sej Cerkev je vojska Kristusova, mi pa smo vojšaki Božji, ki se vojskujemo zoper zmoto, greh in satana, da bi si kraljestvo Božje pridobili. Od tod je ime vojskovavna cerkev.

Vojska ima vselej svojega najvišjega vojvoda, kateri je od vladarja pooblasten, da mu morajo vsi pokorni biti, prostaki, častniki in vodniki. Vsaka vojska je razdeljena v več kerdel, ki ima vsako svojega vojvoda, in vse te kerdela so spet porazdeljene v manjši oddelke: polke, stotnije, desetnije, ki imajo svoje po-

veljnike, polkovnike, stotnike, desetnike, katerim je spet vsako manjši kerdelce podverženo in mu mora pokoršino skazovati. Ima pa naj višji vojvoda tudi krog sebe v pomoč častnikov zbor, pobočnikov, kateri njegove povelja posameznim oddelkom izročujejo.

Prav tako je vravnana sveta katoliška Cerkev. Njen poglavar, namestnik Kristusov, zapoveduje vsim v imenu in na povelje Kristusovo, od kterega je to oblast prejel. Njemu morajo pokorni biti vsi, in Bog sam mu je pomočnik pri njegovem vojvodstvu. Tako je papež škof in naj višji pastir vesoljne Cerkve, škof škofov, naj višji in nezmotljivi sodnik v vsih verskih vprašanjih. Na njem je Cerkev zastavljena, na njegovi veljavi in oblasti počiva; Jezus je tako naredil in zapovedal.

Pod papežem in krog papeža so škofje, kateri z njim zedinjeni vladajo vse škofije po vsem svetu. Da so pa

škofje v tesnejši zvezi z naj višjim poglavarjem, je več škofij djanih pod eno vikši škofijo. Vsaka škofija pa je zopet razdeljena v duhovnije ali fare, ki ima vsaka svojega duhovnega pastirja, očeta ali fajmoštra, in mnoge imajo k temu še druge duhovne pomočnike ali kaplane. In s temi so v zvezi in njim duhovno podverženi vsi verniki.

To je edinost, to je moč, to je imenitna lepota v vladanji svete Cerkve, za katero so katoliški Cerkvi njeni sovražniki silo nevošljivi. Vsaki je zmožen viditi in spoznati, kako lahko, priprosto in natorno — brez vsake zapletenosti je vse to vravnano. Vesoljni katoliški svet je pokoren v katoliški Cerkvi papežu, kakor v vojski vse vojaštvo vojvodu. In tako je eno samo velevanje ali komando, ki izhaja od Jezusa Kristusa do papeža v vsi polnosti, od papeža do vikših škofov in škofov, od tih do duhovnijskih ali farnih pastirjev in drugih

mašnikov, in seže do naj bolj priproste-
 tega vernika, ker sv. Cerkev ima
 za vse enako skerb, da bi se nobeden
 ne zgubil, da bi nobeden ne bil upo-
 ren in nepokoren.

In kakor ima višji vojvoda krog
 sebe častnike v pomoč, tako ima
 papež svoje kardinale in druge učene
 in pobožne duhovne, ali kakor ima
 kralj svoje ministre in njih zbore,
 tako ima tudi papež razne duhovne
 zbore, kateri mu pomagajo in mu de-
 lajo za vesoljno katoliško Cerkev.
 Kardinale, prelati in rimski zbori so
 papežev častniški zbor ali general-štab.

Poslednjič so v katoliški Cerkvi,
 kakor v vojski, tudi zunanje znamenja,
 da se razločijo razne stopnje svetega
 reda ali hierarhije. Sutana, reverenda
 ali talar, duhovsko oblačilo papeževo,
 je bele barve, kardinalov rudeče, ško-
 fof in prelatov vijolčaste, za priproste
 mašnike pa černe barve.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija lilija.

Plinij pravi: „Nobena cvetica bolj ponosno ne poganja kviško, kakor lilija, ona je kraljeva cvetica; njene peresa, v začetku ozke, se čezdalje bolj razprostirajo in delajo podobo keliha“. — Veste pa, da lilija je Marija. In res, nobena stvar ni bila višej povzdignjena, kakor Marija; ta lilija v svoji imenitni gloriји preseže vse zborove angelske, je kraljeva cvetica, — nebeška Kraljica se imenuje. Marija je kelih zveličanja, dobrotljiva Mati daje vsim piti svoje usmiljenje. „Ona meša v verču svoje vino,“ pravi Visoka pesem (IX.). Kdaj Marija meša vino? Kadar Mati milosti skesanemu grešniku doseže milost, da ga solze oblijejo, ktere so nebeška pijača, in pa z besedami, „vina nimajo“, svojega Božjega Sina nakloni, da spokorniku odpusti; takrat ona meša v enem verču mleko usmiljenja s kervjo sprave, in ozdravi vse rane, ki jih je greh vsekal. V sredi lilijnega keliha ljubeznjivo poganjajo semenske nitke, pa ljubeznjivši in priserčniši je bila zlata ljubezen v neomažežanem sercu Device Marije; bolj je ona

gorela v tej ljubezni do Boga, kakor vse stvari skupaj.

Preljubi! Vsi se ziblremo na valovih silno nevarnega morja; po vsih stranéh skriti sovražniki prežé na nas, in nas motijo z mnogoterimi skušnjavami; vidimo, da vsaki dan jih toliko žalostno pogine; da toliko lepih rožic se brez premisleka v nevarnost nagiba, da toliko belih jagnjet samih volku v žrelo gre; tolikrat lučica nedolžnosti ugasne, lilija zvéne, — enkrat za vselej je pokopana nedolžnost! — Tudi kesanje, tudi pokorjenje in spoved je več do čistega ne poverne. Kje je pribežališe v tolikih nevarnostih za čiste serca? — Tolažilo in hladilo je skerbnim in poštenim sercem v sladki zavednosti, da so pod brambo naj čistejši Device, da hodijo za njeno lilijatno zastavo ali banderom, na kateri je z zlatimi čerkami napisano: „Cvetite kakor lilija, duhtite in lepo zelenite, pojte hvalno pesem, in slavite Gospoda“. (Sir. 39, 19.) Dajte, da se dobro vkorenini lilija nedolžnosti vam v sercu, duhtite prelepi duh nedolžnosti in balzamovec dobrega zgléda, zelenite ljubezljivo s čednostjo in spodobnostjo, in pojte v svojem prelepem stanu Gospodu in Jagnjetu pesem, ki iz omadežanih ust ne more izvirati!

Bodite stanovitni in enaki unim Bogu posvečenim Nazarejcem, ki je pisano, da so bili belejši od snega, svitlejši od mleka (Žal. IV.). — Belejši od snega bodite s svojo čistostjo na telesu in na duši, svitlejši od mleka s svojo spodobnostjo in pametnostjo.

Bog daj! da bi jih bilo veliko, katerim te besede smejo veljati; — Bog daj pa tudi vsim omadežanim, da bi se očistili v kervi Jagnjetovi!

Cvetek.

Legenda ali branje pravi, da Marija je bila velika prijateljica cvetlic, in ker tudi Slovenci Marijo in cvetlice ljubijo, torej ni čuda, da veliko cvetlic ima od Marije svoje imena. Poišite za danes tistih, ki se marijetice ali Marijne rožice imenujejo; te priproste cvetke vam naj bodo podoba tihe molčečnosti. Sv. Albert Vél. uči da: Molčečnost prava in popolnoma je ta, da človek jezik zderžuje ne le samo od nedopuštenih besedi, kakoršne so: obrekovanja, laži, rotenja, nesramožljivo, lahko-

mišljeno, ježno, škodljivo, kletvinsko, nemarno in enako govorjenje; temuč da se tudi (po okolišinah) zderži od koristnega in dopušenega govorjenja.

K molčečnosti naj nas napeljuje zgled našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki se ni hotel izgovarjati, ko so mu bile pregrehe prilastovane, in tudi ne z odgovori svoje smerti odlašati.

Naloga.

Častitljivi služabnik Božji Janez Avila imenuje Marijo „zgled ženskih“. Pa ne le ženske, ampak tudi moški veliko greše v govorjenji, torej utegnejo vsim v taki skušnjavi služiti besede:

**○ Marija! zgled moj, moč velika:
Vari vselej grehov me jezika.**

Devetnajsti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papeži veliki dobrotniki človeštva.

Ne le samo za dušne, ampak tudi za telesne potrebe so papeži naj večji dobrotniki na zemlji. Kakor po družih, tako so bili tudi v naši deželi nekdam neobdelani in zaguljeni nejeverniki s svojimi maliki, in gospodovali so naglavni, tuji in v nebó vpijoči grehi, da je bilo strah in groza. Po dosti krajih so celó otroke in odrasene ljudi klali in jih malikom darovali.

Ljubo keršanstvo je pregnalo take in jezero družih ostudnost, in da je moglo v dežele priti, oliko s čednostjo vred razširiti, dobre postave vstanoviti, to so posebno papeži storili.

Brez njih — kdo vé, kako divjaški, nevédni in nesrečni bi bili tudi mi še zdaj? — Ss. Hermagora in Fortunat, ss. Kozma in Damijan, ss. Ciril in Metod in vsi možje, ki so pravo obdelavo in oliko razširjali med Slovenci, so bili od papežev poslani. Bili so časi, ko ni bilo cerkev, ne šol, ne učenikov, — veči del dežele so zarašali temni logi, v katerih so gospodarile divje zveri, ki so napadale ljudi in živino. Otroci so staršem odrašali kakor živinčeta; nikogar ni bilo, da bi jih bil prav podučil, kaj da so, od kod so, kaj jim je početi, česa se varovati, kaj bo z njimi po smerti. Papeži pa so pošiljali umne, podučene, keršanske možé med nevedne ljudstva, kakor še zdaj hodijo duhovni — tudi iz naše dežele — v Ameriko, Afriko itd., da zane-marjenim kažejo pot k časni in večni sreči, ker jih ne učijo le samo Boga poznati in mu prav služiti, ampak večkrat tudi hiše zidati, se čedno in

spodobno oblačiti, germovje trebiti, polje obdelovati, ter se pošteno preživiti.

Že precej v začetku so vstajali tudi v sredi med kristjani hudobni in spačeni ljudje, ki so vero kazili in cele dežele dostikrat za nekaj časa v zmoto pahnili. To so bili volkovi v ovčjih oblačilih, krivoverci in dušni tatovi. Da taki goljufi niso mogli vesoljnega sveta zapeljati, in da se je keršanstvo ohranilo, je neskončno modri Zveličar postavil naj vikšega pastirja in mu je oblast čez čedo zročil, da volkove spazi in jih od čede izloči.

Papež tudi skerbi, da škofje in mašniki vsi ravno tisto pravo vero učé, da ne zajdejo v krive vere in zmote, in pa da se za zveličanje pečajo, da Jezusove ovčice skerbno pasejo in za njih zveličanje skerbé.

Velikrat se je zgodilo, da so imenitniki, tudi kralji in cesarji, sv. evangeliju nasprotne zapovedi dajali, in

bili so tako mogočni, da jih noben škof in mašnik ni mogel ustaviti. Bog pa je papeža postavil, da strahuje tudi visoke in imenitne grešnike, njih krivice pred svetom razodene, se za zatirane poganja in jih brani zoper nasilnike. Res se papež ne vojskuje zoper take s telesnim orožjem, ampak z duhovnim, ktero ima pa veliko večji moč od sabel, pušk in kanonov, in če tako naglo ne rani, kakor železno orožje, je pa rana toliko hujši in toliko delj časa boli in peče, pa tudi dostikrat smert napravi. Tukaj namreč se Bog vojskuje za svojega namestnika na zemlji.

Kako resnično je to, naj vam pojasni zgled iz poslednjih časov. L. 1860 pride v laškem mestu Prato eden naj hujših rovarjev v kavarno ali kofetarnico in kaže dve pištoli ali samokresa, ter reče: „Z eno bom ubil Pija IX, z drugo pa spravil duhovnega pastirja stolne cerkve.“ Da bi svoje preklinovanje bolj priterdil,

treši z rogom enega nabitih samokresov ob kamnato mizo, — kateri se pa sproži, in nesrečni kar hitro dobi sam svinčenko v glavo, ki jo je papežu in duhovnu namerjal. Hité po duhovna, in zgodí se, da naletijo na ravno tistega, ki ga je ostreljeni rogovilež tolikanj čertil. Zastonj pa duhoven teče mu skazovat pomoč: hudodelnik — ležeč v svoji lastni kervi — je že dajal odgovor za svoje zadolženja pred naj višjim Sodnikom.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija lilija.

Na lilije je naš Bog in Zveličar svoje učence zavernil, ko jih je od presilne skerbi za časne reči odvrčal. Rekel je: „Glejte lilije na polji, kako rastejo. . . . Povem vam pa, da tudi Salomon v svojem veličastvu ni bil tako oblečen, kakor njih ktera.“ (Mat. 4.) Veliko razlagavcev sv. pisma méni pri teh besedah, da Salomonova obleka je bila iz bele robe, pretkana z lilijami. — Naj je bilo pa to že kakor koli,

toliko je gotovo, da Marija hoče, naj njeni sinovi in hčere oblečejo lilijatno obleko svete čistosti, naj bodo sami vert deviških lilij, ter se zamorejo tudi na-nje obračati besede: Glejte té lilije, kako cvetejo in v svoji lepoti presežejo tudi Salomonovo častitljivost! — Otroci naj čistejši Device in častivci njeni! tudi vi cvetite kakor lilije, oblecite belo obleko nedolžnosti, da se na prvi pogled spozná, kdo da ste, namreč neomadežani sinovi in hčere vselej čiste Matere, in da bote vredni enkrat z lilijami ovenčani pred sedežem Jagnjetovim večno hvalnico zapeti. „Cvetite kakor lilija, . . . pojte hvalno pesem, slavite Gospoda v njegovih delih, . . . poveljučujte njegovo ime.“ Tako nas opominja modri Sirah. (39, 19. 20.)

Ktera pa je ta pesem? Zmagovavna pesem je, ktero zavoljo premaganega trojnega poželenja tisti pojó, ki so na gori Sijonu oblečeni z belim oblačilom in v zmagoslovji za Jagnjetom hodijo, kamor koli gre. To belo obleko si pridobiti in za Jagnjetom hoditi, to naj bo naše ne-pretergano prizadevanje; išite s čistim življenjem tisti liliji zmiraj bolj približati se, ktero nam Marija kaže kakor znamenje svoje neomadežanosti. Vaša varhinja je kakor

lilija med Jeruzalemskimi hčerami; vi, ki ste njeni varvanci, pa bodite kakor lilije med človeškimi sinovi.

Ti pa, o Marija! prosi za vse; za tiste, ki so lilije, in za tiste, ki bi bili radi lilije, pa več ne morejo biti. Prosi za nas, o Marija Lilija!

Cvetek.

Cvetú rudeče jagode si poišite; njegovega sadú še ni, kateri v samoti tako sladko dozori. Jagoda naj vam bo torej letos učenica samotnosti, lepe lastnosti, katero imaš lahko tudi v mestu in med ljudmi, ako razumeš to učenost. Prava samotnost pa je, kakor pravi sv. Albert Vél., da človek svoje misli odteguje od skerbí in opravi zunanjih dél, od vsega razveseljevanja v stvaréh; pa da vse občutke, želje in naméne zedinjeno, kolikor je moč, k Bogu obrača, da bi bil en duh z njim. . . . Znamnje prave samotnosti je, ko je človeku nekaka priložnost biti v družini, kjer ni dušnega prida, in se iz take priložnosti odtegne, da le more. Molčljivost

in samota tečno povzdiguje (dušo) k pre-mišljevanju. Torej je pisano v Žal. pesmi: Samoten sedi in molči, ker ga je (Gospod) na-sé vzel, to je, k premišljevanju povzdignil.

Naloga.

Sv. Efrem imenuje Marijo „veselje svet-nikov“. Kadar se ti torej hoče tožiti po posvetni, ali celó grešni ali saj nevarni dru-šini, takrat zdihni k Materi Božji:

**Svetnikov, o Marija! si veselje,
V samoti k Bogu dvigaj moje želje.**

Dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papeži naj večí dobrotniki človeštva.

Na svetu je tako, da grešijo pogosto veliki in mali, imenitni in priprosti. In ko take v ječe vtikajo, ki ukradejo hlebec kruha, kaj sadja

ali žita; so pa ropali puntarji laškim poglavarjem krone in dežele; vender za njé ni bilo ječe in ne beriča na zemlji!

Tudi svetemu Očetu je laški kralj s silo vzel naj lepši dežele; pa še ni dosti: po svetem mestu rovarski tolovaji hlepé že veliko lét, da bi ga v svojo oblast dobili in s tako imenovanim laškim kraljestvom sklenili. K temu pa molcé mogočniki, zaničljivi časnikarji celó hvalijo tako hudodelnost. Tako se tlači pravica v današnjih časih, in ljudje, ki so omikani in učeni — v malopridnostih, pravijo: to je svitloba devetnajstega stoletja! Lepa ta luč, ki jim sveti, da vidijo krasti in ropati!

In glejte! v tacih okolišinah je eden, kateri ima veljavo po vsem svetu. Tudi pri krivovercih, judih in nejevernikih ima veljavo; in ravno s tem kažejo, da se ga boje, ker čez njega vpijejo. Eden je, ki je tudi v ječi še strašan svojim sovražnikom; — eden

je, ki ne zamolči resnice, če tudi vsi drugi molčijo; — eden je, ki se ne boji, če se tudi vsi drugi tresejo. Ta je rimski papež, naslednik sv. Petra, namestnik Jezusov, kateri kakor najvišji učenik na zemlji hudobijo z zaverženjem zaznamnja, pravico brani, se s tatovi, razbojniki in roparji nikoli ne podá v pogodbo, temuč z veljavo in oblastjo kliče: „Kar si naplénil in nagrabil, to moraš poverniti!“

Če pa sin očeta nikakor noče vbogati, če vse, kar le more, pokrade in v pregrešnih družinah zapravi in je vsa hiša in deržina zavolj njega v nevarnosti: kaj stori oče? Iz deržine ga loči in tiste dobrote mu odtegne, ki jih je v hiši vžival pri svojem očetu. Tako stori tudi papež s katoškimi vladarji in z vsimi njih pomočniki, ako delajo velike in očitne krivice v pohujšanje vse sv. Cerkve in nočejo hudega popraviti, kar so storili. Papež jih izloči iz družbe sv. Cerkve, izobči ali „ekskomunicira“ jih.

Če pa hudodelne in brezbožne vernike papež iz cerkve loči, jih s tem ne preklinja, kakor hudobni jeziki govore; izloči jih iz katoliške cerkve za kazen, zato da bi spoznali svojo veliko pregreho in se poboljšani v naročje očetovo povernili.

V to zares strašno kazen so zašli laški rovarji s svojim kraljem vred, ki so l. 1859 papeževo deželo napadli, malo papeževo kerdelo, v katerem je bilo tudi več naših slovenskih mladencev, poklali, postrelili in razkropili z neštevilnimi trumami svojih vojakov. V pismu 26. sušca 1860 je torej Pij IX po večkratnem poprejšnjem svarjenji naznanil, da po tem djanji so izobčeni ali iz družbe vernikov izločeni vsi tisti, ki so se punta zoper papeževe dežele vkrivičili, ki so njih posestvo napadli, ga vzeli in oropali; pa tudi vsi tisti, kateri so jim k temu pripomogli, jih podpirali, jim svetvali, jim kakor si bodi pri tem stregli in na roko šli. Tako izobčeni, pravi

razpis, ne morejo odvezani biti, dokler svoje pregrehe očitno ne prekličejo in ne zaveržejo, dokler ne popravijo storjene krivice in pokore ne storé. Odveza je prideržana papežu, le samo v smertni nevarnosti jih zamore vsak duhoven odvezati, ako storjeno hudo prekličejo in po svoji zmožnosti popravijo.

L. 1869 je bil kralj Viktor Emanvel nevarno bolan in je želel s cerkvijo se spraviti. Sv. Oče so mu izobčenje sneli, se vé, s pogodbo, da bo krivico po zmožnosti popravil. Do zdaj pa se očitno to poboljšanje ni še pokazalo, akoravno se je kralj ozdravil.

Ko smo pa prisiljeni tako žalostno dolžnost spolniti, pravi papež, ne pozabimo, da na zemlji Tistega namestimo, ki „noče smerti grešnika“, temuč kateri hoče, „da naj se spokori in živi; da namestujemo Njega, ki je na svet prišel iskat in zveličat ga, kdor je bil zgubljen“. Torej neprenehoma v naj globokejši ponižnosti

svojega serca z naj gorečnimišimi molitvami kličemo v Božje usmiljenje, in Boga preserčno prosimo, da vsi tisti, ki smo bili prisiljeni cerkveno ojestrost zoper nje obračati, naj bi bili razsvitljeni s svetlobo Njegove božje milosti, in da naj bi jih v svoji vsegamogočnosti zavernil s poti pogubljenja na stezo zveličanja.

Kakošno moč imajo take cerkvene kazni in kako se Božja pravica vojskuje za brezoroženega svojega namestnika na zemlji, to bodo prihodnje Šmarnice pojasnile.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija cipresa.

Cipresa je drevo, ki dosti visoko zraste, ima prav močen les in zelení kakor smreka ob vsakem letnem času. Veljala pa je pri vsih slavnih lastnostih cipresa že v sinji nekdanjosti za podobo smerti in žalovanja, — zato ker se menda več ne zarase, če je usekana. Nekdanji pesniki so jo vtikali v vsako mertvaško pesem,

Rimljanje so jo sadili na grobe, kar se sem ter tje še zdaj godí.

Kaj ima pa smertno drevo opraviti v Marijnem vertu? Kaj mu je občnega z Marijo, ki je „začetek našega veselja,“ „Mati živih“? Cipresin sad ni koristen ne ljudem ne živalim; Neomadežana pa sme reči: „Kakor terta sem sladak in dišeč sad rodila; in moje cvetje je častljiv in pošten sad“. (Sir. 24, 23.) — Ne čudimo se, da vidimo cipreso v marijanskem vertu, temuč ostajajmo radi pri nji, če so tudi na videz žalostne premišljevanja z njo v zvezi. Večna Modrost sama se primerja s cipreso, kakor je pisano v Sirahu (24, 17): „Kakor cedra na Libanu sem povikšana, in kakor cipresa na sionski gori“.

Cipresa stoji častljivo in visoko na Sionu; Marija stoji visoko in častljivo nad vojskovavno in zmagovavno cerkvijo Kristusovo, in žareča od svetosti in ljubeznjivosti gospoduje nad zemeljskimi okrajnami. Cipresno zelenje je veljalo za zdravilo zoper kačji pik; Marija cipresa je v resnici zdravilo zoper pik peklenške kače, zoper greh, je pribežališe ubogih grešnikov. Lepi duh cipresnega drevesa tudi s starostjo ne peša; Marija cipresa je lep duh, je tolažilna sladkost vselej in za vsako starost

v življenji človeškem. Z ravno rastjo kakor sveča cipresa oko razveseljuje; od Marije pravi nebeški Ženin: „Ranila si moje serce, sestra, moja nevesta, ranila si moje serce z enim svojih oči“. (Vis. p. 4, 9.) Oko čiste duše, ki rani nebeškemu Ženinu serce, je priprosti, čisti namen, ki v vsih rečéh le Boga iše. Kje so se duhovne lepote znašle v toliki popolnamosti, kakor v Marii? Njen vedno čisti namen in tako prijetna gorečnost v dobrih delih ste bile pšici iz Marijnega serca, ki ste k ljubezni ranile nebeškega Ženina. . . . Kako častitljiv tedaj je čisti namen v vsem djanji in nehanji, kako prijetna Bogu je gorečnost za vse dobro!

Marija cipresa poslednjič vse oblagruje, vse osreči, kateri k temu drevesu pridejo in ta cipresa čez-nje razširi svoj lep duh, zakaj ta duh je močnejši od duha cipresnega. Marija osreči, oblaži vse, kateri pridejo pod njeno poživljajočo in zveličavno senco, v njeno zavetje. Zato se nam pri Marijni cipresi ni bati nič strašnega, nič tacega, kar bi nesrečo napovedovalo; ona tudi smert, ki je strah vsih strahov, vravná tako, da nam je prijetna in zaželena. Blagor jim torej, katerim koli je dano umirati pod zelenjem, v senci ciprese Marije!

Cvetek.

Lepo dišeči román naj bo vam priporočen, ki se ne ponaša s kakimi lepimi cvetkami, toliko bolj pa s svojim prijetnim duhom, in ni zbirčen, ampak zadovoljen z naj bolj priprostim krajem. Román naj bo torej znamnje priprostosti. Priprostost je prava in popolnoma, uči sv. Albert Véliki, ko človek nikomur ne dela žalega, ampak vsim le dobro. To čednost je zapovedal Jezus, rekoč: „Bodite razumni kakor kače, in priprosti kakor golobje“. (Mat. 10, 16.) Tukaj se razumnost veže s priprostostjo. Zakaj razumnost brez priprostosti je zvijača; priprostost brez razumnosti je pa neumnost. . . . Znamnje prave priprostosti ima, kateri nikogar dél ne prevračuje, ampak od vsacega dobro misli, vsim blagor želi, nikomur hudega ne voši. Znamnje dvojeličnosti ima, kdor eno ima v ustih, drugo v sercu, in drugo v djanji. Znamnje lažnjive priprostosti ima, kdor se po zunanje v govorjenji priprostega kaže, v sercu pa vender zvijačo nosi.

Naloga.

Sv. Bonaventura imenuje Marijo „Mater modrih“. Ako te torej zoper bližnjega zvičajne misli navdajajo, prosi in reci:

**Mati modrih in modrosti!
Sprosi dar mi priprostosti.**

Eden in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papeži strah hudobnim.

V zadnjem zlatem klasu sem vam pravil, da je Pij IX 26. sušca 1860 s svojim razpisom tiste iz katoliške Cerkve izločil ali izobčil (ekskomuniciral), kateri so se vdeležili ropa v njegovih deželah in kateri so k temu pripomogli. Bili so pa mnogi napihnjeni z nekako lažnjivo modrostjo, ki so cerkveno oblast zaničevali; tudi so jezikalili, da so to prazne besede,

ki nič moči nimajo. Prepričali so se pa, da Bog se ne da zaničevati, da sicer čaka grešnika, naj bi se spokoril; če pa vendar pokore ni, da Bog svojo nepreprosljivo pravico razodene hitro in kmali, ali pa pozneje, kakor je primerno naredbam njegove dobrotne previdnosti.

Kazni, ki izobčene zadevajo, sicer niso vse očitne in vsakemu vidne, pa tudi ne vse skrite in nikomur nevidne. Nekatere so prav očitne in občutne, sploh znane, kjer je to v Božjo čast, kadar se imajo s pravično ojstrostjo do enega drugi povzdigniti. (Rim. 11.) — Več tacih primerljejev, kaj se je zgodilo vdeležnikom imenovanega ropa, pripovedujejo laški katoliški časniki. — Nekteri zgledi bodo to reč naj bolje pojasnili.

Sardinski kralj Viktor Emanvel je med drugim papežu s silo vzel deželico Romanijo in pridružil jo je svojim lastnim deželam. Potem so v sardinski deželni zbor klicali tudi

poslance iz Romanije. Ko so pa ti poslanci v prvo prišli in jih je predsednik v zbornici, general Quaglia, jel po imenu klicati, ga je tisti trenutek mertud udaril, in je dva dni pozneje umerl! Sreča za-nj, da se je bil pred smertjo s Cerkvijo spravil in je prejel še poslednje ss. zakramente. — Poslanec iz Romanije, ki je bil spisal ali sostavil pismo, da je papežu ta dežela vzeta, je umerl v Bolonji nagle smerti. — V Cezeni na Romanijolskem so bili 6. majnika 1860 izvolili poslanca grofa Spada-ta, da bi šel na zbor sardinske vlade v Torin; bil pa je poslanec že drugi dan merlič. — V nekem teržiču v Romanii pride neki Garibaldov prostovoljec v pivnico, hoče z neumno burko papeževo izobčenje zasramovati in reče, naj mu prinesejo kozarec žgane pijače, da „bo za nektere bajoke (2—3 kr.) izobčenja pil“. . . . Pil je res, toda kar precej je mertev na tla telébil. — Minister za bogočastje v Florencii je

razpisal neko naredbo, s katero je bil pogodbo z Rimom ali konkordat v nič djal; — komej da je bil to storil, ga je mertvud zadel in kmali potem je umerl tako, da se še s sv. Cerkvijo ni spravil. — Truma kazališnikov, nekacih komedijantov, ki je bila napravila igro v zasramovanje sv. Očeta, se je peljala v parobrodu (naj bolj varnih barkah na morji) iz Livorne na Korsiko; blizo Bastie pa se parnik razsuje in vse igravce so valovi pogoltnili — zunaj ene nesramne igravke, ktera se je bila tisti večer zmešala, visoko z okna na tlak skočila in tamkaj mertva obležala. — Neki vojaški častnik iz oddelka papeževih žandarrov nadpolkovnika Pimodana se je z veselice domu vračal in je tožil, kakó je zdelan. Verli Pimodan, ki je bil pozneje v boju za papeža življenje zgubil, mu dá svojega lastnega konja. Toda komaj je bil na sedlu, ga konj tako hudo verže, da se je močno na glavi poškodoval in kmali umerl. Iz

njegovih pisem pa se je skazalo, da je bil izdajavec; 2000 tolarjev so mu bili puntarji obljubili, s katerimi se je bil že v pogodbe podal. — V veliko žalost in tarnanje vsih sovražnikov sv. Cerkve je bila tudi Viktor-Emanuelovega prvega ministra grofa Kavura 6. rožnika 1861 ob 7 zjutraj potipala merzla roka nemile smerti. Ta mož je bil duša laškega rovarstva, ali preden je svoj rop mogel le nekoliko dokončati, je bil že pred sodbo.

Še veliko enacega se je zgodilo, s čimur je Bog očitno pokazal, da se on sam vojskuje za svojega namestnika na zemlji in za njegove pravice. Nobeden, kdor sam sebi prav hoče in želi, naj se ne prederzne ne kaj govoriti, ne kaj početi zoper poglavarja sv. Cerkve; zakaj takim se le prerado slabo izide. Bog namreč se ne dá zaničevati — ne sam v sebi, ne v svojih namestnikih.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija cipresa.

Malo kaj je nevarnišega kakor popotovati po samotnih krajih, koder gospodujejo po sežnju dolge kače, grabljive zveri in razbojniki. Take pota hodi pa ravno umirajoči človek; kervi željni risi, grabljivi volkovi in rjoveči levi mu nasproti tulijo, to je, grehi njegovega življenja ga strašijo, kače hude vesti mu serce tergajo, razbojniki — hudobni duhovi mu pot zapirajo, da bi ne mogel srečno priti k svojemu Bogu. — Kam bo revež umirajoči pribežal v taki in toliki nevarnosti? — Kje bo iskal pomoči in brambe v taki hudi vojski?

Pri Marii jo bo zanesljivo našel; ta „cipresa na gori Sionu“ ga bo sprejela v svojo senco, v svoj hlad, s svojim zelenjem ga bo poživiljala, pod njeno brambo bo varen zoper nakazni, ki popotniku v drugo deželo protijo, in so mu tako silo nevarne.

Prerok Elija je štirideset dni in štirideset noči bežal skoz pušavo na goro Horeb, da bi se umaknil serditosti hudobne Jezabele. Na ti poti bi bil gotovo opešal, ko bi mu ne bil angel z nebes jedí in pijače prinesel in ga tako poživil ter spodbudoval,

da naj dalje beži. — Tako tudi nas pozivlja na našem poslednjem popotvanji ne le kar angel z nebes, ampak angelska Kraljica sama, ktera svojim zvestim častivcem naproti in na pomoč prihaja, jih vodi in s prečudnimi zdravili poterjuje, kadar pešajo.

Surius piše od ubozega mladenča Guidona, kateri je bil vselej silo skerben, da bi zmiraj čisto, vsih grehov prosto vest ohranil, da bi zamogel naj čistejši Devici Marii čezdalje bolj dopasti. Iz tega naména se je pogosto prav priprosto in čisto spovedoval. Z veliko natančnostjo je spraševal vest, grenko obžaloval tudi naj manjši grehe, in spovedal se jih je vselej z naj večji odkritoserčnostjo. Kadar je bil pa blizo smerti, so vidili prelepo svetlobo, ki je z nebes na-nj prišla, in slišali so glas, ki je klical: „Naš ljubljenec, pridi nebeško krono prejet!“

Kdo bo dvomil, da mu je Marija z angeli na pomoč prišla, katero je tako lepo in tako priserčno častil? Po pravici pravi torej sv. Bernard: „Kaj boš storila, moja duša! ko boš na smertni postelji iz tega življenja odhajala? Kdo te bo na tem težavnem potu spremljal? Kdo te bo k večnemu Sodniku peljal? Kakošna osoda te

čaka? Kdo te bo branil, kdo rešil? — Ogledujem se na vse strani, pa nikogar ni, da bi mi pomagal; ubežati ni moč. Kaj mi ostane revežu? K tebi kličem, o Marija! zakaj ti si moje upanje!“

Cvetek.

Ozrite se na vertéh na znani zimzelen ali pušpan, ker od njega se utegnete tako potrebne čednosti naučiti, namreč stanovitnosti. Zimzelen ostane tudi v zimi zelen in živ, tako tudi stanovitni človek v zimi skušnjav in napadov ne zapravi milosti ter prijaznosti Božje. — Sv. Albert Veliki pravi: Stanovitnost je prava in popolnoma, ko se človek ne v sreči ne v nesreči ne dá od popolnamosti odverniti, kakor Job. K stanovitnosti nas mora napeljevati stanovitnost mučenikov ali marnikov, in zlasti devic, ki so si v svojem slabem spolu s stanovitnostjo večno slavo zaslužile. Znamnje prave stanovitnosti je, če človek ne odjenja od tega, kar Bogu dopade, ko bi imel tudi življenje ali druge reči zgubiti. Tako Tobija ni jenjal mertvih

pokopavati, česaravno mu je kralj Senaherib vzel premoženje zato, in ga še umoriti ukazal. Znamnje nestanovitnosti pa je, kadar kdo zavolj prijaznosti ljudi ali za kak dobiček odstopi od poti pravice, kakor Balaam, kateri je zavoljo Balakove prijaznosti zoper zapoved Gospodovo hotel Izraelce kleti. Ali tudi, če iz strahú za časne reči (zapusti pot Gospodovo), kakor uni bogati, ki je žalosten od Jezusa odstopil, ker mu je popolnamost svetoval. Imel je namreč veliko premoženja in bogastva, ki ga je zgubil.

Naloga.

Sv. Bonaventura imenuje Marijo „strah hudobnih duhov“. Ako je torej tvoja stanovitnost v nevarnosti, kliči k Materi Božji za pomoč:

**O Marija, strah hudobe:
Vari greha me gnjusobe!**

Dva in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papeži nikogar ne pogubljujejo.

Poslednjič smo slišali več zgledov, kako se je mnogim zgodilo, ki so bili izobčeni ali iz družbe vernikov izločeni. Še veliko veliko bi se dalo k unemu pridjati in pisati, kar se je od l. 1860 pa do zdaj godilo z izobčenimi, ki so bili izdajavci nad vero, nad papežem, ali tudi nad drugimi pravičnimi vladarji. Posebno hude nesreče zadevajo sardinske ministerske predsednike, izmed katerih eden se je celó zmešal, in počenjal je v tem stanu tako prečudno gnjusne reči, da še govoriti ni.

Omenim naj pa tudi izdajavca v napolitanski kraljevi deržini, strica pravega kralja Frančiška II, namreč

grofa Sirakuzanskega, kateri je bil v rovarstvu zoper kraljevo deržino s Sardinom potegnil. Zadelo ga je božje maševanje in proti koncu l. 1860 ga je bil mertvud udaril. — Božja kazen nad izobčenimi se je pa tudi v natori razodevala, kakor že od davnih časov. (Genes 3, 16.) — 14. vel. serp. 1860 je bila pokončala strašna nevihta vso okrajino Ferarsko — štirideset milj na okrog; našli so zraven družega razdjanja tudi osemdeset mertvih in veliko ranjenih ljudi. — 22. ravno tega mesca in leta je bila grozovinska huda ura pokončala vse polja od Torina do „Villanove d' Asti“, — ne enemu sadežu in setvi, ne eni tertu ni bila toča prizanesla. — Razun tega je vihar brez števila dreves s korenino vred izderl. Še očitniši se kaže šiba v tem, da rovarji pri vsih zvijačah ne morejo tega doseči, kar tako kervoločno želé. Po naj bolj zaželenem mestu Rimu prežé z veliko silo že več let zastonj.

Hudo pa govore dostikrat sovražniki sv. Cerkve in papeže tožijo, da ljudi pogubljujejo ali obsojujejo svoje podložne in drugoverce. — Ako vam kdo to pravi, mu recite: papeži nikogar ne pogubljujejo in ne obsojujejo, to zamore le Bog sam. Ako koga izobčijo, ga s tem ne pogubijo, (pogubljuje se sam), temuč ravno zato ga izmed vernikov izločijo, da bi se skesal, spokoril in ne pogubil. Izobčiti ali ekskomunicirati se ne pravi pogubiti, ampak izločiti iz občestva ali družbe sv. Cerkve. — Izobčeni ni za zmiraj in brez milosti in brez usmiljenja iz cerkvene družbe ločen, ampak le tako dolgo, da se spreoberne in spokori. Ako to stori, ga spet radi v Cerkev sprejmejo, kakor zgubljenega sina v evangelii. — Sej je že sv. Pavel bil kervoskrunskega nečistnika v Korintu izločil iz občine vernikov. Sej je Zveličar rekel sv. Petru, da ima ključ v njegovi Cerkvi, da more torej grehe prideržati, zavezovati

in odvezovati. Izobčuje se pa nobeden ne, kakor le zavoljo prav velikih pregreh in nasilstev, in pa še le, kadar vse opominovanje, žuganje in prošnje nič ne pomagajo. — Drugovercev papež tudi ne pogubljuje; on pravi le to, kar je Kristus sam rekel: „Kdor ne veruje in ni keršen, ne more v kraljestvo Božje;“ in pa kar je rekel sv. Ciprijan, ki sicer ni bil papež, pa je živel že pred tisuč šest sto leti: „Kako si more ta Boga imeti Očeta, kdor si Cerkve nima matere?“ Sicer pa papež krivoverce pusti Božjemu usmiljenju, moli za-nje, zapoveduje svojim vernikom, da naj vsim ljudem dobrote skazujejo in svoje dolžnosti do vsih spolnujejo, „da naj vidijo naše dobre dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih“. Naša vera namreč ne dopusti nikogar sovražiti, kakor pa judje in tudi mnogi krivoverci katoličane sovražijo in jim išejo škodvati. Sedanji papež Pij IX so o neki priložnosti prav očitno pokazali,

kakošna je katoliška ljubezen. Neki dan se Pij IX peljejo memo judovskega stanovišča v Rimu, ki se imenuje „Getto“ in zagledajo starčka, ki je mertvemu podoben ležal na tlaku. Papež stopijo iz voza in grejo bližej. Ljudje so rekli, jud je, — in nobeden mu ni šel pomagat. — „Kaj to govorite, ali ni naš bliženj, ki terpi? Pomagati se mu mora.“ Tako pričujočim rečejo sv. Oče nejevoljni, in s pomočjo prelatov, ki so jih spremljali, spravijo starčka v svoj lastni voz, ga peljejo v svoje stanovanje, in pri njem ostanejo, dokler se niso prepričali, da se je zopet opomogel in zavedil.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija cipresa.

Zgodovina nekdanjih basniških junakov pripoveduje, da ob času kralja Minos-a je bila na otoku Kreti strašna pošast, pol človek in pol junec, ki so jo imenovali Minotur (Minotaurus). Gospodarila je ta

nakazen v knosiškim labirintu, to je, vertu z zapeljivo zmedenimi poti, in kralj Minos jo je mógel z mladenči in devicami pitati ali pasti, ki mu jih je móglo mesto Atene za davek dajati. Tega strašnega davka ali globe je bil Têzej rešil Atenčane, ker je s pomočjo kraljeve hčere Arijadne Minotura končal, s pomočjo níti pa, ki mu jo je bila Arijadna dala, se je bil srečno izmuzal iz zapeljivih križem-potov unega presukanega verta ali labirinta. Brez te níti bi bil tudi Têzeja ali Minotur pogoltnil, ali pa bi bil v križempotniku tako deleč zablodil, da bi ne bil več izhoda našel, kakor ga vsi drugi niso, in bilo bi ga lakote in vsega hudega konec.

Kristjanje! veste, kaj je vse to? Basni ali pravljice skrivajo dostikrat tehtne resnice v sebi. Uni presukani vert, uni zviti labirint je pot skoz smertne vrata, po kateri poti mora vsak živi človek iti, kjer mora vsak svoj davek plačati. Tukaj čaka peklenški Minotur in streže, koga bi požerl, kakor uči apostelj. Posvetni duh, ki je kakor kralj tega sveta, mu pa naj več mladenčev in deklic žertvuje, zato ker taki so naj bolj nespametni in naj bolj prederzni, da Minoturu v žrelo silijo s svojim pregrešnim življenjem.

Kje pa je Têzej, kdo je Arijadna? — Nebeški junak, imenovan „Lev iz rodú Juda“, Kristus je tisti Têzej, ki je Minoturu glavo sterl, in Arijadna Marija, hči Kralja nebeškega, podaja nitke — ne junaku Jezusu, kateri tega pomočka ne potrebuje, ampak veliko več tistim, ki imajo iti skoz smertne vrata in se v življenji ti kraljevi hčeri zvesto priporočujejo. Ona pelje svoje varvance, svoje zveste otroke iz strašnega presukanega labirinta skušnjav, napadanj, satanskih zalezovanj brez števila in konca, jim pot kaže, jih poživlja in s serčnostjo navdaja, kadar jih prepada groza smertne sence.

Cipresino zelenje, kakor je bilo že rečeno, je veljalo nekdanjim ljudstvom za posebni pomoček zoper pik strupenih kač. Kdo pa ne vé, da naj bolj strupen in naj nevarniši je tisti zmaj, tista stara kača v raju, ki človeka neprenehoma zalezuje in še naj huje ob njegovi za vekomaj razločivni — smertni uri? Marija pa podá preganjanim vejico s ciprese, in kačji strup zgubi svojo smertivno moč. Legijone jih je tako že srečno svojo vojsko dokončalo in staro kačo premagalo, ker na poti v večnost so v hladu marijanske ciprese pomoč zadobili. Bežimo tedaj vsi v hlad te ciprese!

Cvetek.

Na Oljski gori pri Jeruzalemu je osem oljk silo starih. Eni menijo da so še tiste, pod katerih senco je Kristus Gospod hodil. Od rodú do rodú tedaj se ohranijo. Sv. Duh pravi v psalmih, da tudi Božje usmiljenje bo od rodú do rodú tistim, ki se Boga bojé. Oljka, ki iz olív daje pohevno olje, katero toliko človeških slabost hladi in tolaži, pa naj vam bo za zdaj znamenje milvanja in usmiljenega serca. Sv. Albert Vél. pravi: Milvanje pravo in popolnoma do Boga je, vedna žalost in rana v sercu za vse žaljenja, ki so se Bogu godile ali se bodo še le godile. Kristusa na križu umirajočega so vsi življi ali elementi milvali. Do bližnjega je pravo milvanje, ko je človek serčno užaljen zavolj dušnih in pa telesnih britkost svojega bližnjega, po zgledu aposteljnovem, ki pravi: Kdo oslabi, in bi jest ne oslabel, kdo se pohujša, in bi mene ne peklo? (2. Kor. 11, 29.) Do bližnjih pa, ki so v vicah, je pravo

milvanje, da človeka silno pečejo grenke kazni, ktere terpé, in posebno, ker so ločene od gledanja in vživanja Božjega za ta čas. K pravemu milvanju nas mora napeljevati čez mero veliko milvanje Kristusovo do nas, kateri po spričevanji sv. Avguština tako hití grešnika rešit grizenja in nepokoja njegove vesti, kakor da bi ga bolj gnalo milvanje, da naj se (človeka) usmili, kakor pa milvanje sam do sebe. Znamnje pravega milvanja je, ne le samo prijatlov milvati, ampak tudi neprijatle. Znamnje lažnjivega milvanja je, ko kdo z besedami milva, pa bližnjemu britkosti ne polajša, dasiravno bi jo lahko polajšal.

Naloga.

Sv. Bernard imenuje Marijo „balzam naj slajšega dišila“. V dušnih ali pa telesnih britkostih torej prosi:

**„Balzam moj presladkega dišila!“
Bodi mi studenec tolažila**

Tri in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papež samostojin vladar svete
Cerkve.

Da imajo papeži veči prostost sveto Cerkev vladati, da jim ni treba pri kakem kralju in cesarju osebenkovati in po gostaško na njih milost navezanim biti, pa da morejo tudi kaj dobrega iz svoje moči in lasti storiti, zato so papeži s časoma pošteno in po Božji previdnosti pridobili nekaj svoje lastine in zemlje. Ta deželica je v sredi lepe Italije, sama prav lepa, ima zale cerkve, imenitne kloštre, sloveče naprave. Poglavitno mesto je Rim. Pregovor pravi: Rim je le en sam na svetu. Res, Pariz, London, Dunaj je nič proti Rimu.

Je pa Rim le zato tako imeniten, ker je sedež papežev; vzemi Rimu papeža, in Rim ne bo več Rim.

Vsaka lepa reč ima pa svoje nevošljivce, tako tudi majhna papeževa deželica. Kralj piemonški ali sardinski je une leta v oblast spravil gorenjo Laško, Toškansko in več bližnjih malih deržav, kakor tudi napolitansko kraljestvo. Rad bi imel pa vso Italijo in Rim za glavno mesto napravil. Nekaj, in sicer veči del papeževe zemlje je papežu odtergal, vendar Rima še ni mogel. Vse te dežele so bili že poprej tako imenovani freimavrarji ali prosti zidarji, kakor hudovoljni kerti, s skrivnim rogoviljenjem spodrili; torej je bilo toliko ložej njih pograbljenje dopolniti. Napoleon je temu ropu kolikor toliko dajal potuho, nekaj blezo tudi zato, ker se je bal laških potuhnjenih morivcev, ki so mu že večkrat po življenji stregli. Vé se saj že za enajst nesrečnih hudodelnikov v malo letih, ki so ga

iskali umoriti. Vender pa so bili pozneje papeževi vojaki s pomočjo francoskih pri Mentani Garibalda in njegovo derhal tako premagali in otepli, da od tistega časa se več ne prederznejo na mejo sedanje papeževe deželice.

Ker se je pa kronano nasilstvo balo nekaj vlad, nekaj pa katoliškega ljudstva, ako bi se papežu Rim posili vzel, torej so si več let prizadevali papeža pregovoriti, da bi jim Rim in svojo deželo radovoljno dali; oni pa bi papežu zato izgovorili letni kosec kruha ali nekako milošinjo, kakor p. staremu očetu pri hiši; ali prav za prav ne tako, ampak tako, kakor ko bi prišlo v hišo nekaj silovitežev in bi rekli gospodarju: S silo si ne upamo te pognati iz hiše, ker se bojimo sosedov: veš kaj? sam pojdi radovoljno; dali ti bomo zato toliko in toliko na leto, da boš potlej pred nami imel mir! — Vprašam pa tiste izmed vas, kateri imajo svoje sta-

novanja in posestva, kdo bi bil s tako ponudbo zadovoljin?

Toda Pij IX so prisegli, da bodo posest sv. Petra célo varovali in ohranili, kakor p. duhovni pastirji ali fajmoštri prisežejo zastran cerkvenega premoženja pri nastopu svoje duhovnije; — torej se papež v take pogodbe podajati ne smejo in nočejo, in pri vsih ponudbah nepretresljivo odgovoré: „Non possumus! Ne moremo!“ — „Pa tudi to, kar ste mi vzeli, tirjam neoporekljivo nazaj, potlej bo mir besedi!“

Tako je že več let ta reč. Bati se je še zmiraj, da bi se utegnilo sv. Očetu tako zgoditi, kakor popotniku, ki noče razbojnikom denarja z lepo dati. Zgrabijo ga in s silo vzamejo, česar brez nasilstva ne dobé. Ima pa vender še neki drugi govoriti, ktereга roka tudi visoke razbojnike doseže, namreč Bog, ki svojo Cerkev le kaj časa dopusti skušati, da se v vojski vterdi; ne zapusti je pa nobenkrat ne.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija oljka.

„Kakor lepa oljka na polji sem visoko zrasla“. (Sir. 24, 19.) Te lepe besede sv. Duha obrača sv. Cerkev na Marijo Devico; Marija je tedaj oljka. — Oljka po zunanji podobi nima posebne lepote, rodi pa plemeniti sad — olive. Iz oliv se pripravlja naj boljši olje, od kakoršnega pravi sv. Bernard: „Olje daje človeku luč in živež, mu vterjuje ude, lepša obraz, hladi bolečine in rane ozdravlja; tako je olje jedilo in zdravilo ob enem.“ Po pravici tedaj Cerkev Marii prilastuje besede: „Kakor lepa oljka na polji sem visoko zrasla“. Ta oljka namreč je dala ljubeznjiv in preblag sad, iz kterega teče luč, živež in zdravilo ob enem. Ta sad je Jezus Kristus, Zveličar svetá, ki božje olje svoje milosti nad ljudi razliva, ki lačne nasituje, bolne ozdravlja, slabe okrepčuje, slepe razsvetljuje, ogenj božje ljubezni vžiga v sercih in s svojo drago kervjo, ki jo je prelil na lesu sv. Križa, je odkupil nam vsim zveličanje. Pač lepo je torej Marija smela tudi s kraljevim pevcem reči: „Jest sem kakor rodovitna oljka v Božji hiši“. (Ps. 51.)

Marija je pa oljka tudi zato, ker je oljka znamenje miru, usmiljenja in pohlevnosti. Golob, ki ga je bil Noe iz barke spustil, da bi zvedil, če je voda že upadla, je prinesel zeleno oljkino vejico v kljunu, in to je bilo znamenje, da voda upada, da se povrača mir med nebom in zemljo. Kakor Noetov golobček, tako Marija nese oljkino vejico, nese v naročji oljko Jezusa, ki je prinesel na svet tisti mir, kterega ljudje ne zamorejo dati. Usmiljenje je napovedoval Noetov golobček, in usmiljenje je napovedovala Marija, ki je postala pokorna dekla Gospodova, da je zamogla biti Njegova mati, čigar usmiljenost nima števila, čigar dobrote zaklad je neskončen. On, kakor apostelj pravi, „je v miru zedinil, po kervi svojega križa, kar je v nebesih in kar je na zemlji.“ (Kološ. 1.) Preden je Zveličar Jezus Kristus sam na zemljo stopil, da je novo zavezo z zemljo sklenil, je šla pred njim Marija, ter je kakor polna milosti bila znamenje bližnjega Poglavarja miru, kterega je večna ljubezen tako silno gnala svet odrešit.

Kaj je Bog Sin storil, da je svetu mir povernil, to veš, verni človek. Ne mara, ti pa vendar ne cvete oljka miru, ljubi kristjan? Červ kake pregrehe te na sercu gloda in grize. Ti ne veš, koliko je mir

vreden, če v takem stanu živiš. Vsa skerb in ves trud, ki ga s spovedjo imaš, ni nič proti zlatemu morju mirú, ki ga dobiš s tako majhnim prizadevanjem. O, pribeži k milostni oljki mirú; ona ti bo le eno kapljico pohlevnega oljča v serce kanila, in serce se ti bo jelo mečiti, da se z Bogom spraviš in mir dosežeš, sladki mir, ki ga svet ne more dati.

Cvetek.

Ali kaj poznate cvetlico berskavko ali balzamino (*Impatiens noli me tangere*)? Le-ta skerbno varuje svoj prelepi rudeči cvet in ga pod peró nekako skriva, za njeno premoženje pa ji je malo mar; če se namreč stročička le dotakneš, kar precej se razluši in verže ti ves svoj zreli sad. Mislil bi, da je balzamina zapravljivka, pa je le radodarna; naj bo torej znamenje pobožne radodarnosti. Sv. Albert V. pravi: Radodarnost je prava in popolnoma, kadar kdo vsim potrebnim časne dobrote dobrovoljno po svoji zmožnosti deli; pa tudi vsim potrebnim duhovne dobrote rad skazuje. — K taki radodarnosti nas mora

napeljevati hrepenenje, da se Bogu podobni delamo, kateri tako neprenehoma daje svoje časne in dušne darove vsim, tudi nepro-sečim; čez vse to pa še skrivnost presv. Rešnjega Telesa svojega preljubega Sina Jezusa Kristusa pri obhajilu in pri sv. maši. Neskončno radodarni Bog nikomur svojih darov ne odreče, kolikor koli tudi mu nasprotuje. Celó večkrat na dan in v noči vsakemu svoje darove deli, kolikor koli ga tudi kdo žali. Znamnje lažnjive radodarnosti je, kadar kdo od svojega dá, da bi bil od družih hvaljen, da bi manj ne veljal mem družih, ki tudi dajó, ali samo zato, da bi se glušenja revežev rešil.

Naloga.

Sv. Janez Damaščan imenuje Marijo „nezmerno morje milosti“. Ako te torej skuša terdoserčnost in suhota do bližnjega, prosi Marijo za pomoč, rekoč:

**O Marija, morje milosti nezmerne!
Sprosi mi do vsih sercé ljubezni verne.**

Štir in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Papeževa oblast je duhovna oblast.

Ker je papež duhovni poglavar, torej lahko seže njegova oblast po vsi zemlji nad tiste, kateri so katoliške vere, kakor zamore p. kdo biti ud kake učene družbe, ali bratovšine, če je njen sedež še tako deleč. Papež je tedaj duhovni poglavar po vsem svetu.

Papež je pa zraven tega v svoji deželi še tudi svetni poglavar ali vladar, zato ga nekteri tamkaj imenujejo papeža - kralja. Tako ga imenujejo nalaš tistim nasproti, kateri bi radi papeža ob svetno posestvo pripravili, in pravijo: papež naj ima le samo duhovsko poglavarstvo; de-

želsko naj nam dá. Kako potrebno je, da je papež sam svoj gospodar in ne gostač pri kakem kralju ali cesarju, to smo vidili že drujikrat. Tukaj prevdarimo le samo en ugovor, ki je prav omamljiv, pa vender lažnjiv. Pravijo namreč: Sv. Peter tudi ni imel svoje zemlje, pa je bil vender papež; zakaj bi mógel pa zdaj papež svojo zemljo imeti?

Res je, sv. Peter ni imel svoje zemlje, bil je podložni rimskih cesarjev; ravno zato je pa tudi kakor podložni križan bil, ker se ni hotel in ni smel sukati po volji neverskega cesarja Nerona. Pervi papeži so bili vsi podložni rimskih cesarjev, pa ravno ta podložnost jih je v smert peljala, ker veči del vsi so bili mučeni in morjeni. Rimski papeži so živeli v podzemeljskih rakah in od ondod so jih neverski cesarji vlekli, da so jih morili, dokler niso vladali v Vatikanu (papeževem poslopji v Rimu), kakor svoji lastni gospodarji. — Ali bi jih

bili pa zamogli moriti rimski cesarji, ko bi ne bili njih podložni? — Na to bi pa utegnilo zopet priti, ako bi bili papeži zopet podložni posvetnih vladarjev. Sej ravno kar smo imeli zgled, kako je delala sardinska vlada s škofi, ki se vender še katoliška vlada imenuje; naj veči del jih je bilo ali pregnanih, ali pa po ječah potaknjenih! Ti ljudje bi Kristusovemu namestniku ravno tako malo prizanesli, kakor škofom ne, — samo ko bi ga v rokah imeli.

Vsakemu dobroserčnemu, poštemu katoličanu tedaj mora na tem ležeče biti, da njegov duhovni oče, oče vsega keršanstva, nobenemu drugemu vladarju ni podložen, temuč da je svoj lastni gospodar. Tako on ložej brez nevarnosti resnici spričevanje daje, tako se tudi po vsih kraljestvih in deželah z večim pridom in močjo zamore pognati za pravico, zamore ložej braniti pravice katoličanov po vsem svetu, ker je sam vladar in ima

svoje poslance in poročnike pri družih vladah. Torej tudi njegova beseda veliko veči veljavo ima.

Kteri koli tedaj vpijejo čez papeževo posvetno oblast, bodite enkrat za vselej prepričani, da so ali nevedni v tej reči, ali pa hudobni, kar je še veliko hujši.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija oljka.

Oljka ni le samo znamenje miru, kar smo unkrat slišali, ampak tudi podoba usmiljenja. Zavaljo tega so v nekdanih časih oljko prinesli, kteri so bili poslani h kakemu kralju ali cesarju miru prosit, ali pa iskat brambe in usmiljenja za ljudstvo. Tudi pri Marii je oljka miru ob enem oljka usmiljenja, in kakor smo dosegli po Marii mir, kteri mir je Jezus sam, tako je ona tudi srednica usmiljenja Božjega. V Jezusu Kristusu pa nam je bila mati Srednika, kteri sam je bil zmožen s svojo kervjo in smertjo na križu potolažiti Božjo jezo, ki je bila nad človeštvom, Božji pravici tako

rekoč meč iz roke izviti, in nas obvarovati pogubljenja na vekomaj. Za Sinom in po Sinu pa je tudi Mati sama besednica za nas pri nebeškem Očetu; s tem namreč, da je Mati Gospodova, ima moč in pravico, prva za Kristusom posredvati za naše zveličanje. — Marija se imenuje Mati usmiljenja, ker, kakor je sveti Brigiti sama razodela, jo je Božje usmiljenje tako storilo. Pobožni škof Arnold pravi: „Človek ima za srednika svojega zveličanja pri Očetu Sina, in pri Sinu Mater.“

Sveti škof Antonin nam pripoveduje, kako je nekaj Božja Mati pri svojem Sinu posredvala za grešni svet. Neki dan je bil namreč sv. Dominik zamaknjen v premišljevanje nebeških reči, kar zagleda v prikazni visoko na nebu Kristusa kakor sodnika na tronu sedeti, obdanega s svetlobo in veličastvom. Na obličji se mu je znala jeza in ojstrost, v roki pa je imel tri sulice, s katerimi je hotel svet udariti zavoljo treh poglobitnih grehov, zavolj zaničevanja Božjega, zavolj lakomnosti in nečistega poželenja. Nikogar ni bilo, da bi si upal zadrževati roko ojstrega Sodnika; pri tisti priči pa se je vergla Marija svojemu Sinu pred kolena, in ga je prosila zavoljo predrage kervi, katero je prelil za

zveličanje ljudi, da naj ima z njimi usmiljenje. Žraven tega mu je pred oči postavila dva moža, Dominika in Frančiška, da po njuni gorečnosti v veri in v čednosti upa, da se bo brezbožni svet k čednosti povernil. Sin je poslušal mile prošnje svoje Matere in jo je uslišal; serditi Sodnik je bil potolažen in ves pohleven je odvernil žuga-jočo roko od zemlje.

Ozrimo se tudi mi v vsaki britkosti k ti predragi nebeški oljki, k zanesljivi in usmiljeni Marii Pomočnici, in bodimo si svesti, da nas ne bo zapustila ne v življenji in ne v smerti.

Cvetek.

Na blago arniko ali solnčno rožo se ozrite; ona naj nam pomeni spoved, ker le-ta celi dušne rane, kakor arnika telesne. Na spoved vas moram pa zaverniti zlasti tudi zato, ker šmarniška pobožnost je še le s tem dopolnjena, da obiskovavci tudi spoved in sv. obhajilo opravijo in popolnoma odpustke zadobijo. Sv. Albert Vél. pravi: Spoved je pravo in odkritoserčno razodetje grehov brez prikrivanja pred

postavnim mašnikom. To je zapovedoval Jezus, kadar je gobovim rekel: Pojdite, skažite se duhovnom. (Luk. 17, 14.) In sv. Jakop pravi: Spovedujte se eden drugemu (t. j., mašnikom) svojih grehov. (Jak. 5, 16.)

Naloga.

Sv. Alfons imenuje Marijo „srednico milost ali gnad“. Prav dobro je torej, da se pri Marii za dobro spoved priporočiš, rekoč:

**O Marija, milost srednica!
Spros' mi od Boga usmiljenja.**

Pet in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Kaj dobri otroci delajo dobrega
sv. Očetu.

Ker smo do zdaj že marsikaj slišali, kdo je papež, koliko on sedanji čas terpi, kaj njegovi sovražniki namerjajo; je tedaj vprašanje: kaj pa zamoremo pomagati, kaj dobrega storiti sv. Očetu, rimskemu papežu?

Pervič nam je za sv. Očeta moliti, da bi ga Bog varoval, mu dodelil moč in ga ne dal njegovim sovražnikom v roke. Posebno pa tudi, naj bi ga usmiljeni Bog tako dolgo živega in zdravega ohranil, da bi čez vse svoje sovražnike zmagovanje obhajal. Puntarji so mislili in blezo še mislijo, da bodo o papeževi smerti Rim v roke dobili; zato neprenehoma na

uho vlečejo, in če le od naj manjši bolehnosti sv. Očeta slišijo, se precej veselé in po judovskih časnikih po vsem svetu trobijo: papež Pij IX je nevarno bolan, — ne more več dolgo živeti; — pa tudi včasih celó, da je že umerl. Ali med časom, ko papežu smert napovedujejo, enega pa drugjega papeževih sovražnikov mertvud, ali pa drugačna smert — veči del naglo pikne, in sicer take, ki so močni, terdni in zdravi. Pij IX pa v svoji čezsedemdesetletni starosti bolehnost, če tudi pride, vselej hitro premagajo. Brez števila krati, ko so nasprotniki bolezen Pijevo oznanovali, so pa katoličani iz Rima pisali: sveti Oče so tako terdni in zdravi v svoji visoki starosti, da nič boljšega ni želeti. K temu zdravju v tako visoki starosti gotovo veliko pripomore molitev zvestih vernikov, in vmes še tudi naša molitev za sv. Očeta.

Moliti nam je pa tudi za sovražnike papeža in sv. Cerkve, nekaj da

bi odjenjali od tega hudobnega preganjanja, nekaj pa, da bi se spreobrnili ter se ne pogubili.

Slišite pa to podučenje v Šmarnicah tudi zato, da bi se vedili za čast Kristusovega namestnika potegniti, ako zadenete na hudobne jezike in zapeljane jezičnike, kateri naj večkrat le to vedó, kar ni, tega pa ne, kar je resnica. Dober otrok gotovo ne bo molčal, ako se njegovemu očetu poštenje uterguje; pa tudi dobri katoličan ne, kadar kdo očeta vsega katoličanstva obrekuje.

Kaj pa čaka take, ki po pivnicah ali koder si bodi zoper Bogu posvečene osebe gerdo govoré, kaže ta-le nova dogodba: Blizo mesta Matese na Laškem pride rovar, ki jih imenujejo „italianissimi“, Antonio de Ponte, v neko kofetarnico, bere enega tistih roparjem prijaznih časnikov, ki hočejo, da naj bo sedež laške vlade na Kapitoliju v Rimu. Za malo se mu zdi, da je papež tako malo voljan svoje

reči pobrati, razbojnikom Rim pustiti, pa iti z Bogom, — zgrabi ga grozovinska togota in tako-le zarenči: Bom že konec naredil; jest, jest pojdem v Rim in bom stergal ostudno obleko Pija IX, in dal mu bom okusiti ostrino svojega bodala. — Ni še bil teh pošastnih besed izgovoril, že ga treši mertvud, in prej kot jest to izrečem, je že poslednjikrat izdihnil. (Apolog. di Modena.) Ali ni to dosti očitno, da se Bog sam vojskuje za svoje namestnike?

Rožica iz Marijnega verta.

Marija oljka.

Sv. Antonin pripoveduje prikazen nekega pobožnega moža, kateri je vidil, da je pravični Sodnik zemljo zavolj pregreh popadel kakor lahko šibo in jo je hotel v neko brezno zagnati; zraven tega je s silnim glasom klical: „Kadar bo sojen, naj odide obsojen“. (Psal. 108.) Prestrašen prosi uni sveti mož Marijo, ki je sedela zraven Sinovega prestola: „Sveta Devica,

pridi na pomoč nesrečnim!“ Marija je uslišala priserčno prošnjo pravičnega, preprosila je Sina Božjega, in še enkrat je zemlji prizanesel. — Kakor takrat, tako Marija tudi še danes prosi za grešni svet. Pač marsikteri je vreden sodbe: „Kadar bo sojen, naj odide pogubljen!“ Kdo pač vé, kaj bi se bilo marsikomu tudi izmed nas zgodilo, kje bi zdaj-le bil, ako bi mu Marija pri pravičnem Sodniku prizanesenja ne bila izprosila? Zato pravi sv. Lavrencij Justinijan: „Marija je zares Mati Božja, lestva v sveti raj, nebeške vrata, srednica svetá, strah hudobnih duhov in groza temnih moči, upanje grešnikov, zavetje baskolomnih, pribežališe tistih, ki so v nevarnosti, prava srednica med Bogom in ljudmi“. In sv. Bernard nas spodbuduje: „Zanesimo se na to, da bo Sin Mater in Oče Sina uslišal“.

Ker je Marija tako milostna in močna srednica med Bogom in med ljudmi, zato jo sveti očetje primerjajo z mavrico, katero je bil Bog po vesoljnem potopu djál na oblak v znamenje svoje zaveze med Njim in med zemljo. Na Mavrico Marijo smemo v višjem pomenu obračati besede Sirahovega sina, ki pravi: „Poglej mavrico in hvali njega, ki jo je naredil;

ona je silno lepa v svoji svitlobi. Ona okrožuje nebo s svojim častitim krogom; roke Najvišjega so jo razpele. (Sir. 43, 12. 13.)

Hvalimo tudi mi svojega Stvarnika, ki nam je dal prijazno in milostno mavrico Marijo, da za nas pri njem posredva. — Ravno ta mavrica Marija Kristusov prestol obdaja, kakor piše sv. Janez v skrivnem razodenju (4, 3): „In mavrica je bila okrog sedeža viditi, podobna zeleninu,“ to je, dragemu zelenemu kamnu (smaragdu). Mavrica Marija obdaja sedež Kristusov, ker je, kakor Mati Božja, v nebesih naj bližej Jezusa postavljena za našo pomočnico. Sije prijazno kakor zelenin, ker zelena barva je znamenje upanja, Marija pa nas vabi, da naj kakor njeni otroci v njo zaupamo. In kakor se sama sveti v žarkih milosti in dobrote Božje, tako ona razširja mile žarke svojega usmiljenja po vesoljnem svetu. O lepa, o prijazna, o dobrotna in usmiljena mavrica Marija, ki te nam je Bog na nebo razpél! Na-te se verno oziramo; ti nam sveti v naši temoti, ti nam kaži pot k svojemu in našemu Stvarniku!

Cvetek.

Citrono si poišite; v nji imamo koristen nauk. Nekoliko rezna je sočnost tega sadú, ali ker žejnega prijetno hladi in poterjuje, je ta sad poseben dar previdnosti Božje. Tudi se iz nje dela lepodišeče olje in ima zdravilno moč. Pomeni naj nam torej obžalovanje, skesanje ali grevengo. — Sv. Albert Véliki pravi: Pravo skesanje je radovoljno zbudjena bolečina zavolj grehov, po velikosti in kakšnosti pregreh, s sklepom se spovedati in zadostiti, ktera (bolečina) izvira iz zastonj dane milosti ali gnade. . . . K pravemu kesanju nas mora napeljevati, ako zvesto preišljujemo, kaj smo z grehom zgubili, in pa kaj smo z grehom pridobili.

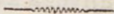
Znamnje lažnjivega kesanja ima, kateri če tudi močno objokuje storjene grehe, se vendar nič ne bojí po objokovanji zmiraj zopet v ravno tiste, ali pa v druge pasti. Ravno tako, kateri storjene grehe obžaluje, ne sklene pa, da bo zanaprej greh opustil,

namreč napuh, nevošljivost, meséno ljubezen, meséno veselje, krivično posestvo. Sv. Avguštin pravi od tacih: Iz spačene volje je postala poželjivost, in ko se poželjivosti služi, postane navada; in ko se navadi ne ustavlja, postane sila (druga natora).

Naloga.

Sv. Avguštin imenuje Marijo „tempelj usmiljenja Božjega“. Kadar te torej tvoji grehi skerbé in obupljivost tare, zdihuj k Marii:

**Tempelj Božji grešni sroti
Je zaperla hudobija;
Oh po Božji mi dobroti
Spet odpri ga, o Marija!**

Šest in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Dobri katoličanje so pokorni
sv. Očetu. Kdo so pa tisti njegovi
sovražniki?

V Baaru na Švicarskem je katolišk duhoven zbiral podpise za pismo podložne vdanosti in ljubezni do sv. Očeta. Stopi v neko hišo in najde enega katoličana, iz Lucerna pa protestanta iz Virtembergga. Pervi, katoličan, ni hotel podpisati. Drugi pa, protestant, se zavzame in skliče: Kaj? vi katoličan, pa se ne sramujete podpisati odvreči! Papež je mož, da je kaj; on brani pravico in to, kar je pošteno njegovo. Kakor taki je on tudi naš prijatelj, in akoravno sem protestant, se bom vendar podpisal.

— Odveč je praviti, da je potem tudi katoličan se podpisal. Ta serčni dogodek je vso okrajino ginil in niso ga ljudje pozabili.

Tako spoštujejo sv. Očeta Pija IX vsi ljudje, kateri so ravnega serca in poštenih misel, bodi si kdo tudi druge vere. — Kdo pa tičí za tistimi prekanjenimi sovražniki papeževimi? To so večidel tisti hudobni in zakleti freimavrarji, ki se po Laškem imenujejo karbonarji ali oglarji. V ti deželi je dandanašnji papež od vsih straní obdan s sovražniki kakor nekđaj Daniel v levnjaku, in kakor trije mladenči v ognjeni peči; karbonarji pa že več kot petdeset let prežé, da bi papeža ali na svojo stran spravili, kar se vé da je neumna misel, ali pa da bi ga čisto pregnali. Pervak teh sovražnikov je današnje čase znani ropar in preklinjevavec Garibaldi. Ti zapeljivci so naj poprej hotli tacega papeža na sedež spraviti, kateri bi vse po njih volji delal in vse njih dela

poterdoval. Ker so pa spoznali, da s to mislijo nič ne bo, so se zoper papeža zakleli in zarotili, da mu bodo vse hudo na glavo spravili. In žuganje ni bilo prazno; kdo neki ne vé, koliko huđega zamore hudoben in spačen človek storiti, če je tudi le en sam; še le bolj pa, kadar se jih veliko v taki namen zgerne! Ti hudodelniki so s skrivnim zapeljevanjem in kovarstvom spačili laško mladost in so jo v svoje mreže spravili, pa tudi sardinskega kralja so bili na svojo stran dobili. Kako so ti ljudje z lepo Italijo delali in delajo, in kako se ljudem tam godí, to je bilo že o drugi priložnosti omenjeno.

S temi nesrečnimi ljudmi pa tudi po družih deželah vse derži, kar koli je zanikarnega, zgubljenega, zaverženega, in večí del kar se šteje k tako imenovanim prostomišljakom ali liberalcem. Časnike in dnevnike po velikih mestih imajo sedanji čas naj večí del judje in drugi verski in pa-

peževi nasprotniki v rokah, katerih eno poglavitnih opravil in skerbí je, vero in Cerkev skrito podkopavati ali pa očitno preganjati, in v ta namen jim je vse dobro, naj bo res ali ne; torej je tudi znan pregovor, da „cajtenge lažejo“. Dandanašnji hočejo ljudje veliko vediti in vse beró; toda tam po velikih mestih je zmota že tako močna in huda volja tako silna, da se skoraj več hudobnega in zapeljivega piše in razširja, kakor pa dobrega. In posestniki velikih gostilnic, ki imajo obilno slabih časnikov, pa terdoserčno zapirajo vrata katoliškim listom; koliko odgovornost si s tim nakladajo pri Bogu, je očitno. Veliko hudega se torej bere in sliši po nekterih gostilnicah in kerčmah, pa tudi kremljá po očitnih terjih, po delavnicah, po kazališih in mnogoterih veselicah, kar je skorej vsakemu znano. Taki tedaj so sovražniki papežev in sv. Cerkve, ki bolj ali manj zavedoma hudo delajo, — bolj ali

manj sami spoznajo, kam njih govorjenje in djanje na zadnje žene.

Kolikim revežem so neki tisti dolgove plačali, ki papeža po časnikih obrekujejo?! — „Iz njih del jih bote spoznali“, je rekel Kristus. Iz del se spozna, kje je resnica, in kje laž. Varujte se torej širokoustnežev, ki dostikrat obširno modrujejo, pa malo-keri pošten las na glavi imajo. Zapajte pa Očetu vsega keršanstva, ki v svoji zadregi vender na vse strani dobrote skazujejo po vsem svetu, ki nikoli ne išejo sami sebe, ampak le svojih ovčic.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija oljka.

Oljka je tudi znamnje pohlevnosti in dobroserčnosti. Plinij méni, da olje ima to lastnost, ako se na razdražene morske valove vlije, da jih potolaži. Če je to res, ali ne, nam ni toliko mar; gotovo pa je, da tako moč ima Marija, naj pohlevniši Devica. Ona ne utolažuje le samo pravične jeze Božje, ktera grešniku žuga pokončanje,

temuč ona tudi, kakor pravi pobožen služabnik Božji, na človeške od strasti in greha razdražene serca vliva olje svoje miloserčnosti, jih k miru Božjemu zavrača in k vsemu dobremu napeljuje. — Kadar se olje v ogenj vlije, ognju ne nasprotva, temuč še le njegov plamen podžiga. Ako se olje izlije, teče brez šuma in počasi; ako se olje s posodo vred potrese, ne vriši; nič pustega, nič grenkega ni v olji; vse voljno, mehko in tolaživno je v njem. Kaj nam tedaj more lepši podoba Marije Device biti, kakor olje, ker vse njeno življenje je zgolj pohlevnost, krotkost in miloserčnost. Sv. Bernard pravi: „V nji ni bilo nič kalnosti, nič terdobe; bila je vsa pohlevna, enaka mleku in volni“. Marija je tista močna žena, ktera ima postavo pohlevnosti na svojem jeziku, kakor Salomon pravi (Preg. 31.); in ne nosi je le samo na jeziku, ampak v vsem njenem djanji je ta postava očitna. Pohlevnost in miloserčnost je Marija skazovala vselej, če je imela še toliko britkosti prenašati; njena pohlevna duša ni bila nikoli razdražena, nikoli skušana k godernjanju. Na begu v Egipt, skoz sedem let v Egiptu, v revšini in poniževanji v Nazaretu, v vsem terpljenji je nikoli ni zapustila mirna pohlevnost in krotka vdanost v voljo Božjo. Še takrat,

kadar ji je bil naj ojstrejši meč dušo presunil, ko je na Kalvarii stala pod križem svojega umirajočega Sina, je bilo njeno serce mirno in Bogu vdano. Marija je bila morje poterpežljivosti in pohlevnosti, pravi neki pobožen mož, in nikar se ne čudimo, da iz tega morja k nam tečejo reke miloserčnosti in usmiljenja.

Kaj si s tega morja tudi mi zajemajmo, česa se učimo, tega ni treba razlagati, o verni otroci in častivci Marije Device!

Cvetek.

Po senčnih logih poišite cvetlice, ki se ji pravi „božja milost“ ali trenek (*Gratiola offic.*, Gnadenkraut). Božja milost je posebno potrebna za lepo edinost ali zložnost po senčnih in temnih logih človeške družbe; torej naj nam ta cvetlica bode znamnje zložnosti in edinosti. — Je pa potrebna edinost z Bogom in z ljudmi. Prava edinost z Bogom je, pravi sv. Albert V., da se človek zedini z Božjo voljo v sreči in nesreči, in da se po zmožnosti zenáči z božjim življenjem in zgledi Jezusa Kristusa. K edinosti nas mora to

spodbudovati, da ima pri Bogu veliko hvalo, in zložnost med brati je njemu silo dopadljiva, kakor sam pravi po Salomonu: Tri reči dopadejo moji duši, ktere so pred Bogom in ljudmi poterjene: Edinost med brati, in ljubezen do bližnjega, in mož in žena, ki sta ene misli. (Sir. 25, 1. 2.) Tako namreč revni in slabi ljudje to ohranijo na zemlji, kar angeli niso hotli ohraniti v nebesih. Znamnje prave edinosti z Bogom je spričevanje vesti, da človek ni v velike grehe zamotan. Znamnje prave zložnosti do bližnjega ima, kdor se do vsih tako sveto obnaša, da se nobeden ne more čez-nj pritožiti, in tudi slabe besede nima čez njega reči. Oboje znamnje so imeli starši sv. Janeza Kerstnika: Bila sta pa oba pravična pred Bogom, ker sta živela po vsih zapovedih in postavah Gospodovih, nesvarljivo. (Luk. 1. 6.) Znamnje lažnjive edinosti med Bogom in človekom je, kadar kdo ne preiskuje zvesto svoje vesti, in tako méni po skaženi vesti, da Bogu dopade, dasiravno mu je zares nedopadljiv.

(Kolikrat slišite naj bolj posvetne in grešne ljudi se bahati: „Kaj bom hodil k spovedi, sej nič hudega ne delam“.) Drugo znamenje nezložnosti med Bogom in človekom je, ko človeku ni vseč Božja naredba v stvarjenih rečéh, in ne Božje obnašanje in zgledi in naj svetejši dela Jezusa Kristusa. Torej je pisano: *Displicet Deo, cum displicet Deus.* (To je: Človek Bogu ne dopade, ker človeku Bog ne dopade; če namreč tebi Bog in Božje naredbe ne dopadejo, tudi ti Bogu ne dopadeš.) Znamenje razpora pa ima, kateri svoje misli zmiraj nad misli drugih stavi, in si zmiraj prizadeva, da bi se drugi le po njegovi misli ravnali, in nikoli ne sklene, svojih misli in željá z mislimi drugih zediniti.

Naloga.

Sv. Epifanij imenuje Marijo „mater večne luči“. Ako te tedaj duh razpora moti, kliči k Marii:

**Oh, razpora in temè se mi je bati;
Vari me, Marija, večne luči Mati!**

Sedem in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Pobožni rédi ali kloštri in družbe v katoliški Cerkvi, kaj je to?

Prav zvesti čuvaji in stražniki so katoliški redovniki in mniške osebe svetemu Očetu rimskemu papežu na paši katoliške čede. To ravno je pa vzrok, zakaj vsi volkovi, ki išejo Kristusovo čedo raztergati, od nekdej čertijo redovne ljudi, še posebno pa jezuite. Kloštarski ljudje storé za človeštvo neizrečeno veliko dobrega. Vsi brez razločka veliko molijo, veliko jih uči in besedo Božjo oznanuje, — gotovo naj več misijonarjev je mniških ljudi med nejeverniki in krivo-veci; silo veliko obojega spola jih ima s šolami opraviti, in srečni so

starši, katerih otroci so bili kaj lét v dobrih klošterskih šolah, ker takim se vera in versko življenje globoko v serce vcepi in prav jim enkrat služi, ako bi se po nesreči tudi kaj zgubili v življenji s prave poti. Veliko jih ima opraviti s strežbo bolnikov. — Samo na Severju, kjer je bila leta 1869 vojska v sredi med terdimi luterani, je bilo kacic poldrugisto redovnikov in redovnic, ki so bolnikom in ranjenim stregli s tako zvestobo in serčnostjo, da so krivoverci nad tem stermeli. Da se ljudje nad tem zgledujejo, da se katoliška vera širi s tako keršansko usmiljenostjo, da ljudje boljši in pobožniši prihajajo s tacimi junaškimi zgledi, to je gotova reč. Ravno zato pa sovražniki katoliške vere in pa merzli posvetnjaki tudi celó take strežnike in strežnice terpečega človeštva sovražijo, obrekujejo in preganjajo, dasiravno pod milim nebom nikomur nič žalega, ampak vsim le dobro delajo. Taki

ljudje s svojim obrekovanjem in hudim djanjem kažejo, čigar duha otroci so? Verni katoličan pa se ne smé dati premakniti, ne smé volkovom verjeti, kadar tožijo, da jim jagnjeta vodo kalijo, ker kalijo jo le oni sami verni čedi Kristusovi. Redovniški strežniki in strežnice zraven telesnega tudi kaj za dušno zdravje poskerbijo, in to je posvetnjakom bruno v očesu in tern v pēti. Silno veliko dobrega kloštarski duhovni tudi s spovedovanjem delajo, in s tem veliko ljudi od pregréh odvrtaajo in v čednostih poterjujejo, pa tudi neizrečeno veliko tolažbe delé na bolniški in smertni postelji. Zavoljo tega je vselej silo slabo znamnje za vero, kadar se začnó kloštri podirati ali v druge poslopja predelavati, mnihi in nune iz svetih ozidij poditi, kakor se je godilo na Laškem. Tudi pri nas so bili zani-karni časnikarji in drugi malopridni ljudje velik hrup zagnali zoper samostane. Vsaktere pregrehe in hudobije

so jim natvezali, skazalo pa se je po ojstrih preiskavah povsod, da je bilo golo obrekovanje in ostudne laži hinavskih in sovražljivih ljudi, ki nič vere nimajo, ali pa zmiraj brez premisleka za drugimi hudo govore, ne da bi se kdaj prepričali, če je res ali ne. Varite se tacihi ljudi, zakaj oni veri in zveličanju bližnjega silo veliko škodujejo.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija oljka.

Potoki Marijnega usmiljenja tečejo k vsim ljudem, vsim je ona pripravljena biti Mati usmiljenja. Marija sama to naznanja z besedami, ki se na njo obračajo, rekoč: „Kakor lepa oljka sem rastle na polji;“ — ne v vertih ali v logih, ampak na polji, na prostem polji, kjer njena milost nima nobene ograje, nobene meje; vsakemu je pot odprta do njene dobrote, do njene brambe. Kadar popotnik ves ljubi dan hodi po vročem solncu, kako se strudi, kako opeša in gleda po hladni senci, da bi soparici nekoliko ubežal in se malo opočil. Kaj pa je naše življenje družega,

če ne široko polje in suhe pota, kjer je le malo hladne sence in od jutra do večera pečejo in vžigajo solnčni žarki. Kolikokrat ubogi človek peša, kolikrat se mu toži in je ves struden, da bi kar omagal in se na zemljo zgrudil! Kaj pa so žgeči solnčni žarki na potu sedanjega življenja družega, če ne hude želje in nadležne skušnjave, ki se zbudijo z malo iskrico, sčasoma pa se v žerjavico spremené, da slabega in nestanovitnega človeka kar zadušiti žugajo! Kaj bo popotnik počel v takem stanu? Ako v poželenje privoli, ga tolovaj že čaka, kteremu je dušo izdal, da bi ga prej ko moč končal, dokler je v grehu; vojskovati se je pa težko, ker so moči slabe in ker je že od poprejšnjih bojov struden? O ubogi in spehani popotnik! glej, tamkej pod oljko sredi polja je tvoje sladko hladilo; le-ta oljka te bo ohladila in poživila s s svojo prijetno senco. O zares! pri Marii je naša pomoč in bramba. Voljnejši kakor olje se zlija njeno usmiljenje in miloserčnost nad vse tiste, kteri zares pomoči išejo v hudi sedanji vojski, — kterim je resnica Bogu služiti zvesto do konca, — kterim je resnica do konca stanovitim ostati in se zveličati.

Lepo misel nam obuduje okolišina, da izmed dvanajsterih ozvezdij v zverinjaku

na nebu je devica med levom in med tehtnico. To je tako, kakor bi hotla devica pekočo vročino teh dveh ozvezdij mečiti in odvracati pogin zvezdnih planjav in vsih na njih živečih bitij. To se prav lepo Marii podá. Tudi ona je med levom, ki rjove na okrog, koga bi požerl, in med tehtnico, ki je znamnje božje pravice; torej se na eni strani z vso močjo za nas vojskuje zoper to pošast, na drugi strani pa iše s svojo milo prošnjo pravično božjo jezo hladiti in nam zavoljo kervavih ran svojega Sina usmiljenja prosi.

Cvetek.

Georgine ali jurjevke cvetlice, ki so prišle k nam iz Amerike, si vzemite v spomin. Le-te nam s svojo močno rastjo in živimi barvami lahko gorečnost zaznamnujejo. Sv. Albert V. pravi: Gorečnost za duše je prava in popolnoma, kadar kdo dela za zveličanje duš s svetimi premišljevanji in vnetimi željami, s solzami, molitvami, čuvanjem, postom, pridigami, spovedovanjem, svetovanjem, učenjem, in z družimi dobrimi deli. Sv. Gregor pravi: Noben

dar ni pred vsegamogočnim Bogom tako velik, kakor gorečnost za duše. To pa zavolj podobe sv. Trojice, ki je dušam vtisnjena. . . . K gorečnosti za duše nas mora napeljevati zgled Jezusa Kristusa, kterega je v vsem njegovem življenji tako silno žejalo po spreobrnjenji grešnikov, in po popolnamosti dobrih, da je za odrešenje prodanih duš svoje življenje v naj sramotniši smert dal. Znamnje prave gorečnosti ima, kdor ne na svoje življenje ne na telo ne gleda, da bi več duš Kristusu pridobil. Tako gorečnost je imel sv. Dominik, ki je hotel sam sebe prodati za nekega sužnjega, ki so ga imeli Saraceni vjetega, ki ga je pa vender modri Bog za zveličanje duš neprodanega ohranil.

Naloga.

Sv. Ildefons imenuje Marijo „svetilnico narodov“. Ako tedaj vidiš napake pri bližnjem in jih tudi s svojo gorečnostjo ne moreš odpraviti, kliči Marijo na pomoč:

**O Marija! vsih narodov si svetilo;
Bodi terdovratnim grešnikom zdravilo.**

Osem in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Krivoverstva in razkolništva ne
terpi sv. Cerkev.

Kdor hoče biti in ostati otrok matere katoliške Cerkve, mora vse verovati, kar sveta Cerkev uči in zapoveduje verovati. Atanazijansko spoznanje sv. vere se začne s temi besedami: „Kdor koli hoče zveličan biti, mora pred vsem drugim katoliško vero imeti. Kdor koli ne bo té vere céle in čiste ohranil, bo brez dvoma na vekomaj pogubljen.“ Kteri se zoper vero pregrešijo, da namreč kako versko resnico zaveržejo, če tudi le eno, ali jo drugač razlagajo kakor sv. Cerkev, ali kako v vero segajočo reč terdovratno terdijo, ki jo Cerkev

zaverže, taki se imenujejo krivoverci. In če zavedoma, terdovratno in nepreučljivo pri svoji hudovoljni misli ostanejo, niso več otroci in udje matere katoliške Cerkve. Zavolj tega so vse tiste vraže, posebne pobožnosti in molitvice na okajenih papirčkih in stranske menitve in misli, ki niso poterjene od sv. katoliške Cerkve, prav nevarne. Verjemite, da prav velikrat so v tacih spisih, papirčkih in tudi natisih take reči, ki so čisto in popolnoma krivoverske. Terdovratni in zavedni krivoverci so tedaj ločeni iz naročja sv. matere katoliške Cerkve in krivoverstvo je ena izmed naj večih pregeh.

Druzega plemena pregeha je, kadar kdo vse veruje, kar veruje sv. katoliška Cerkev, pa vendar noče papeža spoznati za poglavarja sv. Cerkve in se od njega loči. Ker se pa loči od poglavarja edino-prave Cerkve, torej se loči tudi iz sv. Cerkve. Ta pregeha se imenuje „razkolni-

štvo“ ali „ločenje“, v greškem jeziku „schisma“. Razkolništvo je velika pregreha, pa tudi velika nespamet; zakaj kdor se loči od papeža, se loči iz Cerkve, in kdor se loči iz sv. Cerkve, se loči od Boga. Razkolništvo se zgodi, ako se neko število katoličanov spunta zoper pravo oblast sv. Cerkve in njenega poglavarja in ji pokoršino odrečejo. Ta hudobija je toliko strašnejši, ker je veči del tudi s krivo-verstvom spremljana. Grecija, Rusija, Švedija, Prusija z velikim delom druge Nemčije, Anglija so najpred zašle v razkolništvo in potlej še le v krivo-verstvo.

Ako se cele okrajine ali dežele s škofi in duhovstvom od papeža ločijo in hočejo za-se biti, se imenuje taka cerkev razkolniška cerkev. Take cerkve, ker so Kristusovega namestnika zapustile, zapadejo pod mogočnost in oblast tega svetá in se zavežejo v naj bolj žalostno sužnost. Ker nočejo za papeža Jezusovega namestnika,

torej je njih papež njih svetni vladar, kralj ali cesar, in če je vladar ženskega spola, kakor na Angleškem, potlej taki nesrečni puntarji zoper pravo Cerkev dobijo celó papeževko, ki ima z njih vero zapovedovati! V tako revo s svojo vero pridejo že na tem svetu, kateri pravo mater sveto Cerkev zapustijo.

Bodimo zvesti verniki vsih resnic katoliške Cerkve in pokorni otroci rimskega papeža, da bomo tudi otroci Božji ostali!

Rožica iz Marijnega verta.

Marija oljka.

Koliko premore prošnja Matere Božje pri Bogu Sinu, se dá pojasniti tudi iz svetne zgodovine. Rimljanje so bili svoje dni iz domovine pregnali Marcija Korjolan-a, čverstega domorodca, ki se je skazoval s slovečimi djanji na vojski in v miru. Bežal je pa Korjolan k Volskom, ki so bili ob tistem času Rimljanom naj bolj navtisnjeni sovražniki. Sčasoma je dosegel Korjolan

veliko slavo, in sklenil je, se zmaševati nad Rimljani. Vsrečilo se mu je na vojski višji vojvodstvo doseči zoper Rimljane in derl je zmagovito s svojimi vojaki celó tje pod rimsko obzidje. Rimljane prepada strah in groza, ker znana jim je bila Korjolanova pogumnost, pa tudi njegova razdraženost zoper Rimljane; torej so zagnali poslance v njegov stan, da bi mir delali, s kterimi se pa Korjolan ni hotel meniti. Odpravil jih je bil že dvakrat. Nato, kakor Livij pripoveduje, so šli neverski duhovni v naj imenitniših semanjih oblekah prosit pred tabor sovražnikov; pa so ravno tako malo opravili; serce Korjolanovo se ni dalo omečiti. Na vse to se zberejo imenitne rimske gospé v velikem številu pri Korjolanovi materi Veturii, in spravijo jo seboj v tabor neprijatlov. Korjolan, dozdej tako terdoserčin, zasliši, da njegova mati gre, — vse ga spreleti, s sedeža plane in gre materi naproti. Ta je boje iz tega spoznala, da otročja ljubezen do matere v sinu še ni ugasnila, in prizadela si je, ga z vso močjo pogovarjati, kolikor le mati premore. Kadar je le veliko prosila in prosila, se poslednjič dá Korjolan pregovoriti, in s svojo vojsko od Rima odrine. Tako so materne prošnje dosegle, kar orožna sila ni premogla.

Če je pa neverska mati toliko premogla pri svojem sinu, koliko je zmožna sprostiti od svojega Sinu še le Marija, naj svetejši vsih mater, kadar pred-nj pride, poklekne in ga pri materni ljubezni in pri pravicah, ki jih kakor mati ima, prosi in pregovarja, da naj se usmili ubogih grešnih prebivavcev na zemlji, da naj še prideržuje svojo — če tudi pravično jezo, da naj še dopusti čas za spreobrnjenje in pokoro!

Z zaupanjem se tedaj k tebi obernemo, o Marija pomočnica! in te ponižno prosimo, nikar nas ne zaverzi, kadar k tebi — k oljki na širokem polji pozemeljskega življenja pribežimo, in pod njenimi košatimi vejami sence išemo. Poterjaj nas z oljem tega drevesa, kadar nam je iti na boj zoper svet, meso in hudobnega duha. In ko bi se kateremu celó nesreča primerila, da bi se v ti vojski za večno življenje in večno smert spotaknil, padel, premagan bil, kani mu nekaj kapljic tega hladnega in celivnega olja v skelečo rano, pridobi mu od svojega Sina moč, da se bo s kesanjem, spovedjo in pokoro k Bogu nazaj povernil! Amen.

Cvetek.

Danes vam serčno priporočim, da bi poiskali cvetlice, ki se ji pravi šmarni križ. Ta lepi križ po samotah naj vam pomeni zaničevanje svetá. Sv. Albert Vél. pravi: Pravo zaničevanje svetá je, da se človek zavoljo upanja večnega zveličanja odpové časnim rečem tega svetá, blišnim lišpanostim sedanjega življenja, imenitnim častnim stopnjam, . . . da se zderží vsih mesénih prijaznost in posvetnega obnašanja in vedenja. K temu nas opominja sv. Janez, ker pravi (1, 2. 15): Ne ljubite svetá, ne tega, kar je v njem. . . . Sveta Neža, Katarina, Cecilija in druge device so zaničevale kraljestvo svetá in ves časni lišp zavoljo ljubezni našega Gospoda Jezusa Kristusa. . . . K preziranju tega svetá nas mora to napeljevati, ker se svet svojim ljubivcem na zadnje tako silno nezvestega skazuje; nevarnost, ki izvira iz ljubezni do svetá. To priča namreč sv. Jakop: Ali ne veste, da je prijateljstvo tega svetá so-

vraštvo do Bogá? Kdor koli tedaj hoče biti prijatelj tega svetá, postane Božji sovražnik. (Jak. 44.) Tudi zato nam je svet prezirati, ker je svet sovražil Gospoda Jezusa, in vse njegove prijatelje, kakor je sam rekel aposteljnóm v tolažilo: Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil, ko vas. (Jan. 15, 18.)

Naloga.

Sv. Rupert imenuje Marijo „nebeški raj“. Ako te tedaj posvetnost moti, kliči za pomoč:

**Spros' mi Mati, čut nebeški,
Ko me moti duh človeški.**

Devet in dvajseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Sveta Cerkev se mora spoštovati;
nepokoršina in napad na njo je
silna pregreha.

Katoliška Cerkev je cerkev Kristusova. To je bilo že pri drugi priložnosti spričano, in to je zadosten razlog, da jo mora vsak vernik spoštovati, ji pokoršino skazovati in se njenega božjega uka zvesto deržati. Neki učen mož*) pravi: „Le malo lét je tega, ko je bil tako imenovani nemški katolicizem (krivoverstvo — dobro znano iz naj poslednjšega časa) svojo glavo vzdignil. Zdaj je razpihan in razmeten kakor zvezdni utri-

*) W. Wenzels Geschichte der letzten 40 Jahre.

nek. Njegova zgoda pa nam daje zveličavni nauk, da se terdno deržimo svoje Cerkve, zakaj ona sama je stanovitna, in da vsak novi nauk, naj se imenuje, kakor mu drago, ki katoliškemu nasprotva, imejmo za nečimerno slepilo, ki se bo razvelo, kakor sto in sto krivih naukov nekdanjih časov, in kakor dandanašnji hegeljanstvo, nemško katoličanstvo.“

Katoliška Cerkev je tako častitljiva, da ji noben človek ne more spoštovanja in pokoršine odreči, ako se sam prav hudo ne zanemari, ali pa prav globoko ne pogrezne. Celó Luter sam je v začetku svojega rogovilstva (l. 1517) očitno v spisu naznanil, da noče skoz in skoz nič terditi, kar se ne zлага s sv. pismom ali s ss. cerkvenimi očeti, in je bilo sprejeto od svetega apostoljskega stola v Rimu. V praznik sv. Trojice naslednje leto (1518) je pisal sam takratnemu papežu Leonu, da je pripravljen papežev izrek poslušati in da ga hoče

sprejeti, kakor da bi prišel iz ust Jezusa Kristusa samega. Še le tri leta pozneje, ko je bil poprej že toliko družega poteptal, je bil na deržavnem zboru v Vormsu (1521) očitno zaver-gel tudi spoštovanje do sv. Cerkve ter ni hotel podvreči svojega učenja več ne papežu, ne vesoljnemu cerkvenemu zboru in začel je Cerkev napadati.

Ako s tem, kar sem povedal, primerimo nezmerno razuzdanost, s kakoršno se dostikrat kar brez skerbí sem ter tje hudo piše in govori zoper Cerkev, pravice, nauke, služabnike, njene naprave itd., se pač vidi, kako je pri tacih pravo spoznanje zginilo in kam se pogrezvamo! Kdor namreč sveto Cerkev in apostoljski sedež napade, ta napade Jezusa Kristusa, on Boga napade. „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje,“ je rekel sam Zveličar. Boj zoper sveto Cerkev je bogoropni, očetomorski boj, ker Cerkev je Božje delo, ona je mati človeštva. Kakošno

ime bote dali sinu, kateri svojo mater sovraži, kolne, v družbah in drušinah obrekuje, očitno žali, ali celó pretepa in namerja jo pregnati, umoriti? In kakošno ime bote dali katoliškemu kristjanu, kateri svojo lastno mater, svojo cerkev sovraži, obrekuje, očitno žali in zaničuje, celó v spisih napada, jo hoče pregnati, zatreti, ko bi mu bilo mogoče?

Kdor Cerkev napada, on napada dušo in večni blagor vsakterega izmed nas, zakaj naša duša in naše zveličanje — oboje je izročeno od Božje previdnosti sveti Cerkvi, ravno tako kakor je bilo izročeno naše življenje in zdravje naši natorni materi, ko smo bili še otroci.

Bogu pa bodi potoženo, da tacega hudobnega sovražnja in napadanja zoper naj boljši mater na zemlji, zoper sv. Cerkev, je zmiraj več! Železne ceste po suhem v poslednjih časih, in pa ognjene ladije po morjih gredó že križem svet; kakor se vse novice

v vse dežele in na vse kraje urno kakor blisk razširjajo, tako se tudi s skorej enako naglico raznaša laž, zmota, hudobija in sploh greh. Marsikaj kletvin in gerdih besed iz različnih dežel in jezikov zdaj že otroci po ustih nosijo, kakoršne pred 20—30 leti še nobenemu odraslenemu na mar niso bile! Tako je tudi z zaničevanjem posta, službe Božje in sploh sv. Cerkve.

Vse, kar po družih deželah sovražniki sv. Cerkve že čez sto let kujejo in pletejo, prihaja sčasoma tudi v našo deželo; če je več občjenja s tujimi deželami, se vé da, se tudi zmiraj kaj hudega zanese v deželo. Na Laškem, Francoskem, gori na Nemškem in drugod je namreč med skrivnimi družbami strašno zakletje zoper Cerkev, in možje te zakletve so lagali, lažejo in bodo lagali zoper Cerkev, kolikor jim je mogoče. Oni prevračajo na hudo, napčno, ali pa smešno vse djanja in dogodbe sv. Cerkve, obrekujejo vse škofe in bolj očitne

dobre kristjane, ter vsakemu išejo kaj pritakniti, da bi ga zaničljivega ali smešnega storili; iznajdejo naj bolj zdražljive pravljice v nečast katoliškega ljudstva in duhovstva in jih po časnikih trosijo, in tudi resnične dogodke tako zavijajo in pačijo, kakor menijo, da bi mogli Cerkvi in veri več škodvati. Ti černi aposteljni kazijo zgodovino in pretečene djanja vse drugač dopovedujejo, kakor pa so se res godile; pišejo celó povodenj kužljivih bukev, v katerih laž laží, zmota pobija zmoto; zasramujejo vero po kazališih, družbah, veselicah in kjer koli morejo. Natiskajo na milijone knjižic, bukvic in papirčkov z obrekovanjem in lažmi zoper vero in Cerkev in jih ali zastonj ali pa prav po nizki ceni med ljudi trosijo. Posebno se poslužujejo v svoj nesrečni namen časnikov, dnevnikov, tednikov, sploh tako imenovanih „cajteng“, pri katerih bote izmed 30—50 komej ene našli, da bi Cerkvi in veri ne bile

sovražne in nasproti. Take reči so po svetu in čezdalje bolj segajo tudi do nas; zato je potrebno, da to veste in da se bote ložej varovali, pa tudi vedili presoditi, kadar vam to in uno na oči ali ušesa naleti, kar se z vašo vero ne zлага, česar vas tudi vaša mati nikoli ni učila. Spomnite se v povodnji pohujšanja, da veliko je poklicanih, malo izvoljenih. Pomislite pa tudi, da pri hudih napadih in sovražnikih bi móгла vsaka druga naprava v nič iti in razpasti; le sama katoliška Cerkev ne, — zakaj ona je zidana na skalo, in vrata peklenške je ne bodo zmagale!

Rožica iz Marijnega verta.

Marija vinska terta.

Kristus Gospod se sam v neki priliki primerja z vinsko terto, ko namreč dela razloček med dobrimi in hudobnimi ljudmi. Dobre in izvoljene enake stavi tistim mladikam, ki so z vinsko terto zrašene in iz nje vlečejo sok in živež; hudobne pa ime-

nuje suhe in mertve mladike, ktere se odrežejo in v ogenj veržejo. To so tisti nesrečni, od katerih pravi David: Dal je gosenicam njih sad in njih delo kobilicam; s točo je pokončal njih nograde, in njih murve s slano. (Ps. 77, 47. 48.) Gosenice kakor pravi sv. Bonaventura, so požrešno in razuzdano življenje, kobilice so prevzetnost, toča pa lakomnost. O nezmerno nesrečne mladike, ki imajo take skaze, take sovražnike nad seboj, da se morajo od vinske terte Jezusa odrezati in v ogenj, v pogubljenje vreči!

Kristus je tedaj vinska terta in vinograd je njegova Cerkev, od ktere je pisano v visoki pesmi (2, 13): „Cveteči vinogradi so zadišali;“ — že se namreč Cerkev razcveta, že puhti duh toliko pobožnih duš. Tako se je reklo v začetku Cerkve Božje. Cvete pa tako lepo vinograd zato, ker ga je Kristus s svojo kervjo napojil in mu je dodelil silo veliko rodovitnost. Na korenini te vinske terte je zasajena mladika Marija, kakor naj imenitniši izmed vsih mladik, ki zajema polnost milosti iz vinske terte in jo deli vsim sadicam po vinogradu. Ni pa nič zadržka, zakaj bi se ta imenitna mladika tudi ob enem terta ne imenovala; torej se ji prilastujejo besede modrega

Siraha (24, 23): „Kakor terta sem sladek sad rodila; in moje cvetje je častitljiv in pošten sad.“ Kornelij a Lapide, imenitni razlagavec sv. pisma, te besede tako-le razlaga: „Cvetje te vinske terte je prelepo in častitljivo rastje, ker Marijna čistost in ponižnost ste kakor cvetje nezmerno lep sad obrodile, namreč Boga Sina, kateri je v presveti Večerji „Kruh izvoljenih in vino, iz kterega poganjajo device“. (Cah. 9, 17.) In ako je nadalje rečeno od une vinske terte: „in moje cvetje je častitljiv in pošten sad,“ te besede zaznamnujejo neomadežano in vender ob enem rodovitno devištvo Božje porodnice. Ta terta je obrodila Kristusa kakor grozd, in ta grozd je bil na križu kakor stlačen, in teklo je tisto vino, „ki človeku serce razveseli,“ — tekla je sv. Rešnja kri.

Jozve in Kaleb z drugimi sta bila od Mozesa poslana, da naj gresta obljubljeni deželo pregledat, po kateri mleko in méd teče. Povernivši se nazaj sta pripovedovala, kako rodovitna je una zemlja, v spričevanje tega pa sta dva moža prinesla seboj vinsko terto in pa grozd na drogu. (Num. 13, 24.) Tisti, ki tej dogodbi globokejši pomen dajejo, vidijo v tem grozdu Kristusa na križu. Drog, na katerem sta moža grozd

nesla, pomeni križ, na katerem je visel Odrešenik sveta; kakor pri tlačenji iz grozda vino teče, tako preobilno je po križu tekla draga kri našega Odrešenika, katero nam On v sveti Večerji za pijačo daje.

Veselimo se tega nebeškega grozda, veselimo se njegovega „vina, iz kterega poganjajo in cvetó deviške duše“. Molímo skrivnost presv. Rešnjega Telesa, ne zamudimo njegovih milost, privošimo ta angelski živež pogosto svoji duši, pa očišeni in pripravljani, da nam tekne v večno življenje.

Cvetek.

Izmed toliko rastlin je posebno hvaležen m a k. Za silo drobno zernce, ki se vseje v zemljo, dá prelepo cvetko, ki s svojo mično in živo-rudečo, mlečno-belo ali drugačno barvo vsako okó razveseljuje. Naredí pa potem umetno glavico s kronico na verhu, in za eno zernce, ki je bilo vsejano, jih v tej lepi posodici dostikrat po 3000 hrani. Ali ni to prelepo znamenje hvaležnosti? — Ker pa ta in vsi drugi čudeži dobrote in radodarnosti v telesnem

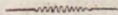
in duhovnem kraljestvu od Boga izhajajo, torej smo njemu vso hvaležnost dolžni. Sv. Albert V. pravi: Hvaležnost je prava in popolnoma, ako imenitnost Božjih darov v duhu z dolžnim spoštovanjem serca poveljučujemo, sami sebe pa v nič devamo ali ponižujemo. Tako je poveličeval David darove Božjih zapoved, ker je djal: Ljubim tvoje povelja bolj, kakor zlato in bisere. (Psal. 118, 127.)

Znamnje prave hvaležnosti ima, kdor za vse darove, male in velike, iz vsega serca Boga hvali.

Naloga.

Sv. Bonaventura imenuje Marijo „zdravilo svetá“. Ako tedaj čutiš, da imaš terdo, do Boga in dobrotnikov nehvaležno serce, prosi pomoči, rekoč:

**O svetá zdravilo!
Spros', da omečilo
Serce se terdó
Hitro meni bo.**

Trideseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Katoliška Cerkev je mati ubogih in malih.

Neki dan se približa deček svetemu Očetu, sedanjemu papežu Piju IX in ga nagovori s temi besedami: Ti si papež, ali je res? — Res je, moj mali prijatelj, jest sem papež, odgovori Pij IX. — Nato reče otrok jokajoč: Jest nimam več očeta! . . . Le molči, moj otrok, rekó sveti Oče, bom jest tvoj oče. In precej potem vravnajo Pij IX tako, da otroka v neko odrejšnico spravijo, in tamkaj je bil zrejen na stroške svetega Očeta.

Kakor tukaj papež, tako dela sploh sv. Cerkev z malimi, ktere ji prinesete, da vam jih kersti in v Božje otroke prerodi; jih pripeljete, da vam jih

Cerkev vzame v poduk in jih vse nauči, kar je katoličanu k zveličanju potrebno; podučí jih še posebej za sv. birmo, podučí posebej za prvo spoved, za sv. obhajilo; učijo jih duhovni v cerkvi in na svojem domu; učijo jih v šoli, in zmiraj za nje skerbé, če so bolni ali zdravi. Ali ste že kterikrat prav premislili, kakošna dobra mati vaših malih je mati Cerkev? Kakošni bi bili vaši otročiči, kako nevedni in zaguljeni, kako nesrečni, ko bi jih Cerkev po duhovnih ne podučila! — In ko bi se kateri izmed vas po svetu ogledali, o koliko naprav, koliko rédov ali mnihovskih oseb obojega spola je, ki se iz same in čiste keršanske ljubezni z odrejo in podučevanjem mladosti pečajo. Vidili bi v sredi med turki serčne katoliške device, ki v mnogih težavah in nevarnostih podučujejo otročiče, da se mora človek čuditi. — Take odrejša je napravila katoliška Cerkev; to dela v nji sveta ljubezen, to dela

Bog, ki je Cerkvi male v odrejo v sveti veri izročil; to dela Jezus, prijatelj malih, kateri je pri svoji Cerkvi do konca svetá.

Katoliška Cerkev je tudi sploh mati ubozih, slabih, bolnih in vsih, kateri ljubezni in pomoči potrebujejo. Cerkev jih res ljubi, — ne le samo z besedo, ampak z djanjem. Cerkev uči, da vsi smo bratje in sestre, vsi pred Bogom enaki; in Cerkev meči serca premožnih in bogatih, da se tudi revnih usmilijo. Ubožne pa Cerkev uči, da morajo za dobrote hvaležni biti in dobrotnikom blagoslov izmoliti iz nebes. — Preišite tudi dobrotne vstanove in zaloge, iz katerih dobivajo pomoč ubožni po mestih in vaséh, učenci po šolah, uboge vdove in sirote po vsih krajih; — preišite njih zgodovino in začetek, in našli bote, da večidel so duhovni vstanovniki tacih dobrót, ali pa saj možje in osebe, ki jih je Cerkev k taki milosti nagnila, izučila, odredila.

Skrivnost in studenec tako veliko-serčnega djanja pa je ljubezen do Jezusa Kristusa, ljubezen do preblažene Matere Marije, do naj svetejšega zakramenta; vzrok te ljubezni je tudi prosti ali samški stan katoliških mašnikov, redovnikov ali redovnic (mnihov in nun), in pa njih keršansko zatajevanje. To je skrivnost, to so neusahljivi viri keršanske dobrote, ljubezen katoliške Cerkve. Cerkev sama ima to skrivnost: mladost tako odrejati, da je časno in večno srečna, ako se mladost res ravna po njenih naukih; ona sama je prava mati malih. Pa tudi Cerkev sama ima ključ ubožne tako oskerbovati, da je za vse prav, da postopanju ne daje potuhe, pa tudi do res potrebnih ni terda in neusmiljena. Kjer katoliška vera gospoduje in ima res govoriti, tamkaj reveži ne mrejo lakote, kakor pa v bogatem krivoverskem Londonu, kjer zraven obilnosti pri bogatinih toliko

revežev na leto lakota pod zemljo spravi.

Bodimo torej vselej dobri in hvaležni otroci matere katoliške Cerkve, zakaj ona je prava in dobrotna mati malih in pa ubogih.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija vinska terta.

Na Marijo se dajo obračati besede v Sirahu (24, 13): „Med mojimi izvoljenimi se vkorenini,“ in (v. 16): „Vkoreninila sem se med častitim ljudstvom“. Te korenine so pač perve kalí poštenosti in čednosti; in uno ljudstvo pač ni drugo, kakor zvesti častivci Marije Device, ki so nad druge povzdignjeni, zakaj „del Božji je njih delež“. (Sir. 24, 16.) In med take, upam, se smete zlasti tudi vi šteti, kateri že skorej celi mesec hodite iz dobrega namena Marijo častit. — Kdor se šteje k posebnim častivcem Marije Device, on nosi — bi djal — zastavo večnega zveličanja v sercu, znamenje izvoljenja na čelu. — Po tem takem so tudi blage Šmarnice nekaka vinska terta, ki poganja nove mladike, ktere deleč na okrog segajo in

se razrašajo, so namreč terta, ki Marii rodi ali pridobiva zmiraj več in novih častivcev.

Da bi pač od nobene teh mladik ne veljale besede Jobove, kakor je pisano od brezbožnega: „Poškodvan bo njegov grozd kakor vinograd v prvem cvetji“. (Job. 15, 33.) Kako britko je gorniku, če mu perve tertine mladike spomladi pozebejo, ali če mu jih v naj lepšem cvetji toča pokreše! Kako žalivno pa tudi za Marijo, ako bi bila tudi le ena sama mladika njene terte poškodvana, ko bi bila tudi le ena dušica njenih častivcev in častivk nezvesta in torej odveržena! — Pomislite, Marijni prijatli in prijatlice! da ste vi te mladike. Nikoli ne pozabite, kako silno ljubi in dragi ste Marii; prosite jo za pomoč, priporočujte se ji; odvracajte vse od sebe, kar je grešnega, da ne bo poškodvan vinograd Mariin „v prvem cvetu“. — Koliko že jih je tako lepo cvetlo v vinogradu Marijnem, da so jih bili angeli veseli; ali pri naj manjšem mrazu, pri naj lahnejši skušnjavi so nesrečno pozebli!

Odpad in poguba mnogih naj vam služi v strah in svarilo! Naj vam bo zgled terta, ktere deblo je sicer majhno in nizko po goricah, vender pa, kakor je rečeno v psalmih, „njena senca goré pokriva, in

njene veje cedre Božje“. (Psal. 79, 11.) Ako bi se vam morebiti te besede prederzne zdele in se vam čudno vidilo, kako bi tako majhna sadica, kakor je vinska terta, gore pokrivala in nad cedre segala: vas zopet zavernem na Marijo, ki se je od ponižne dekline povzdignila na čast Božje Matere, in sicer „naslonjena na svojega ljubega“ — Jezusa. Naslonjena na zasluženje svojega Sina in na predpravico svoje materne časti, ima v nebesih zdaj prestol v posesti, ki je najbliže prestolu Božjemu.

Te vinske tertice se primite, častivci Marije Device, ne s telesnimi rokami, ampak z vso svojo dušo. Kakor se vinska terta oklepa cedre, tako terdno se vi deržite Marije, častitljive cedre na Libanu, in varni bote pred vsako nevarnostjo. Koliko bi jih bilo v slepoti zašlo v brezno pogubljenja, ter bi bili zapadli svoje zveličanje, ako bi Marija ne bila njih duhu prava svetilnica z višave! Ona jim je slabo voljo k boljšemu nagibala, ogenj poželenja gasila, zdaj vezi kakega grešnega znanja pretergala in okove greha s svojo mogočno prošnjo sterla, zdaj kacega omahljivega podperla, padlega vzdignila, mertvega (na duši) obudila k novemu duhovnemu življenju.

(Klečé.) O Marija, ti naša močna bramba! tudi izmed nas je morebiti marsikteri v nevarnosti. Pridi slabim na pomoč ob taki nevarni uri, kadar nas hud vihar kakor slabe mladike hoče odtergati od Jezusa, perve in prave vinske terté; ko nam hoče naš sovražnik oblačilo dušne lepote umazati in ogerditi; kadar rjoveči lev krog nas hodi in gleda, ktereга ali katero bi požerl. Spomni se, o Marija, da smo tvoji otroci, in da si ti naša Mati, o dobrotljiva, o milostna, o sladka bramba naša! Amen.

Cvetek.

Lepodišeča, pa tudi rodovitna cvetlica je vanilija. V enem samem stroku ima po 25000 semen, in kdo vé, koliko strokov ima vsak germ, vsaka veja? Vanilija lepodišavka naj vam bo podoba premišljevanja, katero je enako lepodišeč in rodoviten cvet na duhovnem polji. — Sv. Albert Vél. uči: Premišljevanje pravo je, kadar človek vse dušne moči zbere, da bi z duhovnim veseljem in začudovanjem spoznaval kaj iz božje nature, namreč iz mogočnosti, modrosti, dobrote, ljubezni, blagosti, rado-

darnosti itd.; ali pa skrivne Božje sodbe, ali njegovo naj svetejši voljo itd. V takem premišljevanji so bili patrijarhi in preroki, in sveti aposteljni. Zakaj očakom in prerokom je svoje skrivnosti razodeval po sv. Duhu, kakor Noetu od potopa, Abrahamu od pokončanja Sodome, Jeremiju od odpeljanja judov in od sužnosti, Jožefu od lakote v Egiptu, Danielu od podobe Nabuhodonozorjeve. . . . Apostelnom pa je po svojem Edinorojenem naznanil vso svojo voljo in vso popolnost, . . . da bi tudi oni svojim naslednikom ravno to razodevali, kar so tudi zvesto spolnovali. . . . K premišljevanju nas mora (med drugim) nape-ljevati neizrečena sladkost, ki se v njem zajema; prečudna popolnamost, ki se je v njem (duša) nauči; začetek vse blaženosti, ki se v nji najde. Zakaj studenec vsega zveličanja, Bog naj višji, se tam spozna, in kar se spozna, to se ljubi; in kar se zares ljubi, to se želi; in za čimur se pridno prizadeva, to se poslednjič doseže; in ko se zadnjič pridobi, se z brezkončnim

veseljem poséstva. . . . Poslušaj skušenega človeka, kaj pravi (v žalostni pesmi 3, 25): Dober je Gospod njim, ki va-nj zaupajo; duši, ki ga iše . . . (Ps. 72, 28). Za me pa je dobro, da se Boga deržim. — Znamnje napčnega premišljevanja ima, kdor kaj tacega od Boga in njegove popolnamosti v spominu ima (in prevdarja), kar je zoper sv. pismo, in vender iz svoje pameti prederzno zagovarja. Iz tega so nekdej izviralé krivoverstva (ko so namreč svojeglavni in termasti ljudje začeli kake resnice globoko premišljevati in so jih zaverгли ali pa prevergli, ker jih s svojo temno pametjo niso mogli zapopasti.)

Naloga.

Sv. Filip Nerij imenuje Marijo „delivko vsih Božjih milost“. Ako torej čutiš sušo in pomanjkanje v duhu, prosi Marijo za pomoč:

**Dobra Božja Mati,
Ki vse milosti deliš;
Prosim pomagati,
Da tud mene poživiš.**

En in trideseti dan.

Zlati klas iz Jezusove Cerkve.

Jezusovo naj svetejši serce v
katoliški cerkvi.

Ali bo Jezusova Cerkev še dolgo živela na zemlji? Tega ne vemo, zato ker ne vemo, doklej bo svet stal; to pa vemo, da Cerkev bo stala do konca svetá, ker to so nam povedali Kristus in aposteljni. Tudi to vemo, da o bližanju poslednjih časov bo strašno zapeljevanje in toliko pohujšanje, da bi zamoglo tudi izvoljene premotiti. Cele dežele bodo odpadle, vernost se bo skorej vsečez zgubila, vsaktere šibe in stiske bodo prišle nad ljudi, in poslednjič bo zrojilo preganjanje strašnejši kot so bile vse poprejšnje, in tolika britkost bo, da

še ni bilo take, kar svet stoji. Tako naznanja sv. evangelij.

Ali so ti hudi časi že blizo, ali so še deleč? Ne vem, in nobeden izmed nas tega ne vé. To pa vemo, kar vidimo in slišimo, da ima Cerkev namreč že zdaj hude dneve; ker celó katoliške vlade začenjajo merzle biti za njeno varstvo, ali celó ji nasproti delati; ker so sovražniki sv. vere več katoliških kraljevih in knežjih prestolov že prekucnili; in ker se sami rojaki sv. Očeta, Lahi, zoper papeža vzdigujejo, ki bi mu vendar mógli biti naj bolj zvesti in vdani. Slabo znamenje je tudi, ker se v višjih stanovih mlačnost in verska vnemar- nost tako močno vrinuje; slabo znam- nje, ker moški spol premalo goreč- nosti kaže za ss. zakramente; slabo znamenje je zanemarjanje cerkvenih zapoved, zaničevanje posta, oskruno- vanje praznikov in opušanje Božje službe. Pomisleka vredne so rogo- vilstva in vojske, ki so se te leta

razodevale že po vsih peterih delih svetá in pa da narod zoper narod vstaja in torej vlade skorej vse moči in denar v to obračajo, da bi se oborožile, kolikor je največ mogoče; vsak narod bi rad imel vse le za-se, in drugemu le toliko privoši, kolikor je primoran. In da mesénost tolik strahovit malik prihaja, in rak nečistosti naj lepši delež otrók Božjih požira, to gotovo ni majhna groza sedanjih časov. Zraven se pa vse hoče kratkočasiti in veseliti; če je svetejši čas, p. v velikem postu, bolj se skerbi, da ne jenjajo igre po kazališih in šum po kerčmah — kakor da bi hotli hudo svojo vest v svetnem šundru utopiti. Š tem, kakor sami veste in vidite, primerite, kar je sv. Pavel svojemu ljubemu Timoteju pisal od poslednjih časov. V 2. listu (3, 1) do njega namreč pravi: „To pa vedi, da bodo poslednje dni prišli nevarni časi. Bodo ljudje (le) sebe ljubili, lakomni, napuhnjeni, prevzetni, pre-

klinjavci, staršem nepokorni, nehvaležni, hudobni, brez ljubezni, nepokojni, obrekovavci, nečisti, neusmiljeni, brez dobrotljivosti, izdajavci, prederzni, napihnjeni, kateri bodo sladnost (mesenost, nečistost) bolj ljubili kot Boga“.

Časi, v katerih se take hude prehode reči godé, kakor jih tukaj apostelj naznanuje, zopet niso dobri, in gorjé vernikom v takih stiskah, ker spolnujejo se o tacih časih besede: „Veliko je poklicanih, malo izvoljenih!“ Ker vemo, da se tudi pri nas enaki časi ponavljajo, kje je pomoč? Ko so se pred 200 leti imenovane pregrehe prav hudo z mlačnostjo in nevero vred razširjale, je bil dobrotljivi Bog svojim izvoljenim taki pomoček dal, kakoršnega bi svet nikoli ne bil pričakoval, namreč svoje lastno naj svetejši Serce. Obudil, izvolil je bil Bog prečudno zatajevavko same sebe, silno iskreno ljubivko Kristusovega terpljenja, in neprenehljivo častivko in molivko

preslavnega zakramenta sv. Rešnjega Telesa. Le-ta je bila bogoljubna Marjeta Marija Alakok (Alacoque). Po nji je Jezus Kristus zagrešenemu svetu dal posebni pomoček k boljšanju, to je, češenje svojega presv. Serca, kakor vam je menda dosti znano, zakaj bratovšina Jezusovega presv. Serca je tudi pri nas prav močno razširjena. Kaj posebnega pa je gotovo tudi to, da ta prijateljica Božja, ki je ob hudih časih že skoraj pred 200 leti delala in terpela za Božjo čast, je ravno naše čase med svetnike prišteta. Ravno nekako v začetku majnika l. 1864 so sv. Oče Pij IX po poterjenih čudežih sklenili, da se bo zveličana Marjeta Alakok očitno med svetnike prištela. Ali ni to nekako znamenje, da naj se zdaj v enasih hudih časih češenje tega presv. Serca obnoví in z novo gorečnostjo opravlja. Ob tistem času, ko se je bila ta pobožnost Jezusovega Serca pričela, je bilo tudi ljudstvo vse zagrešeno, vse

merzlo, vse nejeverno in v grozne stiske in nadloge zakopano; toda kakor se je ta pobožnost do Jezusovega presv. Serca razširjala, tako so se serca boljšale, pa tudi v časnih potrebah so ljudje posebno pomoč dobivali. Temu se pa prav nič ni čuditi. Katoliška Cerkev s svojimi verniki vred se je namreč rodila v Jezusovem naj svetejšem Sercu takrat, ko je bilo le-to ljubezni plamteče Serce na križu s sulico prebodeno. Kar je pa neskončno ljubeznjivemu Zveličarju iz Serca prišlo, to mu tudi v Serce gre, in vse zagrešene serca se mu serčno smilijo. Torej njegovo presv. Serce ima posebne pomočke za vse čase svoje Cerkve; in na poslednje hude čase je on kar naravnost svoje Serce ljudem dal, da bi se merzle serca na tem ognjišu ljubezni zopet ogrele, k novi ljubezni do Boga vnele.

Ker se tedaj začetnica pobožnosti do Jezusovega presv. Serca dandanašnji povečuje, je znati, da Bog

hoče, naj se tudi to presv. Serce samo še toliko bolj povečuje, da naj zagrešeni v njem pomoči in nedolžni brambe išejo. Za naše premišljevanje se to prav dobro strinja, ker danes je konec šmarničnega opravila in navadno ne prav deleč od tega konca je praznik Jezusovega naj svetejšega Serca. Iz Marijnega Serca tedaj se podajmo k še svetejšemu Jezusovemu Sercu. Njegova podoba ni zastonj po mnogih cerkvah in enako po mnogih hišah, ampak to ima lep pomen: kar smo o Šmarnicah lepih sklepov delali, kar smo zveličavnega slišali, kar smo dobrih del opravili, vse to naj bo shranjeno v naj svetejšem Jezusovem Sercu! To presv. Serce začnimo na novo častiti in moliti z veči gorečnostjo; kateri še zapisani niste, se lahko zapišete v bratovšino Jezusovega Serca (v Ljubljani pri čč. oo. frančiškanih in tudi pri nunah v apostoljstvo molitve), ako nimate že preveč družih bratovšin moliti. Zročite v to presv.

Serce sami sebe, svoje otroke, hišo in družino; življenje in smert naša naj bo v tem presv. Sercu.

Da pa veste v ti pobožnosti kako ravnati se, ohranite si v spominu to-le:

1. Za vsako leto: V petek po osmini sv. Rešnjega Telesa je mati katoliška Cerkev postavila praznik naj svetejšega Serca Jezusovega. Ta dan se prav dobro podá sv. Obhajilo v ta namen, da bi se Zveličarju namestovalo za vse žaljenja in onečeševanja, ki so se godile skoz célo leto presv. R. Telesu.
2. Za vsaki mesec: Pervi petek vsacega mesca je posebno posvečen češenju Jezusovega presv. Serca. Posvečuje se ta dan z obiškanjem sv. R. Telesa, z molitvijo in s sv. Obhajilom.
3. Za vsaki teden: Vsaki petek v tednu je posebno Kristusovemu terpljenju posvečen; torej nikar ne opustimo, da bi Zveličarjevemu presv. Sercu kakega posebnega počesjenja ne skazali.
4. Za vsaki dan: Občutne serca počasté to naj svetejši

Serce vsaki dan zjutraj ob devetih in popoldne ob treh ali štirih, in katerim je priložno, molijo očenaš, češenamarijo in vero s pristavkom: „O presv. Serce mojega Zveličarja, daj da te čedalje bolj in bolj ljubim“. To ravno je molitev te bratovšine, s katero je toliko milost in odpustkov sklenjenih.

Rožica iz Marijnega verta.

Marija vinska terta.

Naj višji cena marijanske vinske terte je brez vsacega dvoma ta, da na nji je zrasel tisti preimenitni grozd, kterege predrage kapljice so tekle na križu za odrešenje vesoljnega človeštva. O zares, preslavna rastlina za vse, kateri ta neprecenljivi Sad v naj svetejši Večerji vredno uživajo. „O sveta gostija, v kateri se Kristus vživa, v kateri se spomin na njegovo terpljenje obnavlja, v kateri se duh z milostjo napolnuje, in se nam dodeli zastava večne slave!“ Sv. Ambrož pravi: „Kristus nam je vse: ako želiš rano ozdraviti, ti je on zdravilo; ako za pekočo vročino bolan ležiš, ti je on hladiven in poživljiv studenec; ako te kri-

vica zatira, ti je on pravica; potrebuješ pomoči, on je moč in krepkost; se bojiš smerti, on je življenje; koperniš po nebesih, on je pot; bežiš pred temo, on je luč; hrepeniš po jedi, on je živež. Pokusite tedaj in vidite, kako sladek je Gospod.“ (Lib. III de Virg. 10, 4.) — O zares, prezali Sad nam je Kristus v sv. Rešnjem Telesu, „vino, iz kterega poganjajo device,“ zakaj hudobne poželenja se v nas z njim zatirajo, bogoljubnost se vedno bolj živo vnema, poživlja, veselo razcveta, človek pride k dušni samostojnosti, k pravi prostosti, in iz te prostosti izhaja vesela serčnost, ktera vso čmerno britkost preganja iz duše. Ta prelepa skrivnost je tisto „vino“, ktero duhá, ki ga jezero vezi k zemlji veže in priklepa, od posvetnega veselja odterga in človeka že na zemlji nekako z angeli v versto stavi. Od tod izhaja tisto nezmerno blaženo veselje, s kterim so bili pri vživanji te angelske jedi napolnovani, sv. Alojzij, sv. Stanislav Kostka, sv. Katarina Sienska in toliko število družih svetnikov in svetnic. „Kaj zamore biti slajšega,“ pravi sv. Tomaž Vilanovljan, „kaj drajšega, kaj čistejšega, kakor ta jed, ki ni z zemlje, ampak z nebes prihaja“. To je jed, ki ima vso sladkost v sebi. To je gostija, h kateri nas vabi Marija z besedami sv. pisma:

„Pridite, jejte moj kruh in pite vino, ki sem vam ga namešala. Popustite otročije, in živite in hodite po potih razumnosti.“ (Preg. 9, 5. 6.) Jest sem, nam Marija prigovarja, mati Kristusova, jest sem ga z vso skerbljivostjo redila in živila, kolikor koli mati premore. On je kakor kruh moje pšenice, kakor vino moje terte: pridite tedaj, ljubi otroci moji, ki imate blage, za nadzemeljsko krono občutne serca, — pridite, jejte ta Kruh vsih kruhov, pite Vino nad vse vina; popustite posvetne otročije, ki menite, da vam dajejo veselje, sladkost, živež, srečo, na zadnje pa vender nezmerno praznoto čutite in se vidite pogreznjene v brezno naj britkejši zgube in zamude; — popustite tedaj take otročije, pridite in okusite Kruh in Vino, ki sem vam ga jest pripravila! Vživajte to Večerjo, ki ne kali lepih čutil, kakor pa druge gostarije, ampak še le gasí, kar so druge obedine zbudile hudega ognja. Tukaj se pije vino, ki očišuje dušo, razveseljuje serce; tukaj se vživa kruh, ki daje vekomaj srečno neumerjočnost. Kako ljubeznjivo je tudi vabilo v modrem Sirahu: „Pridite k meni vsi, kateri me želite, in nasitite se mojega sadú!“ (Sir. 24, 26.) Poslušajmo to vabljenje svoje Matere, o preljubi Marijni častivci, pristopimo velikrat

skoz leto k tej nebeški Večerji, in nastujmo se s tim prelepim Sadom. Glejmo pa, da pridemo vselej tudi s svatovskim oblačilom, ker le tako nam bo ta Sad nebeških kerubov in serafov teknil v dobro, v blagor, v veselje, v mir, v zveličanje. Zato pa lepo prosimo Marijo, da bi večkrat prišla v svoj vinograd, k nam pogledat, da bi svoje mladike otrebila ter vse škodljivo z njih odpravila, in le kar je dobrega, lepega, blagega, na njih pustila. In ko bi bile kake omahljive vejice, da bi se le slabo že držale svoje tertre, da naj bi jih Marija na novo privezala in z deblom bolj tesno zedinila in sklenila.

(Klečé.) In ti, o Marija! ali slišiš, kaj mi tvoji otroci želimo, česa te ob koncu Šmar-nic serčno prosimo? Bodi zraven Jezusa in za Jezusom naša prva vinska terta v vsem našem življenji; nikoli ne dopusti, da bi se tudi le ena sama tvojih tukaj pričujočih mladik posušila in odpadla. Ozri se tudi na vse tiste, katerih tukaj ni, pa so vender s pričujočimi v kakoršni koli zavezi, kakor otroci, starši, rodovinci. Vsim pomagaj, za vse prosi, vse tolaži, vsih britkost ohladi, vse varuj prehudih skušnjav greha, dušne ali telesne škode. Posebno pa, o Marija, bodi naša bramba ob

tisti uri, ko bo nam luč življenja gasnila; — ob tisti uri, ko se bo očitno razodelo, h kakošnim mladikam smo se šteli v življenji, koliko terdno smo s terto sklenjeni, kakošno grozdje smo obrodili, če je bilo sladko in prijetno ter vredno nebeškega hrama; ali pa grenko in neprijetno, ki se mladika njegove terte odreže in v ogenj verže?

Spomni se tedaj, o preusmiljena Devica! da nikoli ni bilo slišati, da bi kateri bil od tebe zapuščen, kdor je k tebi pribežal in k tebi za pomoč klical. Poln tega zaupanja k tebi pribežim, o Mati mojega Odrešenika, in te pomoči prosim. K tebi pristopim z zaupanjem in zanesljivostjo, pa tudi s solzami naj bolj priserčnega kesanja za svoje grehe. Ne zaverzi mojih besed, o Mati večne Besede, temuč dobrotno jih poslušaj. Pridi mi vselej na pomoč v mojih potrebah, podpiraj me v skušnjavah, brani me v nevarnostih, in poterjaj me v poslednjih trenutkih mojega življenja s svojo mogočno priprošnjo. Amen.

Cvetek.

Za sklep si izvolite v spomin imenitno cedro z Libana, ki je zavoljo terdnosti

in terpeža podoba rasti v dobrem, duhovne moči in stanovitnosti. Kakor lepodišeč je cedrov les, tako prijeten duh ima stanovitnost v dobrem; in kakor cedrov les cele stoletja terpi, tako se tudi prava čednost nikoli ne dá premakniti, bodi si v mladosti, v póstarnih ali že naj bolj póznih letih. Sv. Albert V. pravi: Stanovitnost prava — je pogostna vaja v dobrih delih, vedno prizadevanje za popolnamost, naj bolj pridna strežba duhovnih milost in čednost do smerti. K temu nas vabi Gospod v skrivnem razodenji (2, 10), rekoč: Bodi zvest do smerti, in ti bom dal krono življenja. K stanovitnosti nas mora napeljevati naj večí prid, ki iz nje izvira. Zavolj nje namreč bo kronano vsako dobro delo in vsaka čednost, in vse naše zveličanje je na nji zastavljeno, kakor pravi naš Gospod Jezus Kristus: Kteri pa obstoji do konca, bo zveličan. (Mat. 10, 22.) Brez nje nobena čednost, nobeno delo ne zasluži plačila; brez nje se vsaka popolnamost v nič razpade. Znamnje prave stanovitnosti ima,

kdor ne iz ljubezni do življenja, ne iz strahú pred smertjo ne odstopi s prave poti; kakor se Suzana ni bala smerti in je rekla: Če to (namreč greh) storim, je moja smert. (Dan. 13, 22.) Znamnje lažnjive stanovitosti je, kdor se na svojo svetost zanaša in v slabe priložnosti zahaja. Ko bi tudi aposteljni bili na svetu, in bi ne čuli sami nad seboj, tudi oni bi mógli grešiti.

Naloga za celo leto.

Sv. Bernard imenuje Marijo „nebeško cvetlico“. V vsaki skušnjavi se spomnite, ako privolite v greh, da niste več cvetlice nebeške; zdihnite torej vselej k Mariji za pomoč, postavim tako-le:

**Marija Devica,
Nebeška cvetlica,
Bodi moja pomočnica!**

Sveta maša.

(Zložena po latinski „za vse potrebe“ s pristavkom družih, času primernih molitev.)

K Materi Božji pred sv. mašo.

G dobrotna in usmiljena Mati, presveta Devica Marija! Jest ubogi in nevredni grešnik s celim srcem in z vso vdanostjo k tebi pribežim. Prosim te pri tvoji dobroti; kakor si zraven svojega premiljenega Sina pod križem stala, tako dobrotno stoj pričujočemu mašniku na pomoč, da bo mogel vredno in prijetno daritev opraviti pred obličjem presvete Trojice. Pomagaj pa tudi nam vernikom, da bomo vredno te neskončne skrivnosti spremljali in se njih neprecenljivega

sadú vdeležili — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Očitna spoved. Sveti Oče! iz lastne slabosti sem grešil in tvojo pravico razserdil, ne morem pa te iz lastne moči potolažiti. Odpusti mi torej moje grehe po Jezusu Kristusu, ki je moj Odrešenik in moja sprava. Odpusti mi jih na prošnjo Marije Device, ki je moja usmiljena besednica. Žal mi je iz celega serca, ker sem razžalil tebe, neskončno svetost in dobroto, ki te iz serca ljubim. Terdno sklenem raji vse hudo preterpeti, kakor tebe svojega Boga še s kakim grehom razžaliti. Daj mi k temu svojo milost in poglej potolažen v moje skesano serce, da sad svete maše za-me ne bo zgubljen.

Pričetek. Ti si govoril, o večni Bog! Jest sem rešitev svojega ljudstva; s kakoršne koli britkosti bodo k meni klicali, jih bom uslišal, in njih Gospod bom vekomaj. Poslušaj

tedaj, moje ljudstvo, postavo mojo; nagni ušesa k besedam mojih ust! — Usmili se, o Gospod, — usmili se!

Slava. Cast Bogu na višavah, in mir ljudem na zemlji, kateri te z dobro voljo išejo. Hvalimo, blagrujemo, molimo, preslavljamó te; razveselujemo se hvaležno tvoje nezmerne časti, o Gospod, naš Bog in vsegamogočni Oče! Poveljučujemo enako tebe, edino-rojeni Sin, jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ, ker ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam naj višji s sv. Duhom v slavi Boga Očeta. Amen.

O Gospod, bodi z menoj, in usliši moje naslednje prošnje.

Molitve pred evangelijem:

Za vse potrebe. Skaži mi dobrotno, o Gospod! svoje neizrečeno usmiljenje: reši me milostno vsih mojih grehov, odverni od mene šibe, ktere sem zanjé zaslužil, in usliši me, kar te v

svojih potrebah verno prosim — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K sv. Duhu. O Bog! Tebi je vsako serce odperto, vsaka volja očitna, nobena skrivnost skrita: milostno izlij sv. Duha v moje serce ter mi očisti moje misli, da bom vreden te popolnoma ljubiti in spodobno hvaliti.

K Materi Božji. Prosimo, o Gospod Bog! dodeli nam svojim služabnikom vedno zdravje na duši in na telesu, da bomo po častitljivi prošnji blažene Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni in večnega zveličanja deležni.

Za papeža in sv. Cerkev. O Bog, pastir vsih vernikov! glej milostno na našega papeža Pija, ki si ga postavil pastirja vesoljne svoje svete Cerkve na zemlji. Ozri se tudi na vikši pastirje škofe, in dodeli jim, da bodo v obilni meri sad svojega truda

dosegli, z besedo in zgledom vsim narodom koristili, in s keršansko čedo vred večno zveličanje dosegli. Te milosti nam dodeli po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, ki s teboj v edinosti sv. Duha živi in kraljuje Bog vekomaj. Amen.

List iz Jeremija preroka (pogl. 14.).
Ako naše pregrehe pričajo zoper nas, pomagaj o Gospod zavoljo svojega imena, ker obilne so naše zmote. Zoper tebe smo grešili, o Izraelovo upanje, rešenik njegov ob času stiske. Ti pa si med nami, o Gospod! in po tvojem imenu se kličemo; nikar nas ne zapusti, o Gospod, naš Bog!

Po listu. Prizanesi nam, o Gospod! naše grehe; da ne porekó brezbožni: Kje je njih Bog? (Ps. 78.) Veselili se bomo tvojega usmiljenja, ker se oziraš na našo slabost, otevaš našo dušo iz britkosti. (Ps. 30.)

Pred evangelijem. Očisti moje serce, o sv. Duh! da bom besede sv. evan-

gelija mogel vsak čas prav umeti in jih goreče in z veseljem v zveličanje obračati.

Evangelij.

Po sv. evangelistu Marku (pogl. 11.). Tisti čas je rekel Jezus aposteljnomo: Imejte vero v Boga. Zakaj resnično, vam povem, če kdo reče ti gori: Vzdigni se in verzi se v morje, in ne pomišlja v svojem sercu, temuč veruje, da se bo zgodilo, kar reče, se mu bo zgodilo. Torej vam povem: Vse, kar koli v molitvi prosite, verujte, da bote prejeli, in se vam bo zgodilo. In kadar stopite molit, odpustite, ako kaj čez koga imate, da tudi vaš Oče, kateri je v nebesih, vam odpusti vaše grehe. Ako pa vi ne odpustite, tudi vaš Oče, kateri je v nebesih, vam ne bo odpustil vaših grehov.

Vera. (Moli vero z mašnikom, ali pa obudi v mislih tri božje čednosti.)

Darovanje.

Kruha. Sprejmi sveti Oče, vse-mogočni večni Bog, ta neomadežani dar, ktereга jest nevredni tvoj služabnik darujem tebi, svojemu pravemu živemu Bogu za svoje neštevilne grehe, žaljenja in zamude, za vse pričujoče, pa tudi za vse verne kristjane, žive in mertve. Naj meni in njim tekne v zveličanje in večno življenje. Amen.

Vina. Darujemo ti, o Gospod! kelih zveličanja, in prosimo tvojo dobroto, naj se povzdigne s prijetnim duhom pred obličje tvojega božjega veličanstva za naše in vesoljnega svetá zveličanje. Amen.

Pridi Posvečevavec, vse-mogočni večni Bog, in blagoslovi to daritev, pripravljeno tvojemu svetemu imenu.

Sprejmi, o sv. Trojica! to daritev, ki ti jo darujemo v spomin terpljenja, vstajenja in vnebohoda našega Gospoda Jezusa Kristusa, v čast blažene

Marije Device, sv. Janeza Kerstnika in vsih svetih, naj njim tekne v čast, nam pa v zveličanje, in naj za nas dobrotno prosijo v nebesih, katerih spomin obhajamo na zemlji. Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Tihe molitve:

Za vse potrebe. O Bog! prosim te, očisti me po pričujočem darovanji, ter me stori vrednega vdeležiti se svetost, ki se godé na altarji, pa tudi vsih tvojih darov, za ktere te ponižno prosim — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K sv. Duhu Ta dar, prosim, o Gospod! naj v mojem in vsih pričujočih sercih vse madeže grehov tako zbríše, da bodo vredne prebivališa sv. Duha.

K Materi Božji. O Bog! po tvoji milosti in na prošnjo presv. Marije vselej Device naj meni in vsim, za

ktere sem pri sv. maši, ta dar tekne za večni in časni blagor in srečo.

Za papeža in sv. Cerkev. Zavoljo pričujočih darov, o Bog! te pohlevno prosimo, vedno varuj in brani zoper sovražnike svojega služabnika papeža Pija, in vesoljno sv. keršansko-katoliško cerkev — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Predglasje. O večni Bog, prosimo te, bodi vselej z nami, da bomo zmožni serca k tebi povzdigovati in te vedno hvaliti. Zares, vredno in pravično, prav je in zveličavno, da ti vedno in povsod hvalo dajemo, sveti Gospod, vsegamogočni Oče, večni Bog — po Kristusu Gospodu našem, po katerem tvoje veličastvo hvalijo angeli, molijo gospóstva, se oblasti tresejo. Nebesa in nebeške moči, in serafov blažene množice te z zedinjenim razveseljevanjem preslavlajo. Prosimo, dopusti, da tudi mi z njimi svoje glase sklenemo in s ponižnim

češenjem kličemo: Sveti, Sveti, Sveti
 Gospod, Bog nebeških vojenstev!
 Polno je nebo in zemlja tvoje slave!
 Hvaljen na višavah! Češen, kateri pride
 v imenu Gospodovem! Hvaljen na
 višavah!

Spomin za žive. Prosimo te tedaj,
 predobrotljivi Oče! po Gospodu na-
 šem Jezusu Kristusu, sprejmi te svete
 in brezmadežne darove. Sprejmi jih
 za svojo sv. katoliško Cerkev, katero
 milostno vmiri, vari, zedini in vladaj
 po vesoljnem svetu, — pa z njo vred
 tudi svojega služabnika našega papeža
 Pija, našega škofa Jerneja, ravnaj na
 pravo pot keršanske kralje in vladarje,
 in ohrani v dobrotnem varstvu vse
 vernike svoje svete Cerkve.

Spomni se pa tudi tistih živih,
 katere ti posebno priporočim. (Imenuj
 jih tukaj, postavim: Starše, brate in sestre,
 rodovince, dobrotnike, spovednika, prijatle, ne-
 prijatle, nejevernike, krivoverce, razkolnike,
 grešnike, katerim si kriv, da so grešili itd.)

Spomni se, o Gospod, tudi vsih tukaj pričujočih, katerih vernost in bogoljubnost ti je znana, in tudi tistih, za ktere oni molijo, da bi bili vsih prošnje uslišane in vsak svojih britkost rešen.

V ta namen se tudi spominjamo vsih izvoljenih Božjih, in zedinimo se z Marijo Devico, s ss. aposteljni, mučeniki, spoznovavci in vsimi svetniki. Po njih zasluženji in molitvah prosimo, nam dodeli, da vselej tvoja pomoč pri nas ostane.

K povzdigovanju.

Sprejmi, o neskončno dobrotljivi in vsemogočni Bog, to daritev, ki se ima zdaj spremeniti v telo in kri tvojega preljubljenega Sina Jezusa Kristusa. Ozri se tudi v moje serce, in dodeli mi moč te nezmerne skrivnosti vredno moliti, častiti in hvaliti — po Kristusu, Gospodu našem.

K povzdigovanju sv. Rešnjega Telesa. O Jezus, tebi živim; o Jezus, tebi umerjem; o Jezus, tvoj sem živ in mertev!

K povzdigovanju sv. Rešnje Kervi. O Jezus, bodi mi milostljiv; o Jezus, bodi mi usmiljen; o dobrotljivi Jezus, daj, da tvoja draga kri nad menoj ne bo zgubljena!

Po povzdigovanji. Kolikorkrat se ta skrivnost obhaja, naj se zgodí v tvoj spomin, si zapovedal, o nezmerno usmiljeni Sin Božji! Spominjamo se torej z naj ponižniši hvaležnostjo tvojega blagrenega terpljenja, od smerti vstajenja in častitljivega vnebohoda, in darujemo presvitlemu veličanstvu Božjemu čisti, sveti in neomadežani dar, presveti kruh večnega življenja in kelih vednega zveličanja.

Ozri se, o večni Oče! potolažen na te darove, in sprejmi jih, kakor

si sprejemal darove očakov, dar Melkisedekov, ki je bil podoba nekervave daritve sv. maše. Prosimo te ponižno, da vsi, kateri koli se vdeležujemo te daritve, bomo z vsim nebeškim blagoslovom napolnjeni — po Kristusu, Gospodu našem.

Spomin za mertve. Spomni se, o Gospod! tudi svojih služabnikov in služabnic, kateri so se v veri in v miru iz tega svetá ločili. (Imenuj v mislih ranjce, za ktere ti je posebej moliti, postavim: za starše, brate, sestre, sorodovince, prijatle, dobrotnike, tiste, kateri so morebiti po tvojem zadolženji še v kraju očiševanja itd.) Te in vse, kateri v Kristusu počivajo, reši o Bog in pelji jih v kraj ohladila, luči in večnega veselja. Amen!

Tudi nas grešnikov se usmili, o Gospod! po obilnosti svoje milosti, in na prošnjo vsih svojih svetnikov nam dodeli kdaj delež z njimi v kraljestvu Božjem — po Kristusu, Gospodu našem.

Oče naš. Za té in vse potrebne milosti se prederznemo te prositi, kakor si nas opominjal in učil, rekoč: Oče naš, kateri si v nebesih. Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi k nam tvoje kraljestvo. Zgôdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom. In nas ne vpelji v skušnjava. Temuč reši nas hudega. Amen.

Reši nas tedaj, te prosimo, o Gospod! vsega zlega, sedanjega, preteklega in prihodnjega, in dodeli nam mir v naših dnevih.

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ, usmili se nas.

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ, usmili se nas.

Jagnje Božje, ki grehe svetá odjemlješ, dodeli nam mir!

Pred mašnikovim obhajilom. Gospod Jezus Kristus, ki si rekel apo-

steljnom: mir vam zapustim; nikar ne glej na moje grehe, temuč na vero svoje svete Cerkve, in po svoji dobroti volji jo vmiri in zedini.

Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si svet poživil, reši me po le-tem svojem presvetem telesu in kervi vsih mojih pregréh in vsega hudega, in dodeli mi, da se vedno tvojih zapoved deržim, ter ne dopusti, da bi se kdaj od tebe ločil.

Gospod Jezus Kristus, prejemanje tvojega presv. Telesa, kterege uživam, naj mi, prosim, ne služi v pogubljenje; temuč po tvoji milostni dobroti naj mi vselej tekne v brambo in zdravje na duši in na telesu. Dodeli mi tudi zdaj-le popolnoma skesanje, da s teboj spravljen, se smem z mašnikom vred saj po duhovno s teboj zediniti.

Mašnikovo obhajilo.

Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le z

besedo, in ozdravljena bo moja duša.
(Trikrat.)

(Obudi v prid duhovnega obhajila pravo obžalovanje grehov in želje se z Jezusom skleniti.)

O večni Bog! Telo in kri našega Gospoda Jezusa, katero mašnik zdaj vživa, naj tudi meni po tvoji nezmerni dobroti tekne v večno življenje. Dodeli mi milost, da me hudo ne mika in da v meni ne ostane noben madež greha, ki se tolikih skrivnost vdeležujem, — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Molitve po obhajilu:

Za vse potrebe. Zavoljo presvete daritve, katero smo obhajali, te prosim, o milostljivi Bog! usliši moje pohlevne prošnje, in dodeli mi pomoč v mojih potrebah — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K sv. Duhu. Dodeli mi, o Bog! svojega sv. Duha, da bom po njegovi milosti skušnjav rešen, in vsih grehov obvarovan.

K Materi Božji. Po dokončani zveličavni daritvi te prosimo, o Bog! povsod nas vari in ohrani na prošnjo presv. Marije Device, ktere smo se med tem presvetim darom spominjali.

Za papeža in sv. Cerkev. Brani, o Gospod naš Bog! svojo sv. Cerkev z njenim poglavarjem vred zoper njene sovražnike, razširjaj jo naglo po vsem svetu. In tolikrat ponavljane božje skrivnosti naj tudi keršansko čedo vsak čas vsega hudega otevacjo in varujejo — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

K koncu. O presveta Trojica! naj ti bo prijetno naše češenje in naša služba, ter dodeli, da bo dokončani dar sv. maše po tvojem usmiljenji teknil v spravo meni in vsim, za ktere se je opravljal, — po Kristusu, Gospodu našem.

Blagoslovi nas vsegamogočni Bog,
Oče, Sin in sv. Duh. Amen.

Po sv. maši k Materi Božji. O presveta, o presvitla, o slavna in častitljiva Devica Marija, mati in rednica Stvarnika vsih stvari, ktereга pravo in resnično telo in kri je bilo ravno kar darovano! Ponižno te prosim pri tvojem usmiljenji, pristopi k njemu za-me grešnika, naj mi na tvoje presvete prošnje milostno prizanese, kar koli sem jest nevredni pri tej neizrečeni in neprecenljivi daritvi po nevednosti, po nerodnosti, po naključji, s premalo spoštljivostjo ali kakor koli zgrešil ali zagrešil. Vse naj mi dobrotno odpusti Jezus Kristus, tvoj Sin, ki z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje od vekomaj do vokomaj. Amen.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!
 Kriste, usmili se nas!
 Gospod, usmili se nas!
 Kriste, sliši nas!
 Kriste, usliši nas!

Oče nebeški, vsegamogočni Bog,	}	usmili se nas!
Sin, vsega svetá rešnji Bog,		
Sveti Duh, resnični Bog,		
Sveta Trojica, en sami Bog,		
Sveta Marija,		
Sveta Mati Božja,		
Sveta devic Devica,		
Mati Kristusova,		
Mati milosti božje,		
Mati prečista,		
Mati brez madeža,		
Mati nedolžna,		
Mati presveta,		
Mati ljubeznjiva,		
Mati prečudna,		
Mati našega Stvarnika,		
Mati našega Odrešenika,		
Devica modra,		
Devica častitljiva		

za nas Boga prosil

Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Turn kralja Davida,
 Turn slonokosteni,
 Hiša zlata,
 Skrinja mirú in sprave,
 Vrata nebeške,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališe grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristjanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostelnov,
 Kraljica marternikov,
 Kraljica spoznovavcev,
 Kraljica devic,
 Kraljica vsih svetnikov,

za nas Boga prosil

Kraljica brez madeža izvirnega greha spo-
četa, za nas Boga prosi!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemplješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemplješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje Božje, ki grehe sveta odjemplješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Molitve.

K presvetemu Rešnjemu Telesu.

(Kadar je izpostavljeno.)

V. Kruh iz nebes si jim dodelil,
O. Kteri ima vso sladkost v sebi.

Molimo.

O Bog, kteri si nam v prečudnem Zakramentu spomin svojega terpljenja zapustil, daj nam, te prosimo, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Kervi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi čutimo.

K sveti Devici, materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej vsih nevarnost. O častitljiva in blažena devica; naša gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo; in da bomo po častitih prošnjah presvete Marije vselej Device sedanje žalosti rešeni, in večnega veselja deležni.

Češena si Kraljica.

Češena bodi Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi vpijemo zapušeni Evini otroci; k tebi zdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Oh oberni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči v

nas; in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa! o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja porodnica!
O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Vsegamogočni, večni Bog! ki si dušo in telo častite Device Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil, daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjih zlegov in večne smerti rešeni.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, ktere ga je postavil Gospod čez svojo družino.

V. Prosi za nas, sveti Jožef!
O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo.

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

Za vse potrebe.

Ponižno, Gospod! te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezi, in ohrani po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije in vsih svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti; tudi očisti vso našo rodovino in naše prijatle od hudobe in grehov, in napolni jih z lepimi čednostmi; dodeli nam mir in zdravje; odverni od nas vidne in nevidne sovražnike, in odženi vse hude želje, daj nam zdravo vreme in dobro letino; skaži milost našim prijatlom in neprijatlom, in obvaruj to faro z vsimi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsim vernim keršenikom, živim in mertvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I. in vso našo duhovsko in deželno gospodsko, in vse keršansko ljudstvo vsih nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi iz nebes doli na nas, in bodi vselej nad nami. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha Bog vekomaj. Amen.

V. Božja pomoč ostani vselej pri nas.

O. Amen.

Oče naš . . Češena si Marija . . (petkrat).

Molitev,

s katero se Marija v mater izvoli za varstvo čistosti.

O Marija, Kraljica devic, preljuba moja Mati! glej, predobrotljivi tvoj deviški Sin je deviškega Janeza, in mene prenevrednega, tebi Devici za sina izročil. Prosim te tedaj pri ljubezni, kervi in smerti njegovi, sprejmi me za Sina, ker tvojega Sina in tebe iz vsega serca ljubim in te Mater izvolim; in še več, ako je tebi dopadljivo, izvolim te z Bernardinom in Edmundom za nevesto svoje duše. Hočem namreč rajši umreti, kakor pa se z mislijo, z besedo ali v djanji kakoršne koli nedopušene ljubezni oskruniti. Tebe kopernim nasledvati za Jezusom Jagnjetom, kamor koli pojde, na vekomaj; v družbi svojega angela varha želim angelsko čistost po svojem stanu ohraniti na veke. Sprejmi in ohrani mene, o presladka Mati! moje serce, mojo dušo in moje telo, kar ti iz vsega serca posvetim na vekomaj. Amen.

Molitev sv. Bernarda ali Memorare.

Spomni se, o preusmiljena Devica Marija! še nikdar ni bilo slišati, da bi kdo zapušen bil, kdorkoli je pod tvojo obrambo

pribežal, tebe pomoči prosil, in se tvoji prošnji pri Bogu priporočal. S tim zaupanjem navdan hitim k tebi, o devic Devica, kraljica angelov, in Mati našega Gospoda Jezusa Kristusa! K tebi, o zvezda na morju! zdihujem; k tebi pritečem, k tebi pribežim, pred teboj grešnik zdihovaje klečim: ne zaverzi mojih besedi, o mati večne Besede; temveč milostno me sliši in usliši. Amen.

Oče naš . . . Češena si Marija . . .

Molitev,

s ktero se preblazena Devica Marija v varhinjo ali patrono izvoli.

O presveta Devica Marija! jaz I. sem sicer ves nevreden, da bi bil sprejet v število tvojih služabnikov. Opiram pa se na tvojo prečudno dobroto, in preserčno želim tebi služiti, in te danes vpričo naj čistejšega tvojega ženina, sv. Jožefa, in vpričo svojega angela varha in vsega nebeškega dvora za svojo posebno Gospó, Patrono in Mater izvolim. Terdno sklenem, da hočem zanaprej tebe nasledvati, tebi služiti, pa tudi druge služabnike ti pridobivati. Pri sveti rešnji Kervi, ki jo je tvoj Sin Jezus Kristus za nas prelival, te tedaj ponižno prosim, dopusti me v število svojih.

otrók, in sprosi mi od Boga milost, da se bom v vsih svojih mislih, besedah in djajnih tako obnašal, da ne bo nikoli v njih kaj tacega, kar bi bilo zoperno Božjim in tvojim očém. Ozri se toraj na-me, o Marija! in ne pozabi me v življenji in ob smertni uri. Amen.

K Mariji za srečno zadnjo uro.

Naj svetejši Mati Marija! zavoljo britkih solz in neizmernih bolečin tvojega svetega Sina, ktere si ti terpela, te prosim, blagovoli pristopiti k meni revežu v poslednjih mojih težavah, kadar bodo moje moči opešale, kadar moj jezik tebe ne bo več mogel na pomoč klicati, kadar moje oči tvoje svete podobe ne bodo mogle več gledati, ne moje ušesa tvojega svetega imena slišati. O res, moja preserčna, naj ljubeznjivši Mati! postavi tačas med moje grehe in svojega Sina eno kapljico solz, zmed tistih veliko tisuč, ktere si prelila, in en sam zdihljaj svojega užaljenega serca, da bom v ti svoji naj večji težavi dosegel tolažilo, in od ojtrega sodnika milostljivo sodbo zadobil. Amen.

Viri.

Tvarine pričujočih Šmarnic so pred štirimi leti sestavljene in izdelane po naslednjih virih: „Marianischer Garten“ v. J. L. Regensburg 1861. — „Was ist die Kirche?“ v. Abbè de Segur, aus dem Französ., Mainz 1861. — „Das Büchlein v. Papst“ v. Dr. Jos. Wick, Regensburg 1862. — „Casi che non sono casi“, Venezia 1863. — „Der heil. Vater“, von Dr. Theod. Scherer, München 1860. — „Beati Alberti Magni, episcopi Ratisbonensis Paradisus Animae“, edidit J. M. Sailer, Ratisbonae 1864. — In še nekaj drugih po nekoliko.

Opomba. Dasiravno se je skerbno gledalo v pojasnovanje resnice in v spodbudovanje k čednosti izbirati le vterjenih zgledov in dogodb itd., vendar pisavec po določilih sv. Cerkve (zlasti Inkvis. 1625 in 1634, pap. Urb. VIII l. 1634 in 1641) spoznava, da kar je kje povedanega od posebnih milost. razodevanj ali čudežev, kolikor ni Cerkev za čeznatorno poterdila, ima le človeško veljavo, in da pridevka svet in zveličan veljata le takrat, kadar sta poterjena od svete rimske katoliške in apostolske Cerkve.

KAZALO.

	Stran.
Vvod	III
Pervi dan. — Jezusova Cerkev	5
Marija zaklenjen vert	8
Cvetek. — Goreča ljubezen	10
Drugi dan. — Zakaj zamore le ena Jezusova prava Cerkev biti	13
Marija zaklenjen vert	15
Cvetek. — Zelen beršljan	18
Tretji dan. — Le katoliška Cerkev sama je cerkev Jezusa Kristusa	19
Marija zaklenjen vert	24
Cvetek. — Lilija med ternjem	26
Četerti dan. — Zunaj katoliške Cerkve ni zve- ličanja	28
Marija skrivnostna roža	30
Cvetek. — Solnčnica	32
Peti dan. — Kdo je papež	34
Marija skrivnostna roža	38
Cvetek. — Dobra misel	40
Šesti dan. — Kdo je papeža postavil poglavarja svete Cerkve	42
Marija skrivnostna roža	46
Cvetek. — Vijolica	47
Sedmi dan. — Kdo je Petra postavil poglavarja svete Cerkve	49
Marija skrivnostna roža	53
Cvetek. — Šmarnica	55

Osmi dan. — Kdo je postavil Petra poglavarja svete Cerkve	57
Marija skrivnostna roža	60
Cvetek. — Mimoza ali nedotika	62
Deveti dan. — Sv. Petra čast in oblast živi v njegovih naslednikih	64
Marija skrivnostna roža	66
Cvetek. — Drenov cvet	68
Deseti dan. — Tudi neverniki spoznajo, da so rimski papeži poglavarji vesoljne keršanske cerkve	71
Marija dišavna gredica	75
Cvetek. — Lučnik	78
Enajsti dan. — Cerkev se od papeža ločiti ne dá	79
Marija dišavna gredica	82
Cvetek. — Šentjanžveve ali sladke koreninice .	84
Dvanajsti dan. — Papež je namestnik Jezusov, pa zato še ni svetnik	85
Marija dišavna gredica	88
Cvetek. — Gladež	91
Trinajsti dan. — Papež „sveti Oče“	93
Marija dišavna gredica	96
Cvetek. — Strašnica	98
Štirinajsti dan. — Ljubezen in spoštovanje do sv. Očeta	100
Marija dišavna gredica	103
Cvetek. — Deteljica	105
Petnajsti dan. — Ljubezen in spoštovanje do papeža	107
Marija dišavna gredica	111
Cvetek. — Jelka	113
Šestnajsti dan. — Kako papeža izvolijo	115
Marija lilija	120
Cvetek. — Pšenični klas	122

	Stran.
Sedemnajsti dan. — Kronanje izvoljenega papeža	124
Marija lilija	128
Cv tek. — Vinska terta	130
Osemnajsti dan. — Cerkvena vlada	132
Marija lilija	136
Cvetek. — Marjetica ali Marijna rožica	138
Devetnajsti dan. — Papeži veliki dobrotniki človeštva	140
Marija lilija	144
Cvetek. — Rudeča jagoda	146
Dvajseti dan. — Papeži naj večji dobrotniki človeštva	147
Marija cipresa	152
Cvetek. — Román	155
Eden in dvajseti dan. — Papeži strah hudobnim	156
Marija cipresa	161
Cvetek. — Zimzelen ali pušpan	163
Dva in dvajseti dan. — Papeži nikogar ne po- gubljujejo	165
Marija cipresa	169
Cvetek. — Oljka	172
Tri in dvajseti dan. — Papež samostojin vladar svete Cerkve	174
Marija oljka	178
Cvetek. — Berskavka ali balzamina	180
Štir in dvajseti dan. — Papeževa oblast je duhovna oblast	182
Marija oljka	185
Cvetek. — Arnika ali solnčna roža	187
Pet in dvajseti dan. — Kaj dobri otroci delajo dobremu sv. Očetu	189
Marija oljka	192
Cvetek. — Citrona	195
Šest in dvajseti dan. — Dobri katoličanje so	

pokorni sv. Očetu. Kdo so pa tisti njegovi sovražniki	197
Marija oljka	201
Cvetek. — Božja milost	203
Sedem in dvajseti dan. — Pobožni rédi ali kloštri in družbe v katoliški Cerkvi, kaj je to?	206
Marija oljka	209
Cvetek. — Georgina ali jurjevka	211
Osem in dvajseti dan. — Krivoverstva in raz- kolništva ne terpi sv. Cerkev	213
Marija oljka	216
Cvetek. — Šmarni križ	219
Devet in dvajseti dan. — Sv. Cerkev se mora spoštovati; nepokoršina in napad na njo je silna pregreha	221
Marija vinska terta	227
Cvetek. — Mak	230
Trideseti dan. — Katoliška Cerkev je mati ubogih in malih	232
Marija vinska terta	236
Cvetek. — Vanilija	239
En in trideseti dan. — Jezusovo naj svetejši serce v katoliški cerkvi	242
Marija vinska terta	250
Cvetek. — Cedra z Libana	254
Sveta maša	257
Lavretanske litanije	275
Viri	285

80

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS #

00000320688

